

บทที่ 3

วิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556

การวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556
ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ภาพสะท้อนด้านความเป็นอยู่

3.1.1 ที่อยู่อาศัย

- 1) ที่อยู่อาศัยในชนบท
- 2) ที่อยู่อาศัยในเมือง

3.1.2 การประกอบอาชีพ

- 1) อาชีพรับราชการ
- 2) อาชีพอิสระ
- 3) อาชีพเฉพาะ
- 4) อาชีพที่สังคมไม่ยอมรับ

3.1.3 การคมนาคม

- 1) การจราจรในเมือง
- 2) การเดินทางไปยังต่างจังหวัด

3.1.4 ความยากจนและภาวะหนี้สิน

3.2 ภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรม

3.2.1 ค่านิยม

- 1) ค่านิยมด้านการเงิน
- 2) ค่านิยมด้านวัตถุ
- 3) ค่านิยมด้านให้ความสำคัญกับการรับปริญญา

3.2.2 ความเชื่อ

3.2.3 ศิลปะประจำท้องถิ่น

3.2.4 ศาสนา

- 1) ศาสนาพุทธ
- 2) ศาสนาอิสลาม

3.3 ภาพสะท้อนด้านการเมืองระดับประเทศ

3.3.1 ทุจริตคอร์รัปชันทางการเมือง

3.3.2 การชุมนุมและการปฏิวัติทางการเมือง

3.4 ภาพสะท้อนปัญหาสังคม

3.4.1 ปัญหาครอบครัว

- 1) ปัญหาระหว่างสามีกับภรรยา
- 2) ปัญหาผู้สูงอายุ
- 3) ปัญหาเด็กและเยาวชน

3.4.2 ปัญหาอาชญากรรม

- 1) การล้วงละเมิดทางเพศ
- 2) การทำร้ายร่างกาย

3.4.3 ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

- 1) ปัญหาภัยธรรมชาติ
- 2) ปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม

3.4.4 ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

3.4.5 ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ

วิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมไทยในเรื่องสั้นรางวัลอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556

3.1 ภาพสะท้อนด้านความเป็นอยู่

3.1.1 ที่อยู่อาศัย

1) ที่อยู่อาศัยในชนบท

ที่อยู่อาศัยของคนไทยในชนบทมีลักษณะเป็นบ้านส่วนตัว หลังเดี่ยวเป็นส่วนใหญ่ มีรั้วรอบขอบชิด มีเนื้อที่มาก ราคาไม่สูงมากนัก ซึ่งอาจจะเป็นบ้านที่ได้รับสืบทอดมรดกจากบรรพบุรุษ หรือสร้างใหม่เนื่องจากการแยกครอบครัวเป็นครอบครัวเล็ก

เรื่องสั้น ตาหนาย ได้กล่าวถึงที่อยู่อาศัยแบบชนบทที่ตาหนายอาศัยอยู่ มีลักษณะเป็นหลัง บางหลังสร้างด้วยไม้ไผ่ หลังคาสังกะสี บางหลังสร้างด้วยกระเบื้อง ดังตัวอย่าง

บริเวณริมทางถนนรถไฟสายใต้ราว 40 ปีที่ผ่านมา
ภูมิประเทศระหว่างสถานีสุราษฎร์ธานีกับสถานีเขาหัวควาย ส่วนใหญ่
เป็นเนินดินสูงและลาดต่ำสลับกัน คนภาคใต้เรียกพื้นที่ลักษณะนี้ว่า
“ควน” เลยสถานีสุราษฎร์ธานีลงไปประมาณ 1 กิโลเมตร มีหมู่บ้าน
ขนาดเล็กหลายหมู่บ้าน เรือนแต่ละหลังมีตั้งกระต๊อบไม้ไผ่พุ่งจาก
บ้านไม่พุ่งสังกะสี จนถึงบ้านคอนกรีตมุงกระเบื้อง วางตัวกระจาย
บนควนเขาจึงเรียกหมู่บ้านแถบนี้ว่า “บ้านบนควน”

(ฉลาดกร : 98)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทยชนบท โดยทั่วไปจะมีบ้านเป็นลักษณะบ้านเดี่ยว ค่อนข้างมีความเป็นส่วนตัว บางครอบครัวที่มีชีวิตลำบากยากจน ไม่ค่อยมีเงินเก็บ มักจะมีที่อยู่อาศัยที่ไม่ได้คุณภาพ ซึ่งเป็นลักษณะสร้างบ้านด้วยวัสดุที่ธรรมชาติ ไม่แข็งแรงมากนัก ส่วนมากเป็นไม้ไผ่หรือไม้อื่น ๆ ที่หาได้ในท้องถิ่นผสม ส่วนในครอบครัวที่พอมีฐานะ มีเงินเหลือกินเหลือใช้ ก็สามารถสร้างบ้านรูปแบบสมัยนิยมแบบใหม่ ๆ ได้

เรื่องสั้น มนุษย์เชียงใหม่-วิหารชิมเซา ได้กล่าวถึงบ้านเช่าของ ธีระชัย มีลักษณะเป็นบ้านไม้สองชั้น และมีเนื้อที่มากพอสมควรสำหรับครอบครัวที่มีพื้นฐานปานกลางและประกอบอาชีพส่วนตัว มีการคมนาคมสะดวกสบาย ติดถนน มีสภาพแวดล้อมที่ดี สงบ ดังตัวอย่าง

บ้านที่ธีระชัยมาเช่าอยู่นั้นเป็นบ้านไม้สองชั้น มีเนื้อที่เกือบสามงาน ตั้งอยู่สุดซอย สองด้านคือทิศตะวันออกกับทิศใต้เป็นพื้นที่รกร้างมีต้นหญ้าคาขึ้นแน่นขนัด ทิศเหนือซึ่งเป็นประตูรั้วเหล็กด้วยติดถนนลูกรัง อีกฝั่งของถนนเป็นบึงน้ำ ส่วนทิศที่เหลือติดกับบ้านปูนชั้นเดียวหลังคาสีแดงหลังหนึ่ง ถัดไปอีกเป็นบ้านปูนชั้นเดียวหลังคาสีฟ้า ด้วยว่าซอยนี้มีบ้านเรือนเพียงไม่กี่หลัง จึงเงียบสงบ สภาพแวดล้อมเช่นนี้เหมาะสมกับอาชีพของเขาเลยทีเดียว

(ฆาตกร : 212)

จากตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่า สังคมไทย มีคนจำนวนหนึ่งที่ต้องเช่าบ้านอาศัยอยู่ โดยจ่ายค่าเช่าเป็นรายเดือนหรือปี สำหรับคนที่พอมีฐานะ หรืออยู่เป็นครอบครัว จะเช่าบ้านที่มีความสะดวกสบาย เพื่อตอบสนองความต้องการให้กับชีวิต เช่น การประกอบอาชีพส่วนตัว ใกล้เคียงสถานที่ทำงาน หรือเพื่อความสะดวกในการดำเนินชีวิต

เรื่องสั้น อานาจ อสรพิษ อีสตรี ได้กล่าวถึงบ้านของ โกหุ เป็นบ้านหลังใหญ่โตมาก มีเนื้อที่กว้างขวาง ทำเป็นสนามหญ้าประดับไม้ดอกหลากสี ดังตัวอย่าง

หน้าตาของผู้มาเยือนยิ้มแย้มแจ่มใส สอดส่ายสายตา
ตำรวจเห็นสนามหญ้าประดับด้วยไม้ดอกหลากสี ไกลออกไป... มี
กรงมุ้งลวดวางซ้อนกันสองสามกรง ทำให้ดูรกรุงรังขัดกับความเป็น
ระเบียบเรียบร้อยของสวนไม้ดอกที่จัดตกแต่งไว้อย่างสวยงามตา

(ชายชราเบาหวาน : 306)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงที่อยู่อาศัยของคนมีฐานะร่ำรวยในสังคมไทย โดยส่วนใหญ่จะสร้างบ้านหลังใหญ่ หุหุหุ มีพื้นที่ใช้สอยที่สะดวกสบาย สามารถจัดสถานที่ของบ้านเป็นสนามหญ้า ปลูกไม้ดอกไม้ประดับหลากหลายชนิดเพื่อเพิ่มความสวยงาม บางคนอาจจะนิยมซื้อไม้ดอกไม้ประดับที่มีราคาแพง เช่น ไม้มวงคล ไม้ต่างประเทศ ไม้ลักษณะดี ไม้หายาก เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 แสดงให้เห็นถึงลักษณะของที่อยู่อาศัยของผู้มีฐานะแตกต่างกันในสังคมชนบทไทยที่ค่อนข้างอิสระ เป็นส่วนตัว ไม่สร้างการรบกวนให้เพื่อนบ้าน คือเป็นบ้านลักษณะแบบแยกเป็นหลังเดี่ยว มีเนื้อที่พอสมควร หากเป็นผู้ที่มีฐานะมากขึ้น ก็จะสร้างบ้านสวยงาม ปลูกหญ้า ปลูกดอกไม้ นอกจากนี้ ยังชี้ชัดให้เห็นถึงภูมิปัญญาของคนโบราณในชนบทไทย คือ การปลูกบ้านเรือนแต่ละหลังเป็นลักษณะของกระต๊อบไม้ไผ่

2) ที่อยู่อาศัยในเมือง

ที่อยู่อาศัยของคนในเมืองส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะบ้านเช่าและบ้านจัดสรร เพราะมีฐานะปานกลาง แต่เพื่อความสะดวกในการเดินทางไปทำงาน ประกอบกับพื้นที่ในเมืองถูกจำกัด และมีบางส่วนซึ่งเป็นคนที่มีฐานะที่ดี จะสามารถสร้างบ้านที่ใหญ่โต หรุหร่า เนื้อที่กว้างขวาง ตั้งอยู่ในทำเลที่ดี

เรื่องสั้น เพื่อนบ้านของเรา ได้กล่าวถึงตัวละครที่มีบ้านหลังหนึ่ง มีลักษณะเป็นบ้านเดี่ยว ที่อยู่ในท้ายซอยเขตกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นบ้านสืบทอดจากบรรพบุรุษ พอมีเนื้อที่บ้างสำหรับการเดินเล่นและการปลูกต้นไม้ ดอกไม้ ดังตัวอย่าง

ผมมีบ้านทาวน์เฮาส์สองชั้น เนื้อที่ 23 ตารางวาหลังหนึ่ง อยู่ลึกสุดซอยเจริญสนิทวงศ์ 34 ลักษณะก็เหมือนทาวน์เฮาส์ทั่วไป หรือจะต่างก็ตรงที่เป็นทาวน์เฮาส์ที่สร้างเมื่อเกือบสามสิบปีมาแล้ว ซึ่งสมัยนั้นราคาแพง ยังไม่ค่อยได้รับความนิยมซื้อเป็นที่อยู่อาศัยเหมือนทุกวันนี้ คนที่ซื้อบ้านสมัยนั้นได้ต้องเป็นคนมีเงินพอสมควร ดังนั้นผู้ก่อสร้างจึงออกแบบการปลูกสร้างอย่างแข็งแรง และมีความสวยงามเพื่อล่อใจลูกค้า มีพื้นที่รอบ ๆ บ้านเหลือพอได้ปลูกต้นไม้และได้เดินเล่น เช่นเดียวกับบ้านหลังอื่น ๆ ในโครงการเดียวกันอีกประมาณเกือบยี่สิบหลัง ซึ่งอาณาบริเวณของแต่ละหลังนั้นกันเป็นแนวกับลูกกรงเหล็กสามด้านสูงระดับหน้าอก ส่วนด้านหลังเป็นกำแพงหนาที่ติดกับด้านหลังของบ้านอีกโครงการ

(ผาดกร : 197)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมเมืองของประเทศไทย มีผู้คนจำนวนหนึ่งมีที่อยู่อาศัยที่มีลักษณะที่ดี แข็งแรง มีบ้านพร้อมที่ดินที่มากพอไว้สำหรับทำกิจกรรมกับครอบครัวได้ เช่นการเดินเล่น ปลูกต้นไม้ มีสภาพแวดล้อมที่ดี บางคนอาจจะได้เป็นมรดกมาจากบรรพบุรุษหรือพ่อแม่ จึงซื้อบ้านลักษณะนี้ได้ในสมัยนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีฐานะพอสมควร

เรื่องสั้นจูนอิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ ได้กล่าวถึงตัวละครผู้ชายซึ่งมีบ้านอยู่ในเขตเมือง ขณะพักผ่อนในบ้านช่วงวันหยุด ได้รับเสียงรบกวนจากภายนอกห้อง เขาพยายามหาที่มาของเสียง มองเห็นแต่เสื้อผ้าของเพื่อนบ้านที่กำลังตากอยู่ ดังตัวอย่าง

.....นอกหน้าต่างมีเสียงเสื้อผ้าลอยมาเข้าหู ผมเหลียวมองออกไปเพื่อหาต้นตอของเสียง แต่ก็ไม่มีทางเห็นหรอก แค่ทำไปตามสัญชาตญาณ ภาพที่เห็นจากหน้าต่าง ไม่เคยเปลี่ยนรูปมาตั้งนานแล้ว และราวตากผ้าที่อุดมไปด้วยชุดชั้นในสลับลีเหมือนทุ่งดอกลิลี เป็นต่อนั่นเองที่ผมสังเกตเห็นถึงความแตกต่าง เข้านี้ผมไม่ได้ปฏิบัติตามลำพัง บริเวณขอบหน้าต่างมีกระถางต้นไม้ที่ไม่เคยเห็นวางอยู่...
(จูนอิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 29-30)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ที่อยู่อาศัยในเมือง ที่เป็นแบบคอนโด มีลักษณะอยู่กันใกล้ชิดมาก ไม่ค่อยมีส่วนตัวนัก ผู้ที่อยู่ในสภาพความเป็นอยู่ลักษณะนี้ มักจะได้รับผลกระทบจากมลภาวะด้านเสียง เช่น การก่อสร้าง การซ่อมแซมไฟฟ้า หรือการทำกิจกรรมส่วนตัวที่ให้เกิดเสียงรบกวนอย่างมาก และที่อยู่อาศัยแบบนี้ ทำให้โอกาสเสียงที่จะเกิดอันตราย เช่น การลักขโมย การทำร้ายร่างกาย

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 แสดงให้เห็นถึงที่อยู่อาศัยในเมืองของสังคมไทยที่มีลักษณะหลายอย่าง คือ มักจะสร้างบ้านด้วยวัสดุเป็นปูน มีแบบเป็นบ้านเดี่ยวและคอนโด การเป็นบ้านเดี่ยวซึ่งชี้ให้เห็นถึงชีวิตที่เป็นอิสระและสะดวกสบาย มีทั้งแบบซื้อขาดและแบบสำหรับเช่าเหมาะสำหรับอยู่เป็นครอบครัว และแบบเป็นห้องเล็กสำหรับอยู่คนเดียว การอยู่แบบคอนโด แม้จะอยู่สะดวกสบายแต่มีข้อเสียคือ ได้รับผลกระทบจากการรบกวนมาก ไม่ค่อยเป็นส่วนตัว เวลาทำกิจกรรมต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงเพื่อนบ้าน ไม่ให้มีผลกระทบมากเกินไป นอกจากนี้ การอยู่เป็นคอนโดยังไม่ได้ปลูกดอกไม้และต้นไม้ลงในชนบท ผู้ที่รักการปลูกไม้ก็ต้องปลูกแบบใช้กระถาง ซึ่งมีข้อจำกัด

3.1.2 การประกอบอาชีพ

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความหลากหลายด้านอาชีพ เช่น การเป็นครู การเป็นนักเขียน การเป็นตำรวจ การเป็นทหารทำหน้าที่ปกป้องประเทศ เป็นช่างภาพ เป็นชาวไร่ชาวนาน ฯลฯ ภาพสะท้อนสังคมในด้านการประกอบอาชีพจากเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 มีดังต่อไปนี้

1) อาชีพรับราชการ

อาชีพรับราชการที่ปรากฏในเรื่องสั้น มีอาชีพครูและตำรวจ ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนค่อนข้างสูง

1.1) อาชีพครู

อาชีพเป็นครูสอนหนังสือ ในสังคมไทยมีจำนวนมาก มีแบบบรรจุเป็นข้าราชการ และแบบครูอัตราจ้าง หากบรรจุได้แล้ว ช่วงแรก ๆ ต้องรอคำสั่ง ให้ไปสอนที่ไหนก็ต้องทำใจ เมื่อทำงานได้ระยะเวลาพอสมควรแล้ว สามารถทำเรื่องย้ายกลับไปอยู่ในถิ่นของตนเองได้

เรื่องสั้น ภาพที่หายไป ได้กล่าวถึง ครูศิริลักษณ์ ที่สอบบรรจุข้าราชการได้ เป็นคนที่รับผิดชอบงานดี จึงเป็นที่ยอมรับ ในขณะที่ครูบางคนยังทำงานเพียงเพื่อหวังเลื่อนตำแหน่ง ไม่ได้ให้ความสำคัญในการสอนมากนัก ดังตัวอย่าง

ครูศิริลักษณ์เป็นครูใหม่เพิ่งบรรจุได้ไม่นาน ทว่าได้แสดงศักยภาพจนเป็นที่ยอมรับ ไม่นานครูสาวก็กลายเป็นแม่งานในเกือบทุกเรื่อง และแน่นอนว่าสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ก็คือความอิจฉาริษยาของครูคนอื่น ๆ ที่อยู่มาก่อน เด็กหญิงยังคงเคยได้ยินครูหลายคนสุมหัวกันนินทาครูศิริลักษณ์ต่าง ๆ นานา บ้างว่าสร้างภาพ หยิ่งโยสเสแสร้ง เสริมจมูก จนถึงร้ายสุดกล่าวหาว่าครูศิริลักษณ์จ้องจับผู้อำนวยการเป็นสามี แต่ที่เด็กหญิงเห็นมีเพียงครูศิริลักษณ์ที่วิ่งวุ่นในเกือบทุกกิจกรรมของโรงเรียน สรรหาวิธีการสอนแปลกใหม่และเอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง ต่างจากครูอีกหลายคนที่เข้าสอนแบบขอไปที เปิดหนังสือสั่งงานให้เด็กทำเงียบ ๆ โดยตัวเองนั่งวุ่นอยู่กับการเขียนโน้มนะนี่ทำซีเลี่ยนชั้น อย่างไรก็ตาม เด็กหญิงก็ไม่ได้สนิทสนมกับครูศิริลักษณ์มากนัก จนกระทั่งสูญเสียความสามารถในการพูด และครูศิริลักษณ์รับอาสาเป็นครูพี่เลี้ยงเป็นกรณีเฉพาะ

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 137)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย อยากรเป็นข้าราชการต้องสอบ หลังจากสอบได้ ก็ถือว่าบรรจุได้แล้ว และในสังคมไทย ครูบางคนรับผิดชอบหน้าที่การงานอย่างดี พยายามหาวิธีการสอนหนังสือที่แปลกใหม่ที่ดีให้กับการสอนเด็กนักเรียน ใส่ใจเรื่องของนักเรียน แต่ครูบางคนบรรจุเข้ามาเพียงเพื่อหวังตำแหน่งและขึ้นเงินเดือนก็มี ไม่สนใจการสอน ปล่อยให้เด็กให้ทำงานเอง ไม่รับผิดชอบหน้าที่การงาน เวลามีครูที่เก่งหรือมีความสามารถ ใส่ใจในการสอนมากกว่า ก็เกิดการอิจฉา หาเรื่องว่าคนที่ทำดี นินทาหรือกระทั่งใส่ร้าย

เรื่องสั้น วันฝนตก ก็ได้กล่าวถึง คนรักของเขา ได้รับคำสั่งย้ายโรงเรียน ดังตัวอย่าง

เมื่อมีคำสั่งย้ายให้เธอกลับไปสอนหนังสือที่สิงห์บุรี ผมร้องไห้หน้าตาซุ่มหมอน ผมไม่เคยร้องไห้เพราะความเจ็บปวดหรืออุปสรรคที่ตัวเองต้องเผชิญเพียงลำพังมาก่อน

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 56)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ครูในสังคมไทย หากได้สอบบรรจุเป็นข้าราชการแล้ว และได้คำสั่งต้องย้ายโรงเรียนไปสอนที่ต่างจังหวัด เช่นเดียวกับกับเรื่องสั้น ผู้พิพากษา ก็ได้กล่าวถึงได้บรรจุเป็นครูที่โรงเรียนเล็ก ๆ จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังตัวอย่าง

ผมอาศัยอยู่กับญาติที่จังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งแต่เรียนมัธยม ทุกคนในครอบครัวสนับสนุนให้ผมอยู่ที่นั่น อาจเป็นเพราะผมเป็นลูกชายคนเดียวของบ้าน เป็นหัวแรงหลักรองจากพ่อที่อายุมากแล้ว เมื่อสามปีก่อนผมได้บรรจุเป็นครูในโรงเรียนเล็ก ๆ ตำบลหนึ่งของจังหวัด แต่นานวันเข้าการประคบประหงมเหมือนไข่ในหินนั้นยิ่งทำให้ผมอึดอัดมากขึ้น พอ ๆ กับความรู้สึกว่าตัวเองว่าไอ้ขี้ลาดในทุก ๆ วัน

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 177)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในสังคมไทย มีบุคคลจำนวนหนึ่งที่ทำหน้าที่เป็นครูสอนหนังสือ และได้บรรจุเป็นข้าราชการ ได้รับเงินเดือนจากรัฐบาล มีหน้าที่สอนหนังสือให้กับเด็ก ๆ ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบของราชการ บางที่อาจมีการประชุมหรือกิจกรรมอย่างอื่นในวันหยุด ครูจึงต้องยอมเสียสละเวลาเพื่องานของทางราชการด้วย

1.2) อาชีพตำรวจ

ตำรวจ คือ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ตรวจตรารักษาความสงบ จับกุม และปราบปรามผู้กระทำผิดกฎหมาย” หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ตำรวจ ก็คือ ผู้มีหน้าที่พิทักษ์สันติราษฎร์ เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการดูแลคุ้มครอง รักษาความปลอดภัย ให้เกิดความสงบสุขแก่พลเมืองของประเทศ

เรื่องสั้น อำนาจ อสรพิษ อีสตรี ได้กล่าวถึงตำรวจท่านหนึ่งรู้ว่าผู้ขายยาบ้าเคยเป็นลูกน้องของโกหุย จึงมาสอบถามข้อมูลที่บ้านโกหุย ดังตัวอย่าง

เจ้าของบ้านถึงกับหวาดระแวง กลัวอีกฝ่ายจะเข้ามาจับผิดตามหน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ แต่ก็ทำดีใจลืมนึกว่า

“มีอะไรทำให้ผลรับใช้บ้างครับ” เขาพูดด้วยน้ำเสียงและท่าทางที่นอบน้อม ให้ความยำเกรงต่อตำแหน่งอันใหญ่โตของนายตำรวจผู้นี้ได้เต็มที่

“ผมจะมาถามเรื่องนายอนุชิต นรชาติ เห็นว่าเคยเป็นลูกน้องเก่าของโกหุยใช่ไหมครับ”

(ชายชราเบาหวาน : 306-307)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ตำรวจมีหน้าที่จับกุมผู้ที่ทำผิด ซึ่งอาจสร้างความหวั่นเกรงให้กับผู้ที่กระทำผิด ในส่วนของการสอบถามปากคำเพื่อหาข้อมูลก็ถือเป็นหน้าที่ ๆ ต้องใช้ทักษะสูง และอาชีพนี้เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับจากประชาชนในสังคมไทย ถึงในสังคมปัจจุบัน มีความเสี่ยงกับอันตรายเกิดมากขึ้น ทำให้ต้องมีการวางแผนและบริหารจัดการระบบตลอดเวลา แต่โดยส่วนใหญ่ก็รับผิดชอบงาน ทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

เรื่องสั้น บนแผ่นดินของเรา ได้กล่าวถึงพระเอกต้นเป็นทหาร อยากไปทำหน้าที่ปกป้องประเทศที่ภาคใต้ แต่พี่ตุลย์ซึ่งมีตำแหน่งเป็นตำรวจมีความคิดที่แตกต่างกันจากพระเอก ดังตัวอย่าง

“มีคำสั่ง ยังไงก็ต้องมีคนไป”

“พี่ไม่เข้าใจอยู่ดี”

“พี่ตุลย์ ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องทำ มีงานที่ต้องรับผิดชอบ
ตำรวจอย่างพี่ น่าจะเข้าใจไม่ยาก”

“งาน? พี่ว่างานนี้มันเสี่ยงเกินไป”

“ใช่ ตอนแรกผมก็คิดเหมือนพี่ แต่มันต่างกันตรงไหน
ในเมื่อข่าวตำรวจถูกรุมทำร้าย ยิ่งต่อสู้กับพวกค้ายา ถูกเด็กแว้นซึ่ง
รถชน ก็มีให้เห็นบ่อย ๆ”

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 153)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ตำรวจเป็นฝ่ายที่ช่วยเหลือรัฐบาลและรักษาประชาชน เป็นอาชีพที่น่าเคารพนับถือ ต้องทำหน้าที่ปกป้องดูแลประเทศ ต่อสู้กับกลุ่มผู้ก่อการร้าย รักษาความสงบของชาติ และประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูง มีโอกาสได้รับอันตรายจากการจับกุม และยังคงเป็นเป้าหมายของกลุ่มผู้มีอิทธิพลอีกด้วย จึงส่งผลให้ประชาชนไทยบางคนมีความคิดในด้านลบ นอกจากตนเองไม่อยากเป็นตำรวจ ยังไม่อยากจะให้คนในครอบครัวรวมพี่น้องและลูกหลานทำอาชีพนี้ด้วย เพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น จะเสียใจทั้งครอบครัว และเหตุผลนี้ ทำให้ตำรวจส่วนน้อยที่ทำอาชีพนี้ แต่แค่หวังตำแหน่ง หวังเงินเดือน แต่ใจจริง ไม่ได้รักอาชีพตำรวจ และไม่ได้คิดที่จะรักษาประโยชน์ของประชาชน

2) อาชีพอิสระ

2.1) อาชีพนักเขียน

การเป็นนักเขียนก็เป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่คนไทยนิยมในปัจจุบัน บางคนจะชอบเขียนหนังสือ เพราะงานเขียนเป็นอาชีพที่มีข้อดีหลายอย่าง เช่น ทำงานที่ไหนก็ได้ ทำเมื่อไรก็ได้ ใส่งุดอะไรทำก็ได้ จะทำหรือจะหยุดทำเมื่อไรก็ได้ โดยไม่ต้องขึ้นกับคนอื่นมากนัก สามารถกำหนดการทำงานได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ผลงานการเขียนเป็นมรดกตกทอดให้ลูกให้หลานได้ หากผลงานมีชื่อเสียง ก็สามารถสร้างความภูมิใจให้กับคนในตระกูล มีหลักฐานยืนยัน ต่างจากการเล่าโดยคำพูด แต่ผลงานเขียนหนังสือสามารถนำออกมาแสดงให้ผู้อื่นเห็นและชื่นชมได้

เรื่องสั้น กิโลเมตรที่ 42 ถนนสายจอมทอง-ดอยอินทนนท์ ได้กล่าวถึงผู้ชายที่ทำอาชีพเป็นนักเขียนสารคดี ดังตัวอย่าง

ไม่เคยเลย ยกเว้นเหตุการณ์ในครั้งนั้น ซึ่งเป็นเรื่องของเขา เขาเป็นนักเขียนสารคดี จะว่าไปแล้วก็คงมีชื่อในระดับหนึ่ง เพราะในยุคที่นักเขียนสารคดีในเมืองไทยที่เขียนเรื่องประจำสม่ำเสมอ น้อยจนแทบนับคนได้

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 10)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทยสมัยก่อน มีนักเขียนสารคดียังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย นักเขียนเป็นอาชีพที่ผู้คนไม่ค่อยเลือกทำ เพราะเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่มั่นคง และนักเขียนที่เขียนเรื่องประจำสม่ำเสมอ ก็จะมีชื่อเสียงระดับหนึ่งอยู่ในสังคม ผลงานที่เขียนออกมา ก็พอมีอิทธิพลต่อผู้อ่านเป็นอย่างมาก

เรื่องสั้น ลูกชิ้นสู้ ได้กล่าวถึง ชายคนหนึ่งได้มาทำอาชีพนักเขียนสารคดี ดังตัวอย่าง ปีนั้นเป็นปีที่ผมเริ่มก้าวเข้าสู่อาชีพคนทำสารคดี เขียนหนังสือ สะพายกล้อง และเริ่มลงไปคลุกชิดกับสังคมมากขึ้นทุกขณะ กระทั่งระหว่างทางนั้น สายลมหนึ่งก็ได้พัดพาผมเข้ามาสู่ขบวนการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 115)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยสมัยใหม่มีส่วนหนึ่งชอบทำอาชีพเป็นนักเขียนสารคดี สมัยก่อนอาจมีน้อย เพราะสังคมยังไม่ได้พัฒนาเท่าที่ควร แต่สมัยนี้มีมากขึ้น และในเวลาเดียวกัน นักเขียนสารคดีก็ต้องสะพายกล้องถ่ายรูปด้วย และเป็นอาชีพที่สังคมยอมรับ เพราะอาชีพนักเขียนกำลังเป็นที่น่าจับตามองของสังคม ผู้คนให้ความสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะนักเขียนสารคดี ได้สื่อให้สังคมได้เห็นโลกในมุมมองที่ไม่เคยสัมผัสมาก่อน และได้สร้างความบันเทิงใจแก่ผู้อ่าน

2.2) อาชีพช่างภาพ

ช่างภาพ คือบุคคลที่มีความชำนาญในการถ่ายภาพโดยใช้กล้องถ่ายรูป อาจจัดได้ว่าเป็นศิลปะแขนงหนึ่ง เนื่องจากช่างภาพสามารถจัดวางองค์ประกอบที่จะปรากฏในรูปภาพก่อนลงมือถ่าย ในสมัยก่อน เทคโนโลยียังไม่ค่อยพัฒนา ตอนที่ยังไม่มิกกล้อง อาชีพนี้ก็ยังไม่เกิด หลังจากเทคโนโลยีพัฒนาแล้ว อาชีพนี้จึงเกิดขึ้น และแบ่งเป็นหลายประเภท เช่น ช่างภาพประจำ ช่างภาพอิสระ บางคนจะรักอาชีพนี้มาก แม้แต่บางครั้งต้องใช้เวลาส่วนตัว หรือเวลาวันหยุด

ในเรื่องสั้น จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิมในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ วันหนึ่งหลังจากภรรยาได้รับประทานอาหารเข้าอย่างรวดเร็ว ก็บอกสามีว่า มีงานถ่ายรูปด่วนที่ต่างจังหวัด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

.....เมื่อผมโยนเข้าปากเคี้ยวอย่างระวัง เมื่อขนมปังหมดไปครึ่ง
 ซีน ภรรยาผมจึงเดินมานั่งที่โต๊ะ เธอกวาดอาหารเข้าปากอย่างรีบ ๆ
 “มีงานด่วนนะค่ะ” เธอว่า หยิบกระดาษชำระขึ้นมาเช็ดมุม
 ปาก “ฉันต้องไปถ่ายรูปรูปน้ำตกที่สระบุรี น่าจะกลับบ้านช่วงบ่าย
 วันอาทิตย์”

(จูนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 42)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ช่างภาพเป็นอาชีพที่ได้นำเสนอผลงานผ่านรูปภาพถ่าย
 ช่วยบันทึกสถานการณ์ ไม่ให้ลบเลือนเรื่องราวแห่งความประทับใจไปจากความทรงจำ จึงถึงปัจจุบัน
 ช่างภาพมีจำนวนมากขึ้น ในสังคมไทย อาชีพช่างภาพไม่ได้ทำงานในสถานที่ประจำที่เดียวเสมอ ยัง
 ต้องมีงานออกไปถ่ายรูปที่ต่างจังหวัดเป็นปกติ วันหยุดก็อาจต้องไปทำงานอีก ผู้คนที่เลือกอาชีพนี้ ต้อง
 มีความรักในอาชีพนี้จริง ๆ จึงจะอยู่ได้ เพราะเป็นอาชีพที่ต้องเดินทาง มีประสบการณ์ แต่กระทบกับ
 ชีวิตครอบครัวและคนรัก

2.3) อาชีพเกษตรกร

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรทางธรรมชาติ
 ในแถบชนบทยังมีการทำไร่ทำสวนกันเป็นจำนวนมาก และคนในพื้นที่ ก็มักเป็นชาวไร่ชาวนา ปลูก
 ผลไม้ เช่น ส้มโอ ทุเรียน ชมพู่ ฯลฯ และปลูกผักชนิดต่าง ๆ เช่น แตงกวา ถั่วฝักยาว และบางคนก็เป็น
 ชาวประมง ซึ่งหาปลาหาปูตามคลอง แม่น้ำหรือทะเล โดยส่วนใหญ่ ผู้คนกลุ่มนี้ มักจะใช้ชีวิตเรียบง่าย

เรื่องสั้น ตาหน่าย ได้กล่าวถึงตาหน่าย เป็นชาวประมงพื้นบ้าน ใช้ชีวิตง่าย ๆ
 หาปลา จับเต่า ดังตัวอย่าง

ตาหน่ายมีอาชีพเป็นชาวประมงพื้นบ้าน ทอดแหปลาตาม
 คลองตามห้วย ทั้งงมหอย จับเต่า เก็บหน่อไม้และยอดหวายริมทาง
 น้ำเล็ก ๆ ตามชายป่าที่เรียกกันว่า “ในบาง” ตกเย็นก็จะดักปลา
 ไหลด้วยลันไม้ไผ่ ได้ผักได้ปลาและสิ่งของพอกินพอขายในวัน ๆ ใน
 บางจึงกลายเป็นที่ทำงานของตาหน่ายที่มีธรรมชาติเป็นอาคาร
 สำนักงาน และในทุกฤดู ไม่ว่าฝนจะตก แดดจะออก ฟ้าจะร้อง
 ลมจะแรง หรือจะหนาวเหน็บปานใด ก็ไม่ใช่อุปสรรค เพราะทุกสิ่ง
 ทุกอย่างในบางคือส่วนหนึ่งของชีวิตและร่างกายของคนชื่อ
 ตาหน่าย

(ฆาตกร : 99)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ชาวประมงในสังคมไทย ยังใช้วิธีการจับปลาแบบดั้งเดิม
 ซึ่งเป็นวิธีการแบบธรรมชาติ โดยใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน และชาวประมงต้องออกไปหาปลาจับปูทุกวัน

ไม่ว่าจะต้องพบกับสภาพอากาศร้อน หนาว ฝนตก ลมแรง ก็ยังต้องออกมาทำอาชีพนี้ ซึ่งอาชีพชาวประมงเป็นอาชีพที่ค่อนข้างลำบากมีความเสี่ยงสูงในการทำงาน มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย แต่ผลตอบแทนไม่ถือว่าดีมากนัก เนื่องจากวิธีการทำงานมีข้อจำกัด และกลุ่มชาวประมงส่วนมากเป็นผู้ด้อยการศึกษา ไม่ค่อยมีความรู้เท่าที่ควร จึงส่งผลให้พวกนี้ต้องเผชิญกับชีวิตที่ลำบากมาโดยตลอด

เรื่องสั้น ลูกชิ้นสู้ ก็ได้กล่าวถึงคุณปู่มีสวนส้มโอ และประสบปัญหา ซึ่งปู่เป็นคนดูแลก็ได้ค้นหาวิธีแก้ไข ดังตัวอย่าง

จวบนำลีคำคำได้ไหลลงไปในสายคลอง ถึงตรงนี้ผมไม่รู้
แล้วละว่ามันเข้าไปซอกซอนทำลายชีวิตของใครต่อใครอีก รู้แต่ว่า
สวนส้มโอของปู่กำลังอยู่ในภาวะล่อแหลม แม้มันจะตั้งอยู่ห่างไกล
กับกองทัพขยะมาหลายกิโลเมตร แต่ปีต่อปีที่ภูเขามะเร็งได้รุกคืบมุ่ง
หน้าเข้ามาอย่างตั้งใจจะชนเข้ากันให้อาสัญ ถึงปู่จะคิดค้นหาวิธี
ธรรมชาติมาบำบัดรักษาแหล่งน้ำเดียวที่มี
(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 119)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า สังคมไทยมีอาชีพชาวไร่ชาวนา และปลูกผักผลไม้ เป็นโดยวิถีทางการธรรมชาติ แต่ต้องสู้กับปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งภัยธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ เสีย ทำให้ประสบปัญหาทางน้ำ จึงเกิดความเสียหายแก่ชาวเกษตรกรโดยอย่างมาก ทำให้ขาดทุน เกิดปัญหาจากจนระหว่างชาวไร่ชาวนาอีกด้วย ส่งผลให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ไม่ดีนัก

3) อาชีพเฉพาะ

3.1) อาชีพนักการเมือง

นักการเมืองเป็นอาชีพที่ตีตมมาก เป็นที่พึงของประชาชน และสำคัญมากสำหรับประเทศชาติ แต่บางคนในสังคมไทย บางครั้งที่ต้องการเข้าถึงตำแหน่งเป็นนักการเมืองต้องใช้วิธีการลงทุนที่สกปรก เช่น ใส่ซอง ซื้อเสียงชาวบ้าน ใช้เส้น พยายามหาประโยชน์เข้าตัวเองให้ได้

เรื่องสั้น ยายมารำสาก ได้กล่าวถึงในงานศพหลานสาวของยายมา มีนักการเมืองแวะมาหาเสียง แต่จังหวะพอดีกับยายมาหลบการขว้างสากของยายมา ไปถูกเท้าของนักการเมือง คนดังกล่าวอย่างเต็มแรง ดังตัวอย่าง

ดวงฉันมันช่วยจริง ๆ ป้ามา ก่อนมานี้แม่ค้าเขาก็เอาสากไล่
ขว้างฉันทีหนึ่งแล้ว เขาหาว่าฉันเข้าไปหาเสียงแม่แต่ในร้านอาหาร
ของเขา ไม่นึกเลยว่า พอมาฟังพระสวดหลานสาวป้า จะมาเจอ
สากกะเบือแถมท้ายเข้าที่ คราวหน้าคราวหลัง ถ้าจะรำสาก แล้วจะ
ขว้างให้ถูกลุงเสริฐละก็ อย่าลืมเล็งให้ตีก่อน นี่ฉันไม่ได้ตำหนิป้ามานะ
แค่จะให้ฟังเท่านั้น ว่าวันนี้ฉันช่วยจริง ๆ ลุงเสริฐนะลุงเสริฐ ทำไม่ต้อง
หลบสากป้ามาด้วย นักการเมืองอย่างฉัน มีของแสดงก็เห็นจะเป็น
สากนี้แหละ เอาเถอะ ฟังพระเจ้าสวดให้จบ ๆ ไป ฉันจะตั้งใจฟังจบ

(ฆาตกร : 116)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยมีนักการเมือง บางคนทำความดีให้แก่ประชาชน ก็จะเป็นคนที่นายก้องและนักถือ แต่บางคน เป็นพวกชอบหาเสียง ไม่สนใจจะสร้างประโยชน์แก่รัฐและประชาชน ซึ่งจะทำให้ชาวบ้านไม่ชอบ ส่งผลให้ประชาชนไม่ได้รับการดูแลจากทางรัฐบาล ซึ่งจะกระทบทั้งในด้านการศึกษา การอยู่อาศัย การรักษาพยาบาล การมีสิทธิมีส่วนร่วม บางครั้งอาจจะได้รับความเสียหายมากกว่า ในที่สุด สังคมก็ไม่ได้พัฒนา อิทธิพลของการบริหารประเทศทั่วโลกก็ไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนไม่ดีเท่าที่ควร

เรื่องสั้น ลูกขึ้นสู๊ ได้กล่าวถึงน้ำชายของเขา เพื่อประโยชน์ ได้เอาเงินใส่ซองไปแจกชาวบ้าน เพื่อชื่อเสียง ดังตัวอย่าง

ขณะที่น้ำชายของเขาซึ่งเคยเอาซองเงินสีขาวไปแจกชาวบ้านก่อนคืนวันหมาหอน ได้ย้ายออกไปจากแผ่นดินแม่ แผ่นดินของปู่กับย่าผู้เป็นบรรพบุรุษ เมื่อลูกน้องนักเมืองคนหนึ่งเอาซองสีขาวหน้าตาคุ้น ๆ กลับมายื่นให้กับเขาอีกครั้ง น้ำชายจากไปพร้อมรอยอาลัยของผม ของแม่ และของปู่...

(จูนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 119-120)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทยมีคนทำอาชีพเป็นนักการเมือง และบางคนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือฝ่ายตนเอง ถึงขั้นแจกเงินเพื่อชื่อเสียง และนักการเมืองในสังคมมีปัญหาด้านความซื่อสัตย์สุจริต บางคนเพื่อได้ตำแหน่งที่ตนเองอยาก และเอาผลประโยชน์ จึงมีการกระทำที่ไม่ดี ใช้เส้น ใส่ซอง ชื่อเสียง สร้างความยุติธรรมแก่สังคม ทำให้เกิดความเสียหาย และส่งผลกระทบต่อแก่สังคมและประชาชน

3.2) อาชีพทหาร

ทหาร หมายถึง ผู้มีหน้าที่ในเรื่องรบ นักรบ ผู้เป็นกำลังรักษาความมั่นคงและบำรุงประเทศและผู้เป็นกำลังรบและทำหน้าที่อื่นๆ ในยามสงคราม เวลามีการต่อสู้แม้ว่าเป็นการต่อสู้ภายในประเทศ หรือระหว่างประเทศ ทหารต้องเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลประเทศและประชาชน

เรื่องสั้น ที่เกิดเหตุ ได้กล่าวถึงยอดชาย ซึ่งเป็นพลทหาร ในวันหยุดนัดกับเพื่อน ดังตัวอย่าง

จากหน้าครุสภาลึกลงเข้าไปอีกหน่อย พลทหารยอดพาตัวเองหลีกเลี่ยงความวุ่นวายนั้นมานั่งเอกเขนกในร้านคาราโอเกะอย่างสบายใจ วันหยุดพักยาว 10 วัน เขาเลือกพักมือที่หยาบกร้านจากการดันพื้นจับจอบจับเสียมปลูกผักภายในค่ายและด้ามปืน มาจับไมค์ร้องเพลงกับเพื่อนที่ไม่ใช่ทหาร ยามเย็นวันศุกร์รถติด ทำให้ยอดชายต้องมานั่งคอย

(ฆาตกร : 18)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ทหารต้องทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้กับประเทศชาติและประชาชน ในวันปกติต้องฝึกซ้อมรบทุกวัน และยังมีกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ปลูกผัก

เลี้ยงสัตว์ ทำความสะอาดสถานที่ เพื่อเรียนรู้และช่วยเหลือตนเอง เมื่อถึงวันหยุดยาวจึงมีเวลาพักผ่อน และหากิจกรรมผ่อนคลายได้เต็มที่ การฝึกฝนให้ทหารทำงานเหล่านี้ให้ได้ทั้งหมด ได้ส่งผลดีต่อสังคม ช่วยลดภาระการดูแลสุขภาพ และทำให้ทหารเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน โดยเฉพาะนักเรียน สอนให้คนในสังคมได้รับผิดชอบในหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดเท่าที่ทำได้ และช่วยกันพัฒนาสังคม ให้เป็นสังคมที่สะอาด น่าอยู่ อบอุ่น

เรื่องสั้น บนแผ่นดินของเรา ได้กล่าวถึงภาคใต้มีปัญหาความรุนแรงเกิดขึ้น มีการก่อการร้าย ทำให้ต้องมีการนำกำลังทหารลงพื้นที่เพื่อป้องกันและระงับเหตุร้าย สร้างความปลอดภัยและอุ่นใจให้กับประชาชน ทำให้ต้นจึงเลือกที่จะลงไปปฏิบัติภารกิจในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังตัวอย่าง

“พี่เข้าใจนะต้น เรื่องระเบียบทหารหรือแม้แต่ความตั้งใจ แต่ทำไมเราไม่เป็นตัวเลือก”

“ผมเลือกแล้ว”

“อะไรทำให้มุ่งมั่นได้ขนาดนี้”

“อย่างที่บอก ความรับผิดชอบ” ผมเงิบ เขาเงิบ

“ที่ทำแบบนี้เพราะเงินรีเปลา” เขาหันหัว มองหน้าแต่ไม่ตอบ ก่อน ค่อย ๆ หลบสายตาเหมือนเด็กที่โดนจับผิด

“พี่ไม่ได้ดูถูกใคร แต่พี่รู้ว่าที่สมัครไปส่วนหนึ่งจริง ๆ แล้วก็เพราะเงิน ซึ่งพี่ว่ามันไม่คุ้มกันเลยกับเงินที่เราอาจไม่ได้ใช้ หรือคนที่ได้ใช้ก็คงไม่มีความสุข”

(จูนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 153)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยมีการต่อสู้อยู่ที่ภาคใต้ และทหารเป็นผู้ที่รับผิดชอบด้านต่อสู้ จึงมีคนจำนวนหนึ่งที่เลือกเป็นทหาร ทำหน้าที่รักษาประเทศและประชาชน แม้เป็นอาชีพที่เสี่ยง แต่ก็มีผู้กล้าหาญออกมา เลือกอาชีพนี้ ที่ไหนมีการสู้รบ ก็ไปทำหน้าที่ของทหารสู้เพื่อประเทศชาติ เพื่อผลประโยชน์ของสังคม

3.3) อาชีพแพทย์

อาชีพแพทย์เป็นอาชีพที่มีเกียรติและที่ยอมรับเป็นอย่างสูงและมีความสำคัญเป็นอย่างมากในสังคมไทย เพราะว่่างจรชีวิตทั้งเกิด แก่ เจ็บ ตาย ต่างต้องอาศัยความรู้ความสามารถทางการแพทย์ทั้งสิ้น และทุกวันนี้ วิชาชีพแพทย์ก็ถูกพัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ ทั้งในเรื่องความรู้ความสามารถ เทคโนโลยีทางการแพทย์ การค้นคว้าวิธีการรักษาใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้ป่วยหายขาดจากอาการเจ็บน้อยลง และย่อระยะเวลาในการรักษาให้สั้นลง เพื่อให้คนในสังคมไม่ทุกข์จากการมีโรคร้ายไข้เจ็บ สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติจากการได้รับการรักษา ในสังคมไทย อาชีพแพทย์มีการแบ่งแยกออกเป็นหลายแขนงวิชา

เรื่องสั้น ประตู่ที่ผลึกออก ได้กล่าวถึง ตากับยายพาหลานที่ไม่สบายมารับ การช่วยเหลือจากหมอที่สถานีอนามัยประจำตำบล เมื่อหมอเห็นอาการหนักเกินความสามารถของ อุปกรณ์การแพทย์ของที่นี่จะรับได้ จึงแนะนำให้ส่งโรงพยาบาลประจำจังหวัด ดังตัวอย่าง

“ส่งต่อโรงพยาบาล”

คำวินิจฉัยของหมออนามัยยิ่งทำให้ตากับยายยากใจ ไอ้หนู นอนอยู่บนเตียงผ้าใบมีเครื่องช่วยหายใจเสียบจมูกอยู่ หน้าอกที่ กระเพื่อมไหวของมันสงบลง ร่างของไอ้หนูถูกส่งตัวไปในเมืองด้วย รถของอนามัย ผู้เป็นยายยกมือไหว้เหนือศีรษะ ขอพรจากผีป่วน่าให้ คุ่มครองหลานคนเดียวอยู่ปลอดภัยด้วยเถอะ

(ฆาตกร : 132)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยมีสถานีอนามัยอยู่ทุกตำบล ซึ่งมีหมอประจำ สถานีทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจโรคและอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นที่ไม่รุนแรงนักให้แก่ชาวบ้าน ดูแลสุขภาพ ชาวบ้าน แต่ด้วยเพราะเครื่องมือการตรวจการรักษาจำกัด ถ้าพบอาการรุนแรง จำเป็นจะต้องส่งไป โรงพยาบาลประจำอำเภอหรือประจำจังหวัด ดังนั้น หมอจึงมีความสำคัญสำหรับประชาชนและสังคม

เรื่องสั้น เต็นรำไปบ่นท่อนแขนอ่อนนุ่ม ได้กล่าวถึง ลูกชายของตัวละครสอบได้ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และได้งานที่ดีเมื่อสำเร็จการศึกษา มีชื่อเสียงทั้งในและนอกประเทศ ดังตัวอย่าง

สิ้นปีการศึกษานั้น ครูทั้งโรงเรียนต่างนึ่งอึ้ง เมื่อทราบว่า เขาสอบเข้าคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยชื่อดังที่สุดใน ประเทศได้ เมื่อเขาเรียนจบ มีงานรอเขามากมายจากทั้งองค์กรใน และนอกประเทศ เขากลายเป็นบุคคลสำคัญที่ใคร ๆ ก็พูดถึง ชีวิต วัยหนุ่มของเขาทุ่มเทให้กับพิทักษ์ดูแลสัตว์น้อยใหญ่ โลกของเขา กว้างขึ้นเรื่อย

(เหตุการณ์แม่บ้านกรี๊ดร้อง : 70-71)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทย อาชีพหมอเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยอมรับอย่างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น ๆ คนไทยมีความคิดว่า หากใครสอบได้เป็นหมอ ก็ ถือเป็นคนที่เก่ง ซึ่งทำให้พ่อแม่มีหน้ามีตา แต่วิชาแพทย์มีหลายสาขา บางคนจึงเลือกเรียน คณะสัตวแพทยศาสตร์ เมื่อสำเร็จการศึกษา สามารถเปิดคลินิกรักษาสัตว์ได้ เป็นอาชีพที่สร้างรายได้ ที่สูง บางครั้งอาจสร้างรายได้มากกว่าคลินิกรักษาคคนด้วยซ้ำ

4) อาชีพที่สังคมไม่ยอมรับ-อาชีพโสเภณี

โสเภณีเป็นอาชีพที่มีการรับรู้และกระจายอยู่ในสังคมไทย เป็นอาชีพที่ถูกรังเกียจ ถูกเหยียดหยาม ไร้เกียรติ โดยที่โรงแรมบางแห่ง ร้านอาบอบนวด และสถานบันเทิง ทำกิจการบังหน้าแต่

เบื้องหลังมีการขายบริการทางเพศ โดยผู้ขายบริการจะนั่งรอภายในสถานบริการและรอลูกค้าเข้ามาเลือก โดยในสถานบริการจะมีบริการจัดห้องไว้รับรอง ปัจจุบันการค้าประเวณีในประเทศไทยเป็นเรื่องผิดกฎหมาย แต่ก็ยังคงปล่อยให้มีการเปิดสถานบริการอาบอบนวด ซึ่งถูกจัดให้อยู่ในส่วนของสถานบริการทั่วไปกระจายอยู่ในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดใหญ่ ๆ นอกจากนี้ยังมีสถานบันเทิง ร้านคาราโอเกะ สปา หรือร้านตัดผม บางแห่ง มีการบริการพิเศษเพิ่มเติมสำหรับลูกค้าอีกด้วย เป็นที่รับรู้กันว่า เป็นเรื่องที่แอบแฝงในด้านการให้บริการ

เรื่องสั้น ภาพที่หายไป ได้กล่าวถึงแม่ของเด็กหญิงที่ประกอบอาชีพเป็นโสเภณี ซึ่งป้าดูถูก รังเกียจว่าเป็นอาชีพที่น่าเหยียดหยาม ไรค์ศักดิ์ศรี ดังตัวอย่าง

ลุงผู้เป็นสามีชั้ววินปากซอย ชั้ววันเมาสองวัน จึงไม่เคย
เหลือเงินจุนเจือครอบครัว ป้าต้องบ่นตอ้งด่าเป็นประจำวัน ส่วนแม่
นั้นทำอาชีพ“กะหรี”ตามคำที่ป้าเรียก เด็กหญิงรู้ว่าอาชีพนี้ต่ำต้อย
น่ารังเกียจ เพราะแม่ป้าเองที่เป็นเพียงพนักงานเก็บกวาดของ
เทศบาล ซึ่งไม่ใช่อาชีพที่มีเกียรติอันใด ยังเรียกขานอาชีพของแม่
อย่างเหยียดหยาม แม่ไม่เคยมีเงินเหลือ เพราะต้องใช้จ่ายสำหรับ
แต่งตัว แม่บอกว่ามันสำคัญสำหรับอาชีพของแม่ ค่าใช้จ่ายแล้วเรียน
ของเด็กหญิงจึงต้องเป็นภาระของป้าเสมอ

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 139)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า อาชีพโสเภณีในสังคมไทย ยังมีจำนวนไม่น้อย กระจายอยู่ทั่วไปในสังคมเมืองเพื่อขายบริการ แม้ว่าเป็นอาชีพที่ผู้คนรังเกียจ เหยียดหยาม ไม่ให้เกียรติ ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม แต่ก็มีส่วนหนึ่งที่ยังคงยึดอาชีพนี้โดยไม่สนใจกับผู้คนที่มองด้วยสายตาดูถูก แม้แต่สมาชิกในครอบครัวรวมถึงญาติพี่น้อง จึงส่งผลกระทบต่อสังคม เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี ทำให้เด็กผู้หญิงบางคนเห็นรายได้ที่น่าสนใจ แต่ไม่คำนึงถึงอนาคต และบางคนที่ทำอาชีพโสเภณี สนใจแต่สิ่งที่ไร้ค่า เช่น แต่งตัวตามสมัยนิยม ไม่เคยให้ความรักต่อครอบครัวและลูก ๆ ทำให้ลูกขาดความอบอุ่น ไม่สนใจการเรียนหนังสือ บางคนจึงกลายเป็นคนด้อยการศึกษา หรือเป็นเด็กที่มีปัญหาทางจิตใจ

เรื่องสั้น ผิดผี ได้กล่าวถึง สถานบริการแห่งหนึ่ง โชติทำหน้าที่ปลุกสาวบริการให้ตื่นมา กินข้าว แต่สาว ๆ ไม่ยอมตื่น เพราะได้พักผ่อนน้อยเกินไป ดังตัวอย่าง

ตอนมาอยู่ใหม่ ๆ เจ็บอกให้ผมปลุกด้วยการเคาะประตู
เท่านั้น จนกระทั่งครั้งหนึ่งที่เคาะเท่าไรก็ไม่มีการตื่น ด้วยความโมโห
เจ๊ก์เลยสั่งให้ผมเปิดประตูที่ไม่ได้ล็อกเป็นปกติเข้าไปเลย และ
ระหว่างกินข้าว สาว ๆ ก็ถูกเจ๊ก์กำถั่วหน้าโทษฐานขี้เซา แต่เมื่อ
สาว ๆ โอดครวญว่ากว่าจะเสร็จงานรอบสุดท้ายก็ปาเข้าไปตีห้าแล้ว

เจี๊ยงเกิดสำนึก... แต่ด้วยความที่ผมเจตนาเคาะเบา ๆ ทุกครั้ง จึงมัก
ไม่มีใครตื่น ผมก็เลยได้เข้าไปปลุกจนถึงเตียง ซึ่งทำให้ได้พบเห็น
ภาพอันรัญจวนใจเกือบทุกวัน เพราะทั้งสามสาวจะใส่ชุดนอน
ผ้าบาง ๆ ลีน ๆ ที่ใจซื่อยกโหลมาแจก ยกทรงกางเกงในก็ไม่มีใครใส่

(เหตุการณ์แม่บ้านกรีดร้อง : 131-132)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยมีสถานที่บริการอยู่ทั่วไป โดยหาได้ไม่ยากนัก
ทั้ง ๆ ที่เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่ด้วยความที่เป็นงานที่สบาย ไม่ต้องลงทุน ก็สามารถสร้างผลตอบแทน
ได้สูงในระยะเวลาสั้น จึงทำให้มีผู้มาเลือกเป็นสาวบริการเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อสังคมเป็น
อย่างมาก ทำให้การดูแลประชาชนยากขึ้น ผู้ที่ทำอาชีพนี้มากเกินไป จะทำให้หน่วยงานบางแห่งหา
คนทำงานได้ยาก หรือเป็นโสเภณีเด็ก ทำให้เด็กส่วนหนึ่งขาดโอกาสศึกษาต่อ นอกจากนี้ ยังทำให้
ประชาชนส่วนหนึ่งติดเชื้อโรคต่าง ๆ โดยผ่านทางเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้ จะส่งผลกระทบต่อสังคมและ
ประเทศชาติในด้านการพัฒนา

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า ภาพสะท้อนสังคมไทยในเรื่องสั้น รางวัลนายอินทร์-
อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 นั้น สะท้อนให้เห็นถึงสังคมไทยเป็นสังคมที่มีอาชีพหลากหลาย มีทั้ง
ข้าราชการ เช่น ครู ตำรวจ นักการเมือง และบุคคลที่ทำงานเป็นส่วนตัว เช่น นักเขียน ช่างภาพ
เกษตรกร แพทย์ ส่วนมากจะมีความก้าวหน้าทางหน้าที่การงานได้เป็นอย่างดี

3.1.3 การคมนาคม

คมนาคมในประเทศไทยมีการพัฒนาตามความเจริญ การเดินทางสะดวก รวดเร็ว มีความ
คล่องตัวในระดับที่ดี ผู้โดยสารสามารถเลือกใช้ใช้บริการรถประจำทางได้อย่างสะดวก นอกจากนี้ ผู้คน
ที่อาศัยอยู่ในเมืองหลวง สามารถเลือกวิธีเดินทางที่สะดวกได้หลายวิธี เช่น รถไฟฟ้า แท็กซี่ รถประจำทาง
สองแถว หรือเลือกเดินทางโดยรถส่วนตัว ทั้งนี้ มีสิ่งทีหลีกเลี่ยงไม่ได้คือ ปัญหาการจราจร ซึ่งนับเป็น
ปัญหาใหญ่ของเมืองหลวง

1) การจราจรในเมือง

เรื่องสั้น ที่เกิดเหตุ ได้กล่าวถึงการคมนาคมในเมือง ได้พบปัญหาการจราจรติดขัดใน
วันศุกร์เวลาหลังเลิกงาน เนื่องจากทุกคนต่างรีบกลับบ้าน บนถนนเต็มไปด้วยทั้งรถเมล์และรถส่วนตัว
ดิ่งตัวอย่าง

ท่ามกลางความสับสนวุ่นวายของเมืองหลวง เย็นย่ำวันศุกร์
หลังเลิกงาน เวลาเร่งด่วน ผู้คนล้นขวักไขว่ พาตัวเองกลับสู่
บ้านพักหรือนอนอบอุ่น เพิ่มพลังกายและอาจจะพลังใจด้วยเล็กน้อย
เพื่อสู้ต่อไปในวันข้างหน้า ถนนราชสีมาเบื้องหน้า ครูสุภาทอดยาว
ไปจวบกับถนนนครไชย-ศรี รถราล้นอัดแน่นกันเต็มถนน มอง

เดิน ๆ แทบแยกไม่ออกกว่ารถวิ่งหรือจอดนิ่งกันแน่ รถที่ขยับช้า ๆ คล้ายจะจอดนิ่งเหมือนไม่รีบร้อนอันใด แต่ทว่าภายในโครงโลหะหุ้มอยู่นั้น ผู้คนภายในใจร้อนระอุกว่าอากาศภายนอกหลายเท่าตัว ยิ่งผู้โดยสารที่โหนรถเมล์แดงยิ่งกระสับกระส่ายกายใจ

(ฆาตกร : 18)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การคมนาคมในเขตกรุงเทพมหานครมีความสะดวกในการเดินทาง แต่ข้อเสียคือ มีปัญหาการจราจร โดยเฉพาะช่วงหลังเลิกงานวันศุกร์ ทุกคนต่างรีบกลับบ้าน จึงพบปัญหาการติดเป็นประจำ ส่งผลกระทบต่อสังคมในหลายด้าน เช่น สิ้นเปลืองพลังงานเชื้อเพลิง เสียเวลาของผู้โดยสาร และทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ

เรื่องสั้น หนูน้อยกลางถนนกับคนใจยักษ์ ได้กล่าวถึงปัญหาการติดหลังเลิกงานเช่นกัน เป็นความทุกข์ของคนในเมืองที่ต้องพบเจอก็ทุกวัน ดังตัวอย่าง

ภาพของรถยนต์แล่นเป็นสายยาวเหยียดขับออกนอกเมือง เพื่อพาเจ้าของกลับรวงรัง หมอกควันจากท่อไอเสียฟุ้งกระจาย ตำรวจจราจรสวมผ้าขาวปิดปากและจมูก โบกไม้โบกมือ การเดินทางติด ๆ ขပ် ๆ ไปได้ที่ละคืบทีละศอก พวกเราขังตัวเองอยู่ในกล่องสี่เหลี่ยม สายตามองตรงไปข้างหน้าเพื่อรอสัญญาณสีเขียว ... ทั้งหมดคือความทุกข์ของคนเมืองที่ต้องผจญทุกวัน ไม่มีใครหรือเทวดาหน้าไหนจะแก้ไขได้ แม้แต่เด็กทารกอย่างลูกของผมนี่ต้องมาตะลอน ๆ อยู่บนท้องถนนร่วมอยู่ในทุกข์เข็ญนี้ด้วยเช่นกัน

(ฆาตกร : 81-82)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทย ในสังคมเมืองรถติดเป็นประจำ ยิ่งช่วงเวลาหลังเลิกงาน ทั้งรถส่วนตัวและรถประจำทางเต็มถนนจนบางที่แยกไม่ออกกว่ารถวิ่งอยู่หรือจอดนิ่งเฉย ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยมีนโยบายการออกรถที่ง่าย สะดวก จึงเกิดปัญหาเหล่านี้ ส่งผลให้ตำรวจจราจรทำงานมากขึ้น ต้องมาทำหน้าที่ดูแลเพิ่มความคล่องตัวให้กับสภาพการจราจร

2) การเดินทางไปต่างจังหวัด

เรื่องสั้น เวลาของชายผู้ตรงเวลา ได้กล่าวถึง ชายผู้หนึ่งที่ต้องการจะใช้บริการรถโดยสารไปต่างจังหวัด แต่กลับมาไม่ทันรถเที่ยวสุดท้ายตอนสามทุ่มตรง เจ้าหน้าที่หนุ่มจึงแนะนำให้มาอีกครั้งตอนตีสี่ครึ่งของวันถัดไป ดังตัวอย่าง

เจ้าหน้าที่หนุ่มละสายตาจากเอกสารแล้วเงยหน้าขึ้นมองหน้าเขา “รถเที่ยวสุดท้ายสามทุ่มนะครับ” พร้อมเหลือบตาไปยังผนังฝั่งตรงข้ามอีกครั้งหนึ่ง

“สามทุ่มตรง...”

“เข้าพรั่งนี้รถเที่ยวแรกออกตอนตีสี่ครึ่งครับ” น้ำเสียงนั้น
ยังสภาพเรียบเฉย แต่การเอ่ยออกไปเช่นนั้นน่าจะเป็นสิ่งที่ดีที่สุดใน
ขณะนี้ ในฐานะเจ้าหน้าที่ประจำช่องขายตั๋วโดยสาร ชายหนุ่มคิดว่า
ได้ทำหน้าที่อย่างดีที่สุดแล้ว

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 221)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยมีการคมนาคมที่สะดวก มีรถโดยสารบริการ
ตั้งแต่ตีสี่ครึ่งจนถึงสามทุ่ม เกือบทุกสถานีในพื้นที่ หากเป็นการเดินทางระยะสั้น บางสถานีจะมีทุกครึ่ง
ชั่วโมงหรือหนึ่งชั่วโมง หากเป็นการเดินทางระยะยาว ก็จะมีทุกหนึ่งชั่วโมงหรือสองชั่วโมง ประชาชน
สามารถนั่งรถโดยสารเดินทางไปกลับต่างจังหวัดอย่างสะดวก ตรงเวลา ทำให้ผู้โดยสารสะดวกสบาย
มากขึ้น

เรื่องสั้น ที่จริงใจ ได้กล่าวถึงชายผู้หนึ่ง ประสบปัญหาทางการเงิน เขาจึงเลือกที่จะ
ไปหาที่สงบจิตใจและทำธุระหลายที่ โดยเลือกการเดินทางด้วยการนั่งรถไฟชั้นสาม ดังตัวอย่าง

เขายังมีเพื่อน มีคนที่เข้าใจและให้กำลังใจ ยังมีสิ่งยึดเหนี่ยว
ทางจิตใจเสมอ ปลายปีนั้นเขาขึ้นรถไฟชั้นสามจากสถานีหาดใหญ่
ไปลงสถานีหน้าวัดช้างให้ ปัตตานี แล้วเข้าไปกราบหลวงพ่อบุญใน
วิหาร

(ชายชราเบาหวาน : 190)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การเลือกใช้บริการรถไฟในสังคมไทยยังมีความคล่องตัว
และเป็นที่ยอมรับพอสมควร เพราะมีสถานีรถไฟอยู่เกือบทุกจังหวัด ประชาชนสามารถเลือกเส้นทาง
ไปต่างจังหวัดได้ตามความต้องการของตนเอง นอกจากนี้การให้บริการโดยสารรถไฟยังมีราคาที่ถูกหรือ
ไม่เก็บค่าโดยสารอีกด้วย จึงเป็นที่นิยมของผู้ที่ต้องการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า ภาพสะท้อนสังคมไทยในเรื่องสั้น รางวัล
นายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 สะท้อนให้เห็นถึงการคมนาคมในสังคมไทย โดยรวมจัดว่ามีการ
พัฒนาแล้ว มีค่อนข้างพร้อมทั้งในตัวเมืองหลวงออกเดินทางไปต่างจังหวัด เช่น การคมนาคมในเมือง
หลวง มีหลายตัวเลือก มีทั้งรถไฟฟ้า รถไฟใต้ดิน รถยนต์ส่วนตัว รถเมล์ แต่เนื่องจากรถไฟฟ้าและรถไฟ
ใต้ดิน มีบริการยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเมืองหลวง ทำให้พื้นที่รอบนอกยังคงประสบปัญหา
การจราจรอย่างต่อเนื่อง และการออกเดินทางไปต่างจังหวัดก็มีรถไฟชั้นสาม รถโดยสาร

3.1.4 ความยากจนและภาระหนี้สิน

ความยากจนเป็นสิ่งที่สามารถเห็นได้ชัดเจนและกระทบความเป็นอยู่ของคนในสังคมมากที่สุด
ที่หนีไม่พ้น ทุกวันนี้ ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทยยังต้องประสบกับภาวะความยากจนและอยู่ใน

ภาวะที่ขาดแคลนไม่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจบวกกับการมีหนี้สิน ซึ่งสาเหตุเกิดจากหลายอย่าง เช่น การว่างงาน การประสบภัยทางธรรมชาติ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจต่ำในขณะที่ยอดการเติบโตของประชากรเพิ่มขึ้น ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมและสังคม ตลอดจนขนาดการกระจายรายได้ที่เหมาะสม

เรื่องสั้น ประตู่ที่ผลึกออก ได้กล่าวถึง หล้า ซึ่งเป็นคนชนบท แต่เพราะยากจนจึงตัดสินใจเข้ามาหางานทำที่กรุงเทพฯ แต่ว่าเงินที่ได้จากการทำงานทุกเดือนกลับไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ถึงกับต้องไปกู้เงินนอกระบบ มาประทังชีวิตให้รอด และพี่แดงซึ่งมีหน้าที่คอยเก็บเงินกู้ของหล้าและพรรคพวก ก็เป็นคนที่มีหนี้สินเช่นกัน แต่เนื่องจากหาเงินมาคืนไม่ทัน จึงถูกเจ้าหนี้บังคับให้ฆ่าตัวตาย ดังตัวอย่าง

คำหล้าใจหายแหวบ ทุกเดือนทุกคนต้องไปจ่ายทั้งต้นทั้งดอก
ที่พี่แดง แต่เดือนนี้เงินไม่พอเสียแล้ว ตั้งใจจะขอผลัดพี่แดงไปก่อน
คราวนี้คำหล้าต้องเผชิญหน้ากับคนอื่นที่ไม่ใช่พี่แดง เขาจะโหดร้าย
ถึงขั้นบังคับคนให้ฆ่าตัวตายได้จริงหรือเปล่า จะทำอย่างไรดี ไม่เคย
คำนึงว่าปัญหาหนี้สินรุงรังจะกลายเป็นประเด็นให้คนฆ่าตัวตาย

(ผาตกร : 133)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตภาคใต้มีความยากจนทั้งชนบทและเมืองหลวง เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตสูงขึ้น แต่เงินเดือนค่าตอบแทนกลับไม่ปรับขึ้น และด้วยการที่ขาดความรู้ ทำให้ต้องไปกู้เงินนอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงมาก ด้วยเหตุนี้ บางคนต้องผ่อนจ่ายให้เจ้าหนี้สูงถึงวันละเป็นหลักพันหรือมากกว่า จึงทำให้เกิดความเครียดมากขึ้น และพาตนเองไปสู่ปัญหาอีกอย่าง คือ ปัญหาหนี้สินรุงรัง ไม่สามารถผ่อนชำระหนี้สินได้จนต้องแลกกับชีวิตของตนเอง

เรื่องสั้น ชำบายดีบ่ ได้กล่าวถึง ภรรยาของณัฐบอกว่า ไม่อยากให้ลูกเป็นชวานาอีก เพราะการประกอบอาชีพชวานามีชีวิตที่ทุกข์ยากแสนเข็ญ เหน็ดเหนื่อยกับการทำนา ชำร้ายยังไม่ได้รับผลตอบแทนที่ดี หลังจากจ่ายค่าปุ๋ยชดใช้หนี้หมดแล้ว กลับเหลือเงินไม่มาก ยังต้องทนกับชีวิตที่ยากจนเช่นเดิม ดังตัวอย่าง

“ฉันไม่อยากให้ลูกเป็นชวานา” หล่อนพูดในวันที่กำลังก่อ
ไฟหนึ่งข้าวเหนียว ผมมวนใบจากตุต คิ้วขมวดเข้าหากัน

“คุณยังไม่คุ้นเคยกับชีวิตเช่นนี้อีกหรือ ไหนคุณว่าจะ
ชวานาอยู่ร่วมกับผม”

“ไม่รู้สิ” หล่อนตอบ มือสาละวนกับการเทข้าวเหนียวที่แช่
แล้วใส่หวดหนึ่งข้าว

ผมเงิบ ขายข้าวปีนี้เราแทบไม่มีเงินเหลือเก็บ เพราะต้อง
ใช้หนี้ค่าปุ๋ยเกือบห้าหมื่น ถ้าคิดตามหลักเศรษฐศาสตร์ผมว่าขาดทุน

ปีนี้ ขายข้าวได้แสนนึง หักค่าปุ๋ยห้าหมื่นบาท เหลือรายได้ห้าหมื่นบาทต่อปี เดือนนึงก็มีรายได้สี่พันหนึ่งร้อยหกสิบหกบาทกับอีกหกสิบหกสตางค์ แต่เราก็ไม่ต้องซื้อข้าวกิน ชาวนาคิดเช่นนั้นจึงอยู่ได้มาจนถึงทุกวันนี้

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 77)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สภาพชีวิตชาวนาในสังคมไทยอยู่ในสภาพลำบากและยากจน มีภาระหนี้สินอยู่เสมอ จึงทำให้ชาวท้อแท้สิ้นหวังกับการใช้ชีวิตแบบที่เป็นอยู่ มองไม่เห็นถึงอนาคตที่จะดีกว่านี้ ก่อให้เกิดความคิดว่าอาชีพชาวนาไม่ดี และไม่ยอมให้ลูกหลานเป็นชาวนาอีกต่อไป

เรื่องสั้น ภาพลวงตา ได้กล่าวถึง จัน ซึ่งทำอาชีพเป็นชาวนามาก่อน แต่เนื่องจากประสบปัญหาจากการทำนา จึงเลือกที่จะทิ้งอาชีพของบรรพบุรุษ ที่ทำงานโดยยอมเหนื่อยทั้งร่างกายแรงใจ แต่กลับไม่เหลือเงินเก็บไว้สร้างความมั่นคงให้กับชีวิตได้ จึงมุ่งหน้าสู่แดนใต้ เป็นผู้รับจ้างกรีดยางพารา ดังตัวอย่าง

ส่วนจันลงมาตั้งหลักปักฐานอยู่นานปี ตั้งแต่หนึ่งยังไม่เกิดเขาและเมียละทิ้งการทำนาที่นับวันจะเพิ่มแต่หนี้สิน ข้าวเปลือกที่เหลือออกร่วมเมื่อขายแปรเป็นเงินแล้วกลับไม่เหลือเข้ากระเป๋าตัวเอง ไหนจะค่าปุ๋ย ค่ายากำจัดศัตรูพืช ล้วนแล้วแต่เชื่อเจ้าแกก่อนทั้งนั้น ทำนาทั้งปี ผลสุดท้ายได้แค่ข้าวกรอกหม้อไปวัน ๆ มองไม่เห็นอนาคต จึงมุ่งหน้าสู่แดนใต้ รับจ้างกรีดยางพารา

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 126)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยมีชาวนาส่วนหนึ่งลงทุนค่าใช้จ่ายไม่น้อยในการทำนาปลูกข้าว แต่ได้รับผลตอบแทนต่ำ จึงทำให้ประสบปัญหาภาวะหนี้สิน หรือต้องเพิ่มยอดหนี้สินขึ้นทุกปี ซึ่งเป็นเงินจำนวนน้อยจนชาวนาไม่สามารถรับได้ ในที่สุด ผู้คนกลุ่มนี้ต้องเลือกทิ้งอาชีพเดิมและไปหางานที่เมืองหลวงหรือต่างจังหวัด เพื่อให้มีรายได้ประทังชีวิตต่อไป

เรื่องสั้น ตัณหา 24 ชั่วโมง ได้กล่าวถึงพ่อแม่ของตุลเป็นชาวนาที่ภาคอีสาน เป็นครอบครัวที่ยากจนมาก เนื่องจากปลูกข้าวทำนายนายาก อากาศก็ไม่ดี และเจอการกดราคาข้าวจนเกินที่รับไหว ในที่สุดต้องหาทางออกคือทิ้งอาชีพทำนา ไปหางานที่กรุงเทพฯ ดังตัวอย่าง

พ่อแม่ของเด็กชายตุลจำต้องไปหางานที่กรุงเทพฯ เช่นกัน เนื่องจากอาชีพทำนาปลูกข้าวที่ลืบทอดมาตั้งแต่สมัยปู่ย่าตาทวด ไม่อาจเลี้ยงชีพได้อีกต่อไป เพราะราคาข้าวตกต่ำอย่างต่อเนื่องหลายปี บางครั้งข้าวที่นำไปขายก็ถูกกดราคาจากโรงสี ภัยจากคนยังไม่บรรเทา ยังถูกกระหน่ำซ้ำด้วยธรรมชาติอีกระลอก ไม่ว่าจะ

ความร้อนแล้งของสภาพอากาศ รวมถึงเพลิงกระโดดสีน้ำตาลที่ระบาดในนาข้าวอยู่ช่วงหนึ่ง ทำให้ชาวนาต้องรีบเก็บก่อนเวลาอันควร ไม่เช่นนั้นข้าวที่เฝ้าพุ่มฟักจะกลายเป็นอาหารอันโอชะของเพลิงกระโดด เมื่อปัญหาต่าง ๆ ประเดประดังเข้ามามากจนเกินรับไหว พ่อแม่ของแกจึงจำใจหันหลังให้อาชีพเกษตรกรรมแล้วไปตายเอาดาบหน้าในเมืองหลวง พอดีมีเพื่อนฝูงที่ไปเสียดังโศกในกรุงเทพฯ อยู่บ้าง ทั้งสองจึงถูกชักชวนให้ไปเป็นกรรมกรก่อสร้าง ยกอิฐแบกปูน ยอมทนแดดทนร้อนเพื่อให้มีรายได้ประทังชีวิต

(เหตุการณ์แม่บ้านกรี๊ดร้อง : 41-42)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยชาวนาจะเป็นกลุ่มแรก ๆ ที่ประสบกับปัญหาความยากจน เนื่องจากต้องพบอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินการทำนาปลูกข้าว เช่น ภัยจากมนุษย์ มีทั้งการเอาไรต์เอาเปรียบ การกดราคาจากพ่อค้าคนกลางทำให้ผลผลิตขายได้ราคาถูก ราคาตลาดไม่ดี และภัยทางธรรมชาติ ได้แก่ ความแห้งแล้ง น้ำท่วม การคุกคามจากศัตรูพืช อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต เช่น ต้องลงทุนในการซื้อปุ๋ยเคมีจ้างแรงงานแทนการทำนาเองในขั้นตอนหว่านปุ๋ย ฉีดยา และเกี่ยวข้าว ส่งผลให้ชาวนามีรายได้ที่ไม่คงที่ จึงผิดหวังจากการทำนา ทำให้ส่วนหนึ่งตัดสินใจเลิกทำนา และออกไปหางานประจำทำตามบริษัทต่าง ๆ

เรื่องสั้น ความหวังใหม่ ได้กล่าวถึง ชายสูงวัยคนหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้สูงอายุ มีภาวะหนี้สิน ไม่สามารถคืนเงินกู้ธนาคารได้ตามข้อตกลงและเวลา จึงโดนพวกปล่อยเงินกู้ธนาคารมาทำร้ายร่างกายที่ข้างถนน แม้มีชาวบ้านช่วยกันห้ามไว้ ก็ยังโดนทำร้ายจนอาการหนักถึงขึ้นเดินไม่ไหวเลยทีเดียว ดังตัวอย่าง

พวกเขาจะมาเก็บเงินกู้รายวันจากลูกหนี้ในชุมชนหลายคน รวมทั้งเธอด้วย พวกเขากำลังผลักดันกรมกระบี่บชายสูงอายุที่นอนคลุกฝุ่นตัวงอสีหน้าเจ็บปวด ต้นแขนข้างหนึ่งถลอก เลือดแดงฉาน รอยแผลลึกจนเห็นเนื้อขาวเป็นทางยาวตามเนื้อตัวและเสื้อผ้าเปื้อนดิน รวมทั้งใบหน้าข้างหนึ่ง ปากเขามีรอยแตก ริมฝีปากล่างเผยออกสีม่วงบวมเป่ง เลือดไหลออกมา ครั้นชายผู้เคราะห์ร้ายจะยืนกายลุกขึ้น ก็โดนเตะเข้าที่ชายโครงทรุดลงอีก คนที่ยืนดูเหตุการณ์พยายามห้ามและไกล่เกลี่ยเพราะทนดูต่อไปไม่ได้ คนแก่ทนความเจ็บปวดเช่นนี้ได้ไม่นานหรอก แม้มีคนห้าม ฝ่ายกระบี่ก็ไม่มีทีท่าจะหยุด ยังคงเดินเข้าไปถีบที่บั้นเอว ชายชราอนอนคว่ำไร้เรี่ยวแรง เคลื่อนไหว เขาคงยอมจำนนต่อฝ่าเท้าข้างนั้นแล้ว

(ชายชราเบาหวาน : 297)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ประชาชนที่มีหนี้สินยังมีจำนวนไม่น้อย ความยากจนและการมีหนี้สินเป็นปัญหาที่เด่นชัด ซึ่งถึงขั้นทำให้เกิดการทำร้ายร่างกายของลูกหนี้ เกิดการเครียดมากเกินไปจนเกิดการฆ่าตัวตายเพื่อหนีปัญหา หรือไม่สามารส่งคืนเงินกู้ได้ตามจำนวนจนโดนบังคับให้ทำร้ายตนเอง เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างไม่ขาดช่วง โดยที่ผู้ที่เป็นหนี้ในระบบโดนเจ้าหนี้ทำร้าย แต่ยังไม่สามารถปกป้องตนเองได้ หรือใช้กฎหมายมารักษาผลประโยชน์ไม่ได้ ส่งผลให้สังคมไม่สงบเท่าเดิม และเกิดปัญหาอาชญากรรมมากขึ้น ทั้งการฆ่า การปล้น การขโมย การทำร้ายร่างกาย

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 ได้สะท้อนให้เห็นถึงกลุ่มผู้คนที่มีความเป็นอยู่ยากจนลำบากนั้น ส่วนมากเป็นกลุ่มชนวนาที่มีพื้นฐานการศึกษาต่ำ และต้องมาประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ต้นทุนในการทำงานนั้นสูงขึ้นเรื่อย ๆ แต่กลับถูกพ่อค้าคนกลางกดราคาข้าว รวมถึงภัยธรรมชาติต่าง ๆ จึงทำให้ผู้คนที่ยากจนไม่สามารถหลีกเลี่ยงออกมาจากความเป็นอยู่แบบเดิม ๆ ได้ และความยากจนกับภาระหนี้สินเยอะเกินไป จะสามารถส่งผลกระทบต่อให้แก่ประชาชนและสังคม ทำให้บุคคลสูญเสียบุคลิกภาพที่ดี ครอบครัวขาดเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การดำรงชีพ ไม่สามารถจะส่งบุตรหลานเล่าเรียนได้เท่าที่ควร ทำให้ประเทศชาติไม่สามารถจะทุ่มเทการพัฒนาได้ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศไม่มั่นคง

3.2 ภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรม

3.2.1 ค่านิยม

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปมากตามสภาพแวดล้อมและกาลเวลา จึงส่งผลให้คนในสังคมมีค่านิยมที่หลากหลาย และในบางครั้งเป็นค่านิยมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคล ผู้ถือปฏิบัติ และสังคม ให้สังคมมีการพัฒนาเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นได้ แต่บางอย่างก็อาจก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคม เช่น ค่านิยมเกี่ยวกับความหุนหัน อยากรู้อยากเห็นตาและเป็นที่ยอมรับในสังคม การเชื่อถือโซศกลาง ในที่นี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงค่านิยมเด่น ๆ ในสังคมไทยบางประการ ดังต่อไปนี้

1) ค่านิยมด้านการเงิน

ปัจจุบันโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากเกี่ยวกับด้านค่านิยม สังคมไทยก็เช่นกัน ที่ผู้คนให้ความสำคัญกับเรื่องความร่ำรวยและความมั่นคงมั่งคั่งของชีวิต เพราะต่างคิดว่าเงินทองสามารถบันดาลความสุขตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้อย่างทั่วถึง

เรื่องสั้น การเปรียญไม้สัก ได้กล่าวถึงหลวงพ่อดำที่วัดประจำหมู่บ้านของที่ตั้งใจจัดฉลากตบตาคนในหมู่บ้านว่าจะต้องระดมทุนสร้างพระอุโบสถหลังใหม่ ให้ชาวบ้านร่วมกันบริจาคไม้สักและเงิน โดยร่วมมือกับพวกวางแผนนำเงินและทรัพย์สินต่าง ๆ หลบหนีไป ทำให้มีผู้เดือดร้อนเป็นจำนวนมากจากเหตุการณ์ครั้งนี้ ดังตัวอย่าง

เขายังจำได้แม่นยำ หลวงพ่อบัญชาพระสงฆ์สองรูปด้วย
น้ำเสียงแผ่วเบาว่า “แผ่นช่องลมทั้งหมดที่ทำเสร็จแล้ว ให้คุณจัดส่ง
ไปที่สมุทรปราการตามที่อยู่ของคนส่งเลยนะ คุณรีบไปจัดการเถิด
เงินที่ขายแผ่นช่องลมได้เป็นเงินไม่น้อยทีเดียว ออกเดินทางก็อย่าให้
ใครจับพริฐได้ หากญาติโยมถามก็บอกว่าไปธุระเรื่องอื่น เสร็จธุระ
แล้วก็รีบกลับมานะ ส่วนฉันจะอยู่ที่นี้เพื่อดูแลการสร้างศาลาต่อ...”

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 45-46)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย มีบุคคลจำนวนหนึ่งเพื่อหวังต้องการรวยทาง
ลัดโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นการกระทำที่ผิดการจริยธรรมและผิดกฎหมายแต่อย่างใด กระทำสิ่งที่ไม่ควร
ทำ และบ่อยครั้งที่บุคคลที่เห็นแก่เงินเหล่านี้มักไม่ใช่เพียงคนสามัญชนธรรมดา ๆ แม้แต่พระบางรูปก็
ยังยึดติดกับอำนาจเงินตราเป็นสำคัญ ถึงกับสร้างเรื่องหลอกลวงชาวบ้านแล้วนำเงินและของบริจาค
หลบหนี ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสังคม ทำให้ผู้บริจาคเกิดความเสียหาย และทำให้พระและวัด
เสื่อมเสียชื่อเสียง จนทำให้บางคนอาจจะไม่เข้าอีกวัดเลย นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์
ของมนุษย์ ทำให้ไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน

เรื่องสั้น ปาฏิหาริย์แห่งศรัทธา ได้กล่าวถึงกลุ่มคนทรงเจ้าที่ร่วมมือกันใช้วิธีสกปรกมา
หลอกลวงผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ให้ชาวบ้านเข้าใจพวกเขาเป็นกลุ่มผู้คนที่มีความวิเศษสามารถบันดาล
ความสุขความเจริญให้กับผู้คนได้ แสดงความน่าเชื่อถือโดยทดสอบฟันแทงไม่เข้า ปืนยิงไม่ออก ซึ่งเป็น
กลวิธีเฉพาะของเขา จึงทำให้ชาวบ้านต่างคิดว่าเขาเหล่านั้นเป็นผู้คนที่มีความวิเศษอย่างแท้จริง แล้วจึง
สร้างความศรัทธาโดยการทำพิธีและมีการรับบริจาค เพื่อเสริมสร้างความเป็นศิริมงคล โชคดี
มีความมั่งคั่ง ดังตัวอย่าง

น่าอัศจรรย์ใจ...ผู้คนที่ทำหน้าที่ปรบมือกันลั่นศาลาริมน้ำ
เจ้าพ่อดำใหญ่แยมั้มอยู่บนเตียงตั้งไม้สักใหญ่ จากนั้นพวกที่ยัง
ลังเลก็ถอดเสื้อให้ม้าใช้เอาเหล็กแหลมทิ่มหลังกันเป็นทีว
ขณะเดียวกันกล่องเงินที่อยู่หน้าพ่อดำใหญ่ก็แน่นพูนไปด้วยโลหะศำ
ขึ้นครู่ วันนั้นเขาก็เกือบเป็นคนหนึ่งที่จะได้เป็นกิเลนผงดกับเขา
แล้ว คิดที่ว่าฟ้าดินมามีตลงเสียก่อน แต่ด้วยความศรัทธามัน พอดก
ดึกเขาจึงยังติดตามม้าใช้ไปในโรงเหล้าข้างศาลาเจ้า หัวใจจะขอ
เรียนวิชาอาคมอะไรก็ได้สักอย่าง แต่สิ่งที่เขาได้รับกลับกลายเป็น
เล่ห์กลที่ซ่อนอยู่ในกลปืน เขาเรียนรู้มาจากการเมามายของม้าใช้คน
นั้น ว่าปืนกระบอกนั้นมันทำขึ้นมาพิเศษ มีกลไกสองกลไก กลหนึ่ง
ยื่นเข้มนกไว้ไม่ให้ถึงกันกระสุนปืนในรังเพลิง แต่เมื่อต้องการยิงจริง

ก็ปลดล็อก เหนี่ยวไกออกไปรายไหนก็ตายรายนั้น นั่นคือปฐมบทในการรับรู้ของเขา และสร้างความตะขิดตะขวงใจเรื่อยมา จนเวลาต่อมาเขาจึงออกค้นหาความจริงในอภินิหารที่เล่าลือว่ามาจากเทพสวรรค์ชั้นฟ้า

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 104)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย มีการใช้กลวิธีการต่าง ๆ ในการหลอกลวง รวมถึงเบี่ยงเบนหลักความจริงของศาสนา โดยไร้ศีลธรรมจริยธรรม สร้างภาพให้ผู้อื่นเข้าใจว่าพวกเขาเหล่านี้มีวิชาอาคมเหนือมนุษย์ สามารถสื่อสารกับเทพดาฟ้าดินได้ สามารถขจัดปัดเป่าทุกข์ภัยให้แก่ผู้มีจิตศรัทธา จึงจัดให้มีพิธีกรรมขึ้นทุกปีโดยมีการแสดงการทดสอบด้วยวิธีการอันตรายต่าง ๆ ซึ่งได้มีการเตรียมการมาอย่างดีแล้ว สร้างความศรัทธาเพื่อหลอกลวงให้ชาวบ้านเกิดความเลื่อมใสและบริจาคเงินได้อย่างเต็มใจ เป็นการยึดติดค่านิยมทางการเงินโดยใช้วิธีที่ผิด จึงส่งผลให้ผู้ร่วมสังคมเกิดความไม่พอใจ พยายามหาวิธีทางเอาชนะ มีการแก้แค้นหลังได้รับรู้ความจริง หรือไม่ก็เกิดการลอกเลียนแบบอย่างที่ไม่ดี เพื่อหาเงินทางลัดโดยไม่สุจริต

เรื่องสั้น คำตัดตอน ได้กล่าวถึงชายผู้หนึ่งที่มีลูกสาวสองคน ได้ขายลูกสาวทั้งสองคนเพื่อแลกกับเงินจำนวนหนึ่ง โดยลูกต้องไปเป็นโสเภณี แม้ว่าตอนหลังมีพลเมืองดีพาลูกสาวกลับมาที่บ้าน แต่ชายผู้นี้กลับไม่รู้สึกละอายใจ และบอกว่า หากมีคนที่ซื้อต่อ ก็จะขายลูกสาวทั้งสองเหมือนเดิม ดังตัวอย่าง

“แปลว่าหากมีคนมาขอซื้อลูกสาวอีก ลูกก็จะขาย”

“ก็ต้องดูก่อนว่าจะให้เท่าไร”

ผมอยากกระโดดกัดหูตัวเองหรือดินพราดลงกับพื้นตรงนั้น

“เคยขายลูกสาวไปเท่าไร” ไม่รู้มีท่าซาดานอะไรตลอดใจให้

ผมเอ๋ยปากถาม

“ไอ้ฝั่งห้าหมื่น ไอ้หวานเจ็ดหมื่นเพราะมันเด็กกว่า บอกไป

เท่านี้แหละ แต่เขาต่อว่าซื้อสองคนให้ลดหน่อย ลูกก็ลดไปห้าพัน แต่

จากนี้ไปราคาคงไม่ดีเท่าเดิมแล้ว

(เหตุการณ์แม่บ้านกรีดร้อง : 18)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ยังมีคนที่ยอมขายได้แม้แต่กระทั่งลูกสาว แท้ ๆ ของตนเองเพื่อแลกกับเงินจำนวนหนึ่ง รวมถึงการปลดภาระที่ต้องแบกไว้ ไม่สนใจว่าลูกสาวตนเองจะพบเจอกับเรื่องราวที่โหดร้ายเพียงใด หรือจะลำบากแค่ไหน จึงทำให้เห็นถึงบุคคลที่มีค่านิยมที่ผิดเพียงเพื่อเงินจำนวนหนึ่งถึงกับต้องขายลูกสาวให้คนอื่น จึงส่งผลกระทบต่อเด็กอย่างมาก ทำให้เด็กกลายเป็นผู้กำพร้า ขาดโอกาสทางการศึกษาเรียนต่อ มองไม่เห็นอนาคต ทั้ง ๆ ที่เด็กเป็นคนดี รักการเรียน หากมีผู้ขายลูกสาวเพิ่มขึ้น ก็จะก่อให้เกิดความไม่มั่นคงต่อสังคม และเกิดปัญหาอาชญากรรมตามมา เช่น การวางยาสลบกับหญิงสาว เพื่อนำไปขาย

เรื่องสั้น ที่จริงในใจ ได้กล่าวถึง พ่อท่าน ที่ร่วมมือกับนักธุรกิจในการจัดทำวัตถุมงคล โดยมุ่งหวังเพียงผลประโยชน์ด้านชื่อเสียงและการเงิน โฆษณาอวดอ้างเกินจริงเพื่อสร้างกระแสทางการตลาด แม้แต่ประวัติของ พ่อท่าน ยังไกลจากความจริงเป็นมาก ตัวพ่อท่านเองก็หวังกับผลประโยชน์เช่นกัน ทั้ง ๆ ที่รู้พวกนั้นลงโฆษณาเกินความจริง แต่ก็ไม่ได้แสดงการทักท้วง แต่กลับเห็นด้วยกับการกระทำของนักธุรกิจ บอกว่าเป็นการทำมาร์เก็ตติ้งแพลน ดังตัวอย่าง

...แกแปลกใจไม่น้อยเมื่อเห็นโฆษณาจากแผ่นพับและหนังสือพระหลายเล่มที่วางอยู่บรรยายสรรพคุณว่าใช้วิชาอาถรรพณ์ พิชัยสมบัติบ้าง วิชาดารายณ์พลิกแผ่นดินบ้าง วิชาโคตรเพชรลับบ้าง บางรุ่นอวดฤทธิ์ถึงขั้นอ้างว่า พ่อท่านสามารถอัญเชิญหลวงพ่อดลลงมาร่วมเสกด้วย บางรุ่นบอกพ่อท่านให้ไปลองยิงได้ เพราะมากด้วยบุญฤทธิ์และอิทธิฤทธิ์ล้นเหลือ

“ให้เขาจัดการของเขาเอง” พ่อท่านเคยปรามเมื่อลูกพรบอกล่าวไม่จริง แม้แต่เรื่องประวัติของพ่อท่านที่เผยแพร่อยู่นั้นก็ดูห่างไกลความจริงอยู่ไม่น้อย

“เอานะลุง อย่างนี้ดีแล้ว” เมศวรร มนตรา เคยบอกแกอย่างนั้น “มันเป็นมาร์เก็ตติ้งแพลน ลุงพรจึงเข้าใจของแกเองว่า ไอ้มาร์เก็ตติ้งแพลนนี่คงเป็นเรื่องไม่จริง

“ถ้าทำแล้วเขาขายได้ ก็พอแล้ว” พ่อท่านอธิบายเพิ่มเติมให้แกฟัง “จะเท็จจะจริงเราทำหน้าที่ของเราที่พอ”

(ชายชราเบาหวาน : 196-197)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย มีผู้คนจำนวนมากที่มีค่านิยมไม่ถูกต้อง เพื่อผลประโยชน์ตอบแทนด้านการเงิน โดยการนำข้อมูลอวดอ้างที่ไม่ตรงกับความจริงมาโฆษณาลงสื่อตีพิมพ์ สร้างกระแสการตลาด สร้างความเลื่อมใสและน่าเชื่อถือให้กับตัวเกจอาจารย์เอง อีกทั้งเอาศาสนามาเป็นเครื่องมือทางธุรกิจ โดยมีการวางแผนและกระทำการอย่างเป็นระบบ จึงส่งผลกระทบต่อสังคมทำให้เกิดพวกมิจฉาชีพมากขึ้น ไม่ยอมทำงาน คิดแต่หาเงินทางลัด โดยหลอกลวงชาวบ้าน ให้เขาจ่ายเงินซื้อของที่มีการจัดเตรียมไว้ ซึ่งราคาไม่เหมาะสมกับคุณภาพสินค้า

2) ค่านิยมด้านวัตถุ

สังคมไทย นอกจากมีค่านิยมด้านการเงินเป็นอย่างมากแล้ว ยังยึดติดกับค่านิยมทางวัตถุเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งยังมีการแบ่งชนชั้นทางสังคม โดยมักวัดและตัดสินกันที่ความร่ำรวย ให้ความสำคัญขึ้นชมกับผู้ที่ให้ของขวัญ รางวัล ที่มีราคากับตนเอง

เรื่องสั้น ความหวังใหม่ ได้กล่าวถึงพระเอกลิเก เป็นคนที่มีค่านิยมด้านวัตถุสูง ในครั้งที่ชื่อเสียงยังไม่กว้างขวาง ก็อยู่กับแม่ยกซึ่งเป็นคนขายส้มตำในพื้นที่ เพื่อให้แม่ยกเลี้ยงข้าว ไม่ต้องจ่ายค่าอาหาร ต่อมาพอมีชื่อเสียงแล้ว จึงยกระดับไปหาแม่ยกที่มีฐานะสูงขึ้น โดยได้รับรางวัลเป็นนาฬิการาคาแพง จึงเกิดการแข่งขันกันให้รางวัลพระเอกลิเกรายนี้ จนแม่ค้าส้มตำถึงขั้นลงทุนกู้เงินดอกเบี้ยสูง มาซื้อสร้อยคอทองคำให้ ดังตัวอย่าง

“หนูเห็นพี่เขาได้นาฬิกาใหม่ด้วยนะ สวยและแพงมาก ๆ”

จันทร์กลับมานั่งเหม่อลอยที่ร้าน นึกถึงนาฬิกาเรือนใหม่
ของพระเอกรูปงาม เขาคงจะดีใจไม่น้อยที่ได้มัน แล้วถ้าหากเขาจะมีสร้อยทองอีกสักเส้น เขาต้องดีใจกว่านี้และคงกลับมาพูดคุยสนทนากับเธอเหมือนก่อน

(ชายชราเบาหวาน : 295-296)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย คนที่มีค่านิยมด้านวัตถุมักนิยมคบหากับผู้มีฐานะ โดยเปลี่ยนไปตามการเสนอรางวัล ใครให้มากกว่าก็มีโอกาสสนิทสนมใกล้ชิดมากขึ้นเท่านั้น ส่วนผู้ที่ให้น้อยกว่าก็จะถูกลืมและไม่ได้รับการสนใจเหมือนดังเดิม จึงส่งผลต่อสังคม ทำให้เกิดการแข่งขันในการให้รางวัลกับนักแสดง เพื่อให้ได้การยอมรับ ได้เกียรติ ได้การยอมรับจากวงการนักแสดง จนบางคนเป็นหนี้จนระบบเพราะแข่งกันตบรางวัล ทำให้มีชีวิตที่ยากลำบาก

เรื่องสั้น ความหวังใหม่ ได้กล่าวถึงหลังจากพระเอกที่เล่นลิเกได้รับทองจากจันทร์ไม่นาน มีแม่ยกออกรถคันใหม่ให้ จึงทำให้พระเอกไม่สนใจจันทร์เช่นเดิม ถึงคราวที่จันทร์มีเรื่องเดือดร้อนต้องการความช่วยเหลือจากพระเอกลิเกผู้นี้ เขากลับให้รอ แต่รอนานแสนนาน พระเอกก็ไม่ออกมาพบจันทร์เพราะเขาได้รับรางวัลเป็นรถยนต์คันงามจากเศรษฐีรายหนึ่ง เขาก็ไม่ได้กลับมาเหลียวแลจันทร์ แม่ค้าส้มตำผู้นางสารอีกเลย ดังตัวอย่าง

จันทร์นั่งรอนานจนร้อนรอนทนไม่ไหว เขาไม่น่าจะซื้อของนานขนาดนี้ เธอจึงตัดลึนใจถามกับเด็กสาวคนเดิมที่ก่อนหน้านี้ได้คุยกับเธอก่อนไปพบเขาที่ตลาดนัด ทันทันที่ถามถึงเขา เด็กสาวร้องขึ้น

“พี่เขาเพิ่งขับรถออกไปรับป่ามาลีเมื่อกี้ คันที่ป่าแกซื้อให้นั่นแหละ เห็นบอกว่าจะซื้อโทรศัพท์ไอโฟนให้อีก ขับฝุ่นตลบออกไป ป่าไม่เห็นเธอ” เด็กสาวเห็นสีหน้าจันทร์รู้สึกเห็นใจ

(ชายชราเบาหวาน : 300)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ผู้คนจำนวนหนึ่งได้ให้ความสำคัญกับวัตถุสิ่งของเป็นอย่างยิ่งและผู้คนไม่น้อยที่ถูกวัตถุครอบงำ ต้องพยายามที่จะใช้ทุกวิถีทางทำให้ตนเองได้มาซึ่งสิ่งตนต้องการ และเพื่อสิ่งของต่าง ๆ โดยไม่สนใจสายตาของผู้คนว่าจะมองอย่างไร กระทั่งบางคนยอมกระทำพฤติกรรมหยาบช้า ไร้จริยธรรมเพียงเพื่อที่จะได้ครอบครองเป็นเจ้าของวัตถุนิยม จึงเป็นค่านิยมที่ผิด จะทำให้สังคมแย่ลง และผู้ร่วมสังคมไม่มีคุณธรรมจริยธรรม

3) ค่านิยมด้านให้ความสำคัญกับการรับปริญญา

คนไทยให้ความสำคัญกับการรับปริญญาอย่างยิ่ง เพราะแสดงถึงเกียรติอันสูงสุดของบัณฑิต คนในครอบครัวจะเดินทางไปร่วมงานแสดงความยินดี และรู้สึกภาคภูมิใจในตัวลูกหลาน มีการพบปะสังสรรค์ ถ่ายรูป รับประทานอาหาร มอบของขวัญร่วมกัน ในบรรยากาศแห่งความปิติยินดี เรื่องสั้น แพะบุชายัญ ได้กล่าวถึงบุคคลที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ครอบครัวได้จัดงานสังสรรค์เพื่อฉลอง แม้แต่เด็กที่เพิ่งเกิดไม่กี่วัน ยังพาไปแสดงความยินดี ดังตัวอย่าง

คนในหมู่บ้านต่างแห่แหนมารอขึ้นรถเข้าเมือง เพื่อไป
ถ่ายรูปกับบัณฑิตใหม่ มันไม่ใช่เรื่องธรรมดาของที่นี่เลยนะจะบอก
ให้ คนเฒ่าคนแก่เคี้ยวหมาก ปากแดงแจ๋ หัวหงอกหัวดำทำงานอยู่
กลางทุ่งกลางนา ลูกเล็กเด็กแดงที่เพิ่งเกิด เมื่อวานขึ้น ต่างก็
กระตือรือร้นจะไปร่วมงานอันทรงเกียรติในครั้งกระนั้นด้วย
(จูนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 97)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย การรับปริญญาเป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับทั้งผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้วและครอบครัว ไม่ว่าจะศึกษาที่มหาวิทยาลัยแห่งไหน ไกลจากบ้านแค่ไหน เวลาได้รับปริญญา ก็จะมีญาติพี่น้องเดินทางไปแสดงความยินดี แม้แต่คนที่เพิ่งเกิดมาไม่กี่วัน ก็ไปร่วมงานถ่ายรูป และคนเฒ่าคนแก่ก็นั่งรถไปร่วม ไม่กลัวความยากลำบากและเหน็ดเหนื่อย นอกจากนี้ครอบครัวยังจัดงานสังสรรค์เฉลิมฉลองและมอบของขวัญให้ และถ่ายรูปร่วมกัน แสดงความยินดี การจัดงานรับปริญญาจึงเป็นค่านิยมของคนไทยให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 ได้สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของคนไทยในปัจจุบัน ที่มีความนิยมในด้านเงินทองและวัตถุ กระทั่งการให้ความสำคัญกับเรื่องที่เล็กน้อย ก่อให้เกิดการสิ้นเปลือง ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ทำให้กระแสนิยมไม่มีคุณค่าเท่าที่อันควร

3.2.2 ความเชื่อ

ความเชื่อของมนุษย์ส่วนใหญ่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ เมื่อสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นมีผลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ ทั้งให้คุณประโยชน์และให้โทษ แล้วมนุษย์ก็ไม่สามารถค้นหาสาเหตุอธิบายได้ ทำให้เกิดความหวาดกลัว สำหรับบริบทของสังคมไทยในทุกภาคส่วน มีความเชื่อหลากหลาย เช่น ความเชื่อด้านความฝัน ความเชื่อเรื่องผีसाงเทวดา การนับถือบรรพบุรุษ ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องข้าว ตลอดจนถึงความเชื่อเรื่องโลกจักรวาลและกำเนิดคนสัตว์ ความเชื่อที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด มีดังต่อไปนี้

ความเชื่อของคนไทยที่เกี่ยวกับเรื่องการฝันว่า การฝันเป็นพฤติกรรมชนิดหนึ่งที่สื่อความหมายให้ได้ เช่น การฝันถึงงู แสดงว่าจะเจอเนื้อคู่ ฝันว่าตัวเองตั้งท้อง บางคนคิดว่าจะเริ่มชีวิตไป

ในทางก้าวหน้าและก็จะตั้งตัวได้ในไม่ช้า ถ้ามีอุปสรรคก็สามารถแก้ไขปัญหาได้ เรื่องสั้น แพะบุชายัญ ได้กล่าวถึงภรรยาของศรตั้งท้องแล้ว และลุงผู้ใหญ่กับศรพนันว่า ลูกจะเป็นลูกสาวหรือลูกชาย ศรพนันว่าเป็นลูกสาว เพราะเขาได้ฝันถึงวัวตัวเมีย ดังตัวอย่าง

ลุงผู้ใหญ่พนันว่ายังไงก็เป็นชายเพราะเลือดพ่อมันแรง ส่วน
ศรผู้เป็นพ่อพนันว่าเห็นจะเป็นหญิงมากกว่า เพราะหลายคืนมานี้ตน
มักฝันแปลก ๆ มักฝันเห็นวัวตัวเมียถูกผูกหลักไว้กลางทุ่ง บางคืนยิ่ง
สะดุ้งตัวตื่น เมื่อในความฝันนั้นเป็นของลับตรงหว่างขาเพศหญิง
ส่วนลุงบ้าน้ำอาญาติสนิทรสหายคนใดมีความเห็นเป็นเช่นไรก็ว่า
กันไป แต่เสียงส่วนมากจะเทไปทางเป็นชายเสียมากกว่า

(จุนอจิกัปกอร์ปัส แคลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 89)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยมีความเชื่อเรื่องความฝันว่า ความฝันเป็นกลางบอกเหตุที่
สื่อให้มนุษย์ได้รับรู้อย่างใดอย่างหนึ่ง สามารถบอกเรื่องที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นล่วงหน้า จึงเชื่อเรื่องที่ฝัน
อาจได้กลายเป็นความจริงในเวลาอีกไม่นาน หากฝันดีมาก ก็คิดว่าจะมีโชคดี บางคนอาจไปทำบุญ
ขอให้ความฝันเป็นความจริง หากฝันร้ายก็จะมีการทำบุญสะเดาะเคราะห์ แก้เคล็ดกันตามความเชื่อ

อีกอย่างที่คนไทยส่วนมากจะเชื่อว่า มนุษย์และสัตว์ทั้งหลายเมื่อเสียชีวิตไปแล้ว ก็
กลายเป็นผี นอกจากนี้ ผียังมีหลายแบบ เช่น ผีบรรพบุรุษ ผีกระสือ ผีปอบ ผีดิบ ผีตายโหง ผีโพรง
ผีโขมด ฯลฯ ส่วนมากจะเป็นผีที่น่ากลัว แต่ก็ยังมีวิธีการที่ป้องกันได้ เรื่องสั้น ผิดผี ได้กล่าวถึงโชคซึ่ง
เป็นคนดูแลพวกเอ็งที่เป็นสาวขายบริการ กลับอยากกินไก่วัด จึงวางแผนเพื่อจะขอเอ็งหลบนอน
ด้วย แต่เอ็งกลัวผิดผี จะทำให้หน้าที่การงานไม่เจริญก้าวหน้า จึงขอให้โชคซื้อเหล้าซื้อดอกไม้มาขอ
ขมาผี แต่โชคโกหกเอ็ง จึงจำเป็นต้องซื้อของขอขมาสองชุดเพื่อมาขมาผี และขอให้ผีภัยโชคและ
เอ็ง ดังตัวอย่าง

“เดี๋ยว อ้ายโชค...”

เอ็งจับเฉพาะใบหน้าผมให้หยุดนิ่ง “พรุ่งนี้ห้ามลืมซื้อของ
ขมาผีนะ”

“ไม่ลืม ๆ ” ผมซุกหน้ากลับลงไปที่ชอกคอ

“เดี๋ยว อ้ายโชค”

“หืม”

ผมขานรับขณะเลื่อนจมูกออกจากชอกคองต่ำไปหาส่วนที่
สองมือกำลังสัมผัส

“ที่เลือกเอ็ง เพราะอ้ายโชคก็ชอบเอ็งไข่ม้อย”

“ใช่ พี่ชอบเอ็ง”

ผมได้ยินเสียงหัวเราะระริก ก่อนเปลี่ยนเป็นเสียงอื่น
 พรุ่งนี้ผมคงต้องซื้อเหล้าขาวสองขวด ขวดแรกเพื่อขอขมาผี
 ให้เอ็ง ส่วนขวดหลังเพื่อขอขมาผีที่ผมโกหก
 (เหตุการณ์แม่บ้านกรี๊ดร้อง : 138-139)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทย มีความเชื่อเรื่องผีเป็นจำนวนมากไม่น้อย เชื่อว่า ผีบรรพบุรุษหรือผีบ้านเรือนมีจริง และผีเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สามารถทำให้เราเจริญก้าวหน้า หรือ ล้มเหลวในหน้าที่การงาน หากเราทำอะไรก็ตามถึงผีเหล่านี้ด้วย และเวลามีการกระทำผิดก็ต้อง ซื้อของมาขมาผี ขอให้ผีอภัยเราที่ผิด จึงจะได้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในอนาคต

เรื่องสั้น แพะบุชายัญ ได้กล่าวถึงตอนภรรยาของศรคตลอดลูก ลูกผู้ใหญ่กลัวผีกระสือจะมาขอ ส่วนบุญ จึงสั่งลูกน้องไปหาสิ่งของที่ป้องกันผีกระสือ ดังตัวอย่าง

ลูกผู้ใหญ่สั่งให้ลูกน้องไปตัดเอาต้นไผ่หนามเท่าโคนขามา
 ล้อมไว้ให้ทั่วบริเวณบ้าน ปีนผาหน้าไม้ถูกเตรียมไว้ประจำการในทุก
 จุด ถ้ามีผีกระสืออย่างว่าคงไม่พันโดนเข้าจิง ๆ ลักเม็ด
บางครั้งถ้าลองเงี่ยหูฟังให้ดี มักจะได้ยินเสียงโหยหวน
 ของพวกสัมภเวสีขอส่วนบุญ
 เล่นเอาหลายคนตกอกตกใจไปตาม ๆ กัน นี่ก็ว่าเป็นผี
 กระสือ ที่ไหนได้ แสงตะเกียงของศรกับหมอต้าแยกคนเดียวใน
 หมู่บ้านนั่นเอง
 (จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 89-90)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ความเชื่อเรื่องผีอยู่กับคนไทยมาเป็นระยะเวลายาวนาน มีความเชื่อว่ามีผีหลายประเภทปรากฏในชีวิตคนไทย และผีกระสือมีจริง จึงทำให้คนไทยเกิดความกลัวกับ ผีกระสือ คิดว่าผีมีจริงในโลก นอกจากนี้คนไทยยังเชื่อว่า ผีมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ที่ยังมีชีวิต อยู่ ทำให้มนุษย์เกิดการหวาดกลัว หรือเกิดความไม่เป็นศิริมงคล หากผีมาต้องหาวิธีการแก้ไข เช่น ตัดต้นไผ่หนามเท่าโคนขมาล้อมไว้ให้ทั่วบริเวณบ้าน ก็จะป้องกันได้

นอกจากนี้ คนไทยยังมีความเชื่อว่า บางคนที่มีวิชาอาคมมาก่อน จะเป็นผู้ที่สามารถมีวิชา อาคมอย่างแท้จริง อาคมเหล่านี้สามารถป้องกันสิ่งอันตรายได้ แต่หากต้องรักษาวิชาอาคม ก็มีข้อ ต้องห้ามเช่นกัน เช่น เป็นแม่หมอ หากเป็นแม่หมอที่มีอาคมที่ดี มักจะต้องมีข้อห้ามด้วย คือต้องห้าม สัมผัสผู้ชาย เชื่อว่า หากโดนผู้ชายสัมผัสตัวแล้ว อาคมที่มีอยู่ก็จะหายไป แม่หมอก็จะกลายเป็นคน ธรรมดา ไม่มีวิชาติดตัวอีกต่อไป ในเรื่องสั้น แพะบุชายัญ ได้กล่าวถึงตอนภรรยาของศรคตลอดลูกยก เกือบทหน้าแล้ว ก็มีผู้เสนอให้ศรรีบไปตามแม่หมอมาร่วมช่วย ดังตัวอย่าง

“มันจะไม่ไหวอยู่แล้วไอ้ศร รีบพาแม่หม่อขึ้นมาเร็วเข้า”
 ปาลีชะงักหน้าออกมาจากหน้าต่างตะโกนบอก

ด้วยความที่แก่ชราทำให้การเดินเหินดูเงอะ ๆ ะ ๆ ตั้งแต่
 ขามาแล้วที่ศรียากจะอุ้มแม่หอม แต่โดนแกห้ามเอาไว้ เพราะถ้า
 ผู้ชายถูกเนื้อต้องตัว อาคมที่มีในกายจะเสื่อมไป

(จุนอจิกับคอร์ปัส แคลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 90)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทยมีความเชื่อในด้านอาคม แม่หอมที่มีอาคมเป็นผู้ที่มี
 พลังพิเศษ สามารถช่วยผู้คนให้พ้นทุกข์ได้ ป้องกันกระทำคุณไสย ขับไล่ปีศาจ ผี ฯลฯ รวมทั้งสิ่งที่ไม่ดี
 ออกไปจากชีวิตได้ ในชนบทโดยเฉพาะผู้หญิงคลอดลูก ก็จะขอความช่วยเหลือจากแม่หอม แต่สิ่งที่
 ต้องระวังมากคือ ห้ามให้แม่หอมถูกตัวผู้ชายแม้แต่บ่อย มิเช่นนั้นอาคมที่อยู่ในตัวแม่หอมจะหายไป

และความเชื่อในด้านพิธีกรรมก็เป็นความเชื่อของคนไทยที่แสดงให้เห็นได้ชัดเจน ความเชื่อ
 ด้านพิธีกรรมมีหลายอย่าง รวมถึงพิธีมงคลสมรส พิธีขึ้นบ้านใหม่ งานศพ เวลาทำพิธีจะต้องนิมนต์พระ
 มาสวดศพ และเชื่อว่าการทำพิธีแบบนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ สามารถส่งวิญญาณให้ไปอยู่ในภพภูมิที่ดีได้
 เรื่องสั้น แพะบุญชายัญ ได้กล่าวถึงทำพิธีบายศรีสู่ขวัญ เพื่อศิริมงคล ดังตัวอย่าง

ด้วยบาดแผลฉกรรจ์ทั้งจากคมกระสุน มีดปลายแหลมและ
 ค้อนปอนด์ที่กระหน่ำลงจนกะโหลกศรีษะร้าวไม่เป็นรูป ทำให้หัว
 หน่อมลึนใจลง ชาวบ้านทุกคนต่างส่งเสียงยินดีปรีดา แต่ไม่นานก็พา
 กันเข้าไปร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เพื่อรับศีล รับพรให้เป็นสิริมงคลกับ
 ชีวิตให้เกิดมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ยิ่งวันนี้พ่อหอม
 ที่มาทำพิธีเขาลือกันให้ทั่วว่าเป็นผู้แก่กล้าวิชาอาคม

(จุนอจิกับคอร์ปัส แคลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 101)

เสียงสวดคาถาภาษาบาลีดำเนินไปในจังหวะเนิบช้า
 โหยหวน คล้ายเสียงของความตายเมื่อครูก็ไม่ปาน เสียงสวดนั้น
 ล่องลอยไปตามสายลม

(จุนอจิกับคอร์ปัส แคลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 102)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยได้ยึดถือปฏิบัติพิธีกรรมต่าง ๆ คิดว่า การทำพิธีนั้น
 สามารถให้มนุษย์รับศีลรับพรได้ แลส่งผลให้มนุษย์เจริญรุ่งเรือง การทำพิธีบายศรีสู่ขวัญจะมีการสวด
 คาถา และชาวบ้านมักเชื่อว่าการร่วมพิธีสามารถรับศีลรับพรให้เป็นสิริมงคลกับชีวิต ให้เกิดความ
 เจริญก้าวหน้าได้ เป็นความคิดที่ปลูกฝังไว้ตั้งแต่โบราณ

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 ได้
 สะท้อนให้เห็นถึงคนไทยยังมีความเชื่อในด้านต่าง ๆ ที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ เช่นเรื่องผืน เรื่องผี และ
 การทำพิธี ซึ่งเป็นความเชื่อที่แทรกอยู่ในการดำเนินชีวิตของคนไทยมาเป็นเวลานาน

3.2.3 ศิลปะประจำท้องถิ่น

ศิลปะการแสดงลิเก เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 คำว่าลิเก เดิมเป็นการสวดบูชาพระในศาสนาอิสลาม สวดเพลงแขกเข้ากับจังหวะรำมะนา พวกแขกเจ้าเซ็นสวดถวายตัวเป็นครั้งแรกในการบำเพ็ญพระราชกุศล เมื่อ พ.ศ. 2423 ต่อมาคิดสวดเพลงเป็นลำนำต่าง ๆ คิดลูกหมัดเข้าแกมสวด ร้องเป็นเพลงต่างภาษา และทำตัวหนังเชิด โดยเอารำมะนาเป็นจอกก็มี ลิเกจึงกลายเป็นการละเล่นขึ้น ต่อมาผู้คิดเล่นลิเกอย่างละคร คือ เริ่มร้องเพลงแขกแล้วต่อไปเล่นอย่างละครรำ และใช้ปี่พาทย์อย่างละคร ลิเกมี 3 แบบ คือ ลิเกบันตน ลิเกลูกบท และลิเกทรงเครื่อง

เรื่องสั้น ความหวังใหม่ ได้กล่าวถึงคณะลิเกคณะหนึ่งจะมาแสดงที่หมู่บ้านที่ เมีย แดง และจันทร์อาศัยอยู่ ทั้งสามคนนี้เมื่อได้ทราบข่าวแล้วจึงชักชวนกันออกไปดูพร้อมกัน ดังตัวอย่าง

เมีย แดง และจันทร์มาถึงโรงลิเกช้ากว่าเวลาแสดงไปมาก
แต่ไม่ใช่สิ่งที่น่าเสียดาย พวกเธอดูลิเกจันทโครพมาแล้วหลายรอบ
ตั้งแต่เป็นสาวรุ่น เรื่องราวจะคล้ายกันจนจำได้หมด

(ชายชราเบาหวาน : 286)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย การเล่นลิเกซึ่งเป็นศิลปะประจำท้องถิ่น มีแสดงมาโดยตลอด เป็นที่คุ้นเคยของคนไทย และหาชมได้ไม่ยากเท่าใดนัก บางที จะมีโรงลิเกมาสร้างสถานที่แสดงประจำหมู่บ้านเพื่อแสดงให้ชาวบ้านดู เนื้อหาที่แสดงก็จะเป็นบทละครที่คนไทยทั่วไปรู้จักเป็นอย่างดี เช่น เรื่องจันทโครพ ก็เป็นนิทานพื้นบ้านที่มีมายาวนานของไทย ซึ่งจะมีบทบาทของตัวละครและสถานการณ์ที่สนุกสนาน และยังสอดแทรกคติธรรมคำสอนเพื่อเป็นแนวทางดำเนินชีวิตไว้ในเรื่องอีกด้วย

เรื่องสั้น ความหวังใหม่ ได้กล่าวถึงการแสดงลิเกเป็นแบบทรงเครื่อง ผู้แสดงแต่งตัวสวยงาม มีสีชมพูพราวไปด้วยเพชรประคอง ดังตัวอย่าง

บนเวที ทั้งระนาดและปี่บรรเลงรัว หลวงตาสวมชุดฤๅษี
สะพายย่ามถือไม้เท้าเดินออกมาหน้าฉากโดยมีผู้แสดงเป็นลูกศิษย์
แต่งชุดลิเกสีชมพูพราวไปด้วยเพชรประคองออกมา หลวงตานั่งลง
ตรงแท่น ส่วนลูกศิษย์นั่งลงข้าง ๆ ตรงพื้น จันทร์เห็นการแต่งตัว
ของฤๅษีแปลกไปจากที่เคยดูโรงอื่นถึงกับงงงน ถ้ามเมียที่นั่งอยู่ข้าง ๆ
ว่าทำไมหลวงตาจึงแต่งตัวเช่นนี้ เสียงระนาดและเครื่องดนตรีอีก
หลายชนิดดังมากจนต้องเงี่ยหูฟังคำตอบจากเมียทำให้รู้ว่า ลิเกโรงนี้
เป็นลิเกครบเครื่อง แสดงแนวตลกสนุกสนาน จะมีทั้งสวมเครื่อง
แต่งตัวสวยงามและในแบบประยุกต์ให้ดูตลกขบขัน จันทร์พยักหน้า
มองไปยังหน้าเวทีตั้งใจดู เธอเริ่มศีกคักขึ้นบ้างแล้ว

(ชายชราเบาหวาน : 287)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยสมัยใหม่ การแสดงลิเกเป็นแบบทรงเครื่อง นิยมแต่งตัวด้วยเครื่องประดับสวยงาม เลียนแบบเครื่องทรงกษัตริย์ เป็นลักษณะลิเกแขก และแสดงแบบตลกขบขัน เป็นแนวตลกสนุกสนาน เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเพลิดเพลินและอารมณ์สะเทือนใจ นอกจากนี้ยังมีการเล่นดนตรีและขับร้องสด ๆ เพื่อเพิ่มอรรถรสในการแสดงและการรับชมอีกด้วย

3.2.4 ศาสนา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ให้สิทธิเสรีในด้านการนับถือศาสนา คนไทยจึงเลือกนับถือศาสนาต่าง ๆ ได้ตามความสมัครใจ โดยประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งก็ได้นับถือสืบต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน จนกลายเป็นรากฐานของความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณีส่วนใหญ่ และเป็นเอกลักษณ์ของชาติในปัจจุบัน แม้จะไม่มี การบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติก็ตาม แต่นอกจากศาสนาพุทธ ก็ยังมีจำนวนน้อยส่วนหนึ่งที่นับถือศาสนาอิสลาม

1) ศาสนาพุทธ

ศาสนาพุทธในสังคมไทย ที่เห็นได้ชัดเจนมากคือ มีการสร้างวัดเพื่อเป็นสถานที่ประกอบ ศาสนพิธีและเป็นที่ปฏิบัติธรรมสำหรับผู้คนในชุมชน โดยแต่ละวัดจะมีพระผู้ใหญ่หรือที่เรียกว่าเจ้าอาวาสคอยทำหน้าที่ดูแลและจัดการกิจการต่าง ๆ ภายในวัดให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย และคอยพัฒนาวัดให้ควบคู่กับการพัฒนาชุมชน นอกจากนี้เป็นที่พึ่งของผู้คนทุกชั้นทุกวัย เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้ไร้โอกาส และที่สำคัญที่สุดคือเป็นแหล่งเผยแผ่และสืบทอดศาสนาต่อไป

เรื่องสั้น คนอย่างเขาหรือ? ได้กล่าวถึงชายคนหนึ่งได้บวชเป็นพระเป็นระยะเวลาหนึ่งเดือน เพื่อตอบแทนพระคุณของพ่อแม่ หวังว่าครั้นพ่อแม่ถึงแก่กรรมแล้วจะได้เกาะชายผ้าเหลืองผืนนี้ของลูกขึ้นสู่สวรรค์ และอีกอย่างก็เพื่อให้จิตใจของตนได้สงบมากขึ้น โดยการศึกษาเรียนรู้หลักธรรมดังตัวอย่าง

ภิกษุ แปลว่า ผู้เห็นภัยในสังสารวัฏ แต่สำหรับผม อาจจะยังห่างไกลจากความหมายอยู่มากโข เพราะการบวชครั้งนี้ ไม่ใช่จะครองผ้าเหลืองไปตลอดชีวิต หรือทำให้ตนพ้นภัยสังสารวัฏในภายภาคหน้า หากแต่เป็นการบวชแทนคุณพ่อแม่ตามความเชื่อที่ว่า ผู้มีพระคุณทั้งสองจะได้เกาะชายผ้าเหลืองของลูกขึ้นสู่สวรรค์ แต่ถ้ามองอีกมุมหนึ่ง ระยะเวลาหนึ่งเดือนจากนี้ไปที่ผมถือครองเพศบรรพชิต จะเห็นช่วงเวลาเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการฝึกจิตสงบใจ เรียนรู้หลักธรรม อันจะได้นำมาปรับใช้เมื่อลาสิกขาออกไปเป็นฆราวาส

(ชาตกร : 58-59)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ผู้คนให้ความสำคัญในการนับถือศาสนาพุทธ เมื่อถึงเวลาครบกำหนดจะต้องเข้าพิธีอุปสมบท เพราะการบวชถือว่าเป็นการอบรมบ่มนิสัยให้ดี

มีศีลธรรมและเป็นการตอบแทนพระคุณของบิดามารดาผู้ให้กำเนิดอย่างสูงสุด การบวชจึงเป็นที่สำคัญ ของลูก ผู้ชายทุกคนที่นับถือศาสนาพุทธ การบวชสามารถทำให้จิตใจสงบ มองเห็นสังขารและเห็น หลักในการดำเนินชีวิตที่เป็นสุขและถูกต้อง ช่วยให้เห็นในสังคมให้ตระหนักถึงคุณค่าของความดีงามไว้ เสมอ

วัดเป็นเขตปริณิณทลของพระภิกษุสงฆ์สาวกในพระพุทธศาสนา แต่ไม่ได้หวงห้ามให้ พุทธศาสนิกชนเข้าออก ตรงกันข้ามวัดกลับเป็นสถานที่ที่เป็นแหล่งจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เป็น ที่ทำบุญกุศลตามหลักศาสนา เป็นที่บวชเณรจนถึงบวชเป็นพระภิกษุ สถานที่ให้ความสงบเยือกเย็น ทางใจ เช่น การแสดงพระธรรมเทศนา การฝึกปฏิบัติ ธรรม สมาธิ เป็นจุดยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวพุทธ มาทุกยุคทุกสมัย รวมถึงเป็นที่พักอาศัยของผู้คนที่เดินทางผ่านไปมาได้ และเป็นที่ใช้ประกอบศาสนพิธี ต่าง ๆ อีกด้วย เรื่องสั้น 3.2 กิโล ได้กล่าวถึงนักเขียนต้องการมาเก็บข้อมูลที่วัดแห่งหนึ่ง จึงได้ขอ อนุญาตท่านเจ้าอาวาสอาศัยอยู่ที่วัดสักกระยะหนึ่ง รวมอาศัยข้าวกันบาตรด้วย ดังตัวอย่าง

“มีอะไรให้ช่วยหรือโยม หรือว่าจะมาทำบุญ”

หลวงพี่ช่วยเอ๋ยปากทักทายในขณะที่ผมก้มลงกราบ ผมยก กล้องขึ้นขอถ่ายรูปรูปท่านสักสองสามภาพ ท่านยิ้มให้อย่างมีเมตตา ผมเลยเอ๋ยปากบอกกับท่านว่า ผมจะมาขออาศัยวัดของท่านนอน สัก 2-3 สัปดาห์ จะอาศัยข้าวกันบาตรด้วย เพราะมีธุระจะมาทำอยู่ ที่นี้ ท่านพยักหน้าไม่ว่าอะไร

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 3)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า วัดไม่ใช่แค่เป็นที่อยู่อาศัยของพระสงฆ์ และสถานที่ทำ พิธีกรรมเท่านั้น ยังได้ให้ความสะดวกแก่ผู้คนที่เดินทาง ก็สามารถมาอาศัยวัดได้ อีกอย่างคือวัดยังเป็น ที่อาศัยของเด็กกำพร้า และสัตว์เร่ร่อนอีกด้วย ทำให้ผู้คนในสังคมเกิดความสบายใจ เวลาออกเดินทาง หากหาที่อยู่ไม่ได้ ก็สามารถอาศัยในวัดได้ และช่วยให้สังคมสงบสุขมากขึ้น

เรื่องสั้น คีนพญาวันและหลายเดือนก่อนหน้านี ได้กล่าวถึงวันที่สิบห้าเดือนเมษายน เป็นเทศกาลสำคัญสำหรับคนไทยที่จะต้องไปทำบุญในวันปีใหม่ สมมติจึงดขยายอาหาร และชวนเพื่อน บ้านไปทำบุญที่วัด เพื่อขอพรให้เป็นศิริมงคลแก่ชีวิต ดังตัวอย่าง

สิบห้าเมษายนเป็นวันพญาวัน ฤกษ์มงคลที่ชาวล้านนานิยม ประกอบกิจกรรมด้านดี สมมติงขยายข้าวแกง ชวนป่ากิมไปทำบุญที่ วัด โฆษกประจำวัดเชิญชวนผู้คนผ่านเครื่องขยายเสียงให้บริจาค จตุปัจจัยอยู่ตลอดบาย ทั้งสองพากัน ตักบาตรร้อยแปดอุทิศเจ้ากรรม นายเวร ทานขี้ผึ้งสิบสองราศีและทานไม้ค้ำศรีมหาโพธิ์ค้ำจุนชีวิต

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 65)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า เวลาถึงเทศกาลต่าง ๆ คนไทยมักจะต้องออกไปทำบุญที่วัด จะงดประกอบอาชีพในวันบุญ เพื่อให้มีโอกาสไปทำบุญตักบาตร บางคนก็บริจาคเงิน เพื่อขอให้ส่งผลแก่ตนเอง ให้เกิดความสงบสุขและมีความเจริญก้าวหน้าในการดำเนินชีวิต

เรื่องสั้น ตัณหา 24 ชั่วโมง ได้กล่าวถึงหญิงสาวที่เตรียมใส่บาตรในช่วงตอนเช้าเพื่อรับพรจากพระสงฆ์ ดังตัวอย่าง

เมื่อหญิงสาวผมยาวหน้าหวานนางนั้นพนมมือนิมนต์หลวง
พี่ที่กำลังเดินบิณฑบาตมาถึงหน้าบ้านของหล่อน แยกหยุดและเปิดฝา
บาตรเพื่อรับอาหาร ...เมื่อหญิงสาวใส่อาหารคาวหวานลงในบาตร
เป็นที่เรียบร้อย เธอนั่งยอง ๆ และประนมมือรับพร

“... จิตตาโร ธัมมา วัตถันติ อายุ วัฒนโณ สุขัง...พะ...พะ...”

(เหตุการณ์แม่บ้านกรี๊ดร้อง : 37)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยให้ความสำคัญในการทำบุญใส่บาตรในตอนเช้าจนเป็นกิจวัตร ผู้ใส่บาตรจะนำอาหารคาวหวานถวายให้พระสงฆ์พร้อมทั้งรับศีลรับพรจากพระสงฆ์ และอธิษฐานให้ตนมีสุขภาพแข็งแรง ปลอดภัยจากภัยต่าง ๆ จิตใจสงบสุข อีกทั้งประสบแต่สิ่งดี ๆ มีความเจริญก้าวหน้า และส่งผลต่อบุคคลในสังคม ให้ทุกคนทำความดี ช่วยกันรักษาความสงบสุขและความสุขส่วนรวม

นอกจากนี้ กลุ่มผู้คนที่เชื่อศาสนาพุทธมักจะเชื่อเรื่องของกรรม มีความคิดที่ว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และคนไทยพุทธจะถือศีล 5 ข้อ คือ พึงละเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต พึงละเว้นจากการลักขโมย น้อยถน พึงละเว้นจากการประทุษร้ายในกาม พึงละเว้นจากการพูดเท็จ พึงละเว้นจากการดื่มเครื่องดองของเมา

เรื่องสั้น แพะบุชายัญ ได้กล่าวถึงสมชาย ซึ่งเป็นลูกชายของศร ที่เข้าสู่วัยกำลังโต แต่เขาได้ห้ามปรามลูกไม่ให้ออกไปยิงนกตกปลาเหมือนเด็กคนอื่น ๆ เพราะเชื่อในเรื่องของเวรกรรม ดังตัวอย่าง

มันเป็นเรื่องง่ายขึ้นอีกโขเมื่อมีคนฆ่าสัตว์เพื่ออาหารการกิน
แต่ถ้าให้สมชายออกไปล่าสัตว์ ยิงนกตกปลาเหมือนเด็กคนอื่น
นั่น เขาไม่เอาด้วยหรอก มันเป็นเวรเป็นกรรม เดียวจะเป็นบาป

(จูนอจิกับคอร์ปัส แคลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 95)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยปลูกฝังเรื่องการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ตั้งแต่วัยเด็กมีความเชื่อว่าทุกคนจะมีกรรมเป็นของตัวเองมีทั้งกรรมดีและกรรมชั่ว ใครทำกรรมใดไว้ ผลกรรมนั้นจะตามสนอง ซึ่งมีความเชื่อว่า ทำดียอมได้ดี ทำชั่วยอมได้ชั่ว ไม่มีใครหลีกเลี่ยงได้ ที่สำคัญอยู่ที่ว่ามนุษย์จะทำความดี หากเราทำแต่สิ่งดี ก็จะได้รับผลดี เป็นกรรมดี แต่ถ้าเลือกทำสิ่งไม่ดี ก็จะได้กรรมชั่ว ผู้ใหญ่จึงสอนให้รู้ว่าห้ามฆ่าสัตว์ แม่นกหรือปลา เพราะสัตว์ก็เป็นสิ่งมีชีวิตเช่นเดียวกับมนุษย์ หากมนุษย์ฆ่าสัตว์ ต่อไปก็จะประสบเคราะห์ไม่ดี ต้องได้รับผลบาปที่ตนเองได้สร้างไว้

2) ศาสนาอิสลาม

ศาสนาอิสลาม เป็นศาสนาที่มีผู้นับถือนับถือรองจากศาสนาพุทธ เป็นศาสนาที่แพร่หลายในเอเชียตะวันตก หรือตะวันออกกลาง มีลักษณะเป็นศาสนาเอกเทวนิยม ซึ่งนับถือพระเจ้าเพียงองค์เดียว เป็นศาสนาสายเดียวกับศาสนายิวและศาสนาคริสต์ อิสลามคือการนอบน้อม สันติ การยอมจำนนอย่างสิ้นเชิง ดังนั้น ศาสนาอิสลาม จึงเป็นการนอบน้อมต่อพระอัลลอฮ์เพียงพระองค์เดียวอย่างสิ้นเชิง หัวใจของศาสนาอิสลามก็คือ การประกาศเปิดเผยความเป็นเอกภาพ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กับพระอัลลอฮ์ เน้นการมอบตัวต่อพระประสงค์ของพระอัลลอฮ์

เรื่องสั้น ผู้ทำหน้าที่อย่างดีที่สุด ได้กล่าวถึงคำละหมาดของผู้นับถืออิสลามที่ว่า การสรรเสริญพระอัลลอฮ์ นอกจากอัลลอฮ์แล้ว ไม่มีผู้เป็นพระเจ้า และชาวมุสลิมเมื่อได้ยินเสียงละหมาดแล้ว ก็จะเกิดความรู้สึกอยากไปมัสยิด ดังตัวอย่าง

...อัลลอฮ์อักบร อัลลอฮ์อักบร...อัลลอฮ์ผู้ทรงเกรียงไกร

อัลลอฮ์ผู้ทรงเกรียงไกร

...ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์...ไม่มีพระเป็นเจ้าอื่นใดนอกจาก

อัลลอฮ์ เสียงอาซานจบอย่างกระชั้น เหมือนเร่งรุกหะยีซันให้ลุกขึ้น

เสียเดียนั้น ไปมัสยิดเสียเดียนั้น

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 118-119)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ชาวมุสลิมในสังคมไทยเชื่อถือพระอัลลอฮ์เป็นอย่างยิ่ง จะไม่เชื่อว่ามีพระผู้เป็นเจ้าองค์อื่น ๆ ชาวมุสลิมจึงมีการปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัด ทำกิจการการละหมาดเป็นเวลา คือ ตีห้า บ่ายโมง บ่ายสี่โมง หกโมงเย็น และตอนสองทุ่ม เพื่อเป็นการขอพรและการขอบคุณพระเจ้าอัลลอฮ์

การทำละหมาดทุกครั้ง อิหม่ามจะเป็นบุคคลสำคัญในการทำพิธี เป็นผู้นำศาสนาอิสลามประจำมัสยิด มีหน้าที่เป็นผู้นำในการละหมาด นอกจากนี้ เวลามีผู้เกิด ผู้ถึงแก่กรรม หรืองานอื่น ๆ ที่ต้องให้พร อิหม่ามก็มีหน้าที่ทำพิธีให้ เรื่องสั้น ผู้ทำหน้าที่อย่างดีที่สุด ได้กล่าวถึงกิจวัตรประจำวันของอิหม่ามหะยีซันดำเนินไปด้วยเรียบง่าย ต้องนำละหมาดในทุกครั้งและต้องทำหน้าที่อย่างอื่น เช่น ทำพิธีขึ้นเปล พิธีอาบน้ำทำศพ หรือสวดพรให้ผู้ขึ้นบ้านใหม่ ดังตัวอย่าง

ชีวิตการเป็นอิหม่ามของหะยีซันเรียบง่ายเป็นอย่างยิ่ง ทุก

สิ่งวนเวียนเข้าไปซ้ำมาอยู่ไม่กี่เรื่อง แกต้มนอนตอนตีสี่ อาบน้ำ

แต่งตัวไปนำละหมาดซุฮูรที่มัสยิด ...หลังมือเที่ยงแกก็จะจับอึกสัก

สิบยี่สิบนาที แล้วออกมามัสยิดอีกครั้งเพื่อนำละหมาดตอนบ่าย

นอกจากนี้แล้ว ในฐานะอิหม่าม หะยีซันยังต้องทำพิธีขึ้นเปลให้ถ้ามี

คนเกิด อาบน้ำทำศพให้ถ้ามีคนตาย หรือไปสวดขอพรถ้าลูกบ้าน

เชิญมา ยิ่งเป็นเดือนเมาลิด ซึ่งเป็นเดือนฉลองวันเกิดของท่าน
 ศาสดาด้วยแล้ว แก่แทบจะไม่ได้หยุดอยู่บ้าน

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 115)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่ได้ทำหน้าที่เป็นอิหม่ามมักจะต้องเป็นผู้ที่นำเคารพนับ
 ถือของชาวมุสลิมทุกคน และต้องยอมเสียสละยอมเหนื่อย ทำหน้าที่หลายอย่างในการดำเนินชีวิต มีทั้ง
 นำละหมาดในทุกรอบ ยังต้องทำศาสนพิธีต่าง ๆ ให้แก่ชาวบ้าน

เรื่องสั้น ผู้ทำหน้าที่อย่างดีที่สุด ได้กล่าวถึงชาวมุสลิมให้ความสำคัญมากในการทำ
 ละหมาดในวันศุกร์ โดยปกติผู้ชายต้องไปทุกคน ฟังคำสอนแล้วกลับบ้านไปถ่ายทอดให้กับสมาชิกใน
 ครอบครัว เพื่อเป็นการสืบทอดคำสอนของศาสดา ดังตัวอย่าง

“พี่น้องที่รักของผมทุกท่าน วันศุกร์นั้นในอิสลามถือเป็น
 วันที่สำคัญกว่าวันใด และยังเมื่อได้เวลาละหมาด ทุกคนจะต้องทิ้ง
 กิจกรรมงานอื่น รวมทั้งการละเล่นที่ไร้สาระทั้งหมด พร้อมใจกันมา
 รวมอยู่ตรงนี้เพื่อฟังคำสอนสั่งตักเตือน แล้วนำกลับไปถ่ายทอดให้
 ลูกเมียที่บ้าน ...

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 120)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ชาวมุสลิมให้ความสำคัญในการละหมาดวันศุกร์ ทุกคนที่
 ต้องเข้าร่วมงาน ต้องละเว้นการทำงานบ้านหรือการละเล่นไว้ เพื่อมารวมกันทำการละหมาด
 นอกจากนี้ ผู้ที่เข้าร่วมละหมาดยังต้องสวมเสื้อสะอาด แต่งตัวเรียบร้อย

เรื่องสั้น บุกะฮ์อาบู ได้กล่าวถึงผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมละหมาดต้องอาบน้ำชำระร่างกาย
 และเปลี่ยนเสื้อผ้าที่สะอาด ดังตัวอย่าง

กินข้าวเสร็จแล้วเขาล้วงไปในยาม เปลี่ยนจากกางเกงมา
 เป็นโสร่ง ถอดเสื้อที่ชุ่มเหงื่อมาเป็นเสื้อที่สะอาด แล้วเดินไปยังบ่อ
 น้ำเพื่ออาบน้ำ เตรียมละหมาดในเวลาบ่าย

(เหตุการณ์แม่บ้านกรี๊ดร้อง : 128)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ชาวมุสลิมจะต้องดูแลการแต่งตัวของตนเองด้วย ต้องให้
 ตนเองได้สวมเสื้อผ้าที่สะอาดเรียบร้อย เชื่อว่า หากได้ทำละหมาดด้วยความตั้งใจ ทุกครั้ง สวดบท
 อัลลอฮ์ก็จะมาช่วยส่งเสริมให้ชีวิตดีขึ้น เรื่องสั้น เสียงกระซิบของชัยฎอน ได้กล่าวถึงผู้หญิงคนหนึ่ง
 นับถือศาสนาอิสลาม เวลาพบปัญหา จิตใจไม่สงบ เกิดความหวาดกลัว ก็ได้ขอให้พระอัลลอฮ์ช่วย
 ดังตัวอย่าง

ทุกวันหลังล้างตาลประตูด้วยคำขอให้อัลลอฮ์ประทานความ
 ช่วยเหลือ ฉันจะเริ่มอบอุ่นใจและหลับใหลไปในความเงียบใต้ฮัจญ์

พระหัตถ์ของพระองค์ พระหัตถ์ละเอียดอ่อนที่มองไม่เห็น แต่สัมผัส
ได้จะคอยคุ้มครองฉัน

(เหตุการณ์แม่บ้านกรี๊ดร้อง : 235)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ชาวอิสลามเชื่อว่า ขณะที่พบเจอกับปัญหาที่หวาดกลัว ผู้คนนับถือศาสนาอิสลามสามารถทำการละหมาดได้ เพราะการละหมาดสามารถส่งคำขอพรไปถึง พระอัลลอฮ์ ประธานพรสนองแก่ตนเองได้ และอัลลอฮ์สามารถทำให้เราอบอุ่นใจได้ในการดำเนินชีวิต ทุกวัน

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 ได้สะท้อนให้เห็นถึงการนับถือศาสนาของสังคมไทย คือคนไทยมีความสัมพันธ์กับศาสนาอย่าง แน่นแฟ้น ผู้คนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธและมีจำนวนไม่น้อยที่นับถือศาสนาอิสลามในการดำเนินชีวิต ต่างก็มีประเพณีพิธีกรรมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในแต่ละศาสนา นอกจากนี้ ศาสนาในสังคมไทยมี อิทธิพลต่อคนไทยในการใช้ชีวิตส่วนรวมเป็นอย่างยิ่งทั้งในทางตรงและทางอ้อม สามารถทำให้บุคคล ดำเนินชีวิตเป็นปกติสุข และรวมกันเป็นสังคมที่เข้มแข็ง

3.3 ภาพสะท้อนด้านการเมืองระดับประเทศ

ภาพสะท้อนด้านการเมืองของประเทศไทยมีทั้งปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน การซื้อเสียงการ โฆษณาในการเลือกตั้ง การใช้อำนาจอย่างไม่ถูกต้อง โดยไม่สนใจประโยชน์ของประชาชน ปัญหา เหล่านี้เป็นปัญหาที่อยู่ในสังคมไทยมาเป็นเวลานาน และนับวันยิ่งรุนแรงมากยิ่งขึ้น เรื่องสั้นรางวัล นายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 มีหลายเรื่องได้สะท้อนภาพทางการเมืองในประเทศไทยใน ระบอบประชาธิปไตยที่ไม่พัฒนา เพราะพรรคการเมืองมุ่งกอบโกยผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าการ ลงมือทำเพื่อประชาชน เวลาสมัครรับเลือกตั้งก็ใช้วิธีหาเสียงซื้อเสียงหรือแถลงนโยบายพูดชวนเชื่อ เพื่อให้ประชาชนไปลงคะแนนให้กับพรรคของตนเอง และพฤติกรรมของนักการเมืองที่ไม่ดี กระทั่ง มีการทำร้ายประชาชนเพื่อแสดงอำนาจที่ยิ่งใหญ่

3.3.1 ทุจริตคอร์รัปชันทางการเมือง

นักการเมืองบางคนแสวงหาแต่ผลประโยชน์ส่วนตัว ไม่สนใจผลทางส่วนร่วมในสังคม ได้ ใช้วิธีการทุจริตคอร์รัปชันในการบริหารประเทศ ซึ่งทำให้ประชาชนต้องเผชิญความเดือดร้อนทุกข์ยาก ผู้คนเหล่านี้มีพฤติกรรมที่ไม่ดีเกิดขึ้นในการสมัครเลือกตั้ง โกงเงินโกงภาษี และยังเล่นพรรคเล่นพวก ก่อให้เกิดการฉ้อราษฎร์บังหลวง

เรื่องสั้น ยายมาร่ำซาก ได้กล่าวถึงในงานศพของหลานยายมา ได้มีนักการเมืองท่านหนึ่งเข้าร่วมงาน และถือโอกาสนำพวงหรีดมาแสดงความไว้อาลัย แต่จริง ๆ แล้ว ตั้งใจมาเพื่อหาเสียงในการ เลือกตั้งและหาโอกาสใกล้ชิดกับชาวบ้าน ดังตัวอย่าง

ผลแห่งการหลบสากของยายมา ไม่ได้ทำให้สากอันนั้นปลิว
ไปถูกตาเสริฐอย่างที่ยายมาคิดจะให้ถูก มันไปตกใส่หลังเท้าของ
นักรการเมืองท้องถิ่นคนนั้น คนที่นำพวงหรีดมาหาเสียง แล้ว
นักรการเมืองท้องถิ่นที่นำหรีดมาหาเสียงคนนั้นก็ร้องโอด! ...ทำหน้าที่
บูดเปี้ยวหมดสภาพของการเป็นนักรการเมือง

(ฆาตกร : 116)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทยการเลือกตั้งทางการเมืองยังคงประสบปัญหาอยู่ไม่
น้อย มีการหาเสียงแกลงนโยบายกับชาวบ้านในการสมัครเลือกตั้ง แต่ยังไม่ปรากฏว่า พบการทุจริต
เลือกตั้งในรูปแบบต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ เช่น แจกเงินซื้อสิทธิ์ขายเสียง แจกสิ่งของ จัดงานเลี้ยง ก็
จงใจด้วยนโยบายต่าง ๆ ที่เกินความเป็นจริง สร้างความสนิทสนมกับชาวบ้าน และส่วนหนึ่งเพื่อ
ประโยชน์เล็กน้อย ทำให้ชาวบ้านเลือกผู้ที่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตนมาบริหารท้องถิ่น

เรื่องสั้น คีทซิงยีสกังม ณ ลุ่มน้ำตะวันตก ได้กล่าวถึงนักรการเมืองหวังให้ชาวบ้านได้
ลงคะแนนให้กับตนเอง โดยพยายามวางแผนโฆษณาให้ชาวบ้านเชื่อในความสามารถของเขา ประกาศ
หากเขาได้รับตำแหน่ง จะซ่อมถนนหนทางให้ และเมื่อถึงเวลาเลือกตั้งใหญ่ ชาวบ้านก็ลงคะแนนให้
เป็นจำนวนมาก ดังตัวอย่าง

ที่สุดในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ไอน์กตำมือขวาของ
เฮียอาก็เข้าครองพื้นที่บ้านท้ายน้ำอย่างเบ็ดเสร็จ ผู้คนริมฝั่งต่าง
สยบยอมกับอำนาจเหมือนกลิ่นก้อนเลือดในอกตน จึงในปลายปี...
ถนนหนทางของบ้านท้ายน้ำถึงได้ถูกปรับปรุงให้ดีขึ้น ตลิ่งถูกโปะให้
พอไม่พังเพิ่ม มันเหมือนกับเป็นแผนการอันแยบคายของคน
การเมือง ดังว่าทุกอย่างจะแล้วเสร็จสิ้นเพียงต้องนำเขากลับมาอีก
ครา ฉะนั้นพอเลือกตั้งใหญ่ในปีถัด คนสองฝั่งน้ำก็จำใจเทคะแนนลง
แกงเบอร์เฮียอ่า ผลักดันให้ผู้แทนธรรมดากลายเป็นเทวดาของคน
ในเมืองนี้อย่างเบ็ดเสร็จ

(เหตุกรรมแม่บ้านกริดร้อง : 228)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย นักรการเมืองมีพฤติกรรมรูปแบบเดิม ๆ ในการ
หาเสียง แกลงนโยบาย โฆษณาใหญ่โต ใช้วิธีการทุจริตในการเลือกตั้งเพื่อให้ได้เสียงเป็นจำนวนมาก
ซื้อความไว้วางใจและคะแนนจากชาวบ้าน เพื่อให้ได้มาซึ่งตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองปรารถนา จึงทำให้เกิด
ความอยุติธรรมในการเลือกตั้ง ซึ่งบางคนก็เก่ง มีความสามารถในด้านบริหารประเทศ ไม่ได้รับการ
เลือกเนื่องไม่มีเงินซื้อเสียง และพวกที่ซื้อเสียงเป็นนักรการเมือง กลับได้รับการเลือก หลังจากที่ได้
ตำแหน่งแล้ว สร้างผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประชาชน จึงทำให้สังคมไม่มีการพัฒนา

นอกจากการซื้อเสียงและการโฆษณาต่าง ๆ ยังมีการคอร์รัปชันของนักการเมือง ซึ่งเป็นวิธีการที่ไม่ถูกต้องและไม่ยุติธรรมสำหรับประชาชน เรื่องสั้น ลูกชิ้นสู้ ได้กล่าวถึงมีพวกพรรคของนักการเมืองใช้วิธีทุจริตจนทำให้ชาวบ้านไม่มีที่ดินทำกิน โกงที่ดินของชาวบ้านไปเป็นร้อยไร่พันไร่ ทำโรงงานอุตสาหกรรม สร้างขยะมากมายมหาศาลให้เกิดขึ้นในบริเวณหมู่บ้าน ทำลายสิ่งแวดล้อมที่ชาวบ้านอาศัยอยู่มานับร้อยปี ก่อให้เกิดความเดือดร้อนและความไม่พอใจของประชาชน ดังตัวอย่าง

แต่ปู่ หลังปู่ล้มลงนอนป่วย แนวป่าอนุรักษ์ของเราจะไม่มี
อีกแล้ว เพราะพรรคพวกของนักการเมืองกำลังจะสุขเอาที่ดินตรงนี้
ไปและที่ดินใกล้เคียงของชาวบ้านก็ถูกตีตราขึ้นทะเบียนเป็นที่ดิน
สาธารณะไปเรียบร้อยแล้ว ทั้งที่พวกเขาอยู่กันมาเป็นร้อยปีพร้อมกับ
หมู่บ้านของเรา ผมได้กลิ่นกองขยะโชนมา และเริ่มมองอะไรแจ่มชัด
ขึ้นว่าทำไมใครถึงคิดเอากองขยะมาทิ้งไว้ตรงนี้ ผมได้ข่าวว่าพวก
ชาวบ้านเดือดร้อนกันหนัก และกำลังจะทนไม่ไหว

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 121)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ปัญหาคอร์รัปชันทำให้ประเทศชาติต้องสูญเสียงบประมาณที่ต้องนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศชาติเป็นเวลามหาศาล การทุจริตของข้าราชการบางคนในการจัดซื้อวัสดุสิ่งของหรือการสร้างอุตสาหกรรม โกงที่ดินทำมาหากินของชาวบ้าน เพื่อที่จะได้ผลประโยชน์เข้ากระเป๋าทนเอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงเพราะประชาชนต้องใช้ที่ดินเป็นที่พึ่งพาอาศัย เลี้ยงครอบครัว แต่กลับโดนยึดไปเป็นที่ดินสาธารณะ ทำให้ประชาชนเดือดร้อนเกิดความไม่พอใจและแสดงการต่อต้าน

เรื่องสั้น ลูกชิ้นสู้ ได้กล่าวถึงกลุ่มผู้คอร์รัปชันได้โกงที่ดินวัด โกงภาษีประชาชนและโกงเงินแผ่นดิน แต่มีผู้ที่อยู่ในพรรคการเมืองคู่แข่งได้ล่วงรู้ความลับ กลุ่มที่คอร์รัปชันจึงกลัวว่าเรื่องอาจถูกเปิดโปง จึงสั่งให้มีการฆ่าปิดปากผู้รู้เห็น เป็นสาเหตุทำให้เกิดการตอบโต้กันหลายต่อหลายครั้ง จนเกิดคดีฆาตกรรมครั้งใหญ่เกิดขึ้น

ผิวว่า ระหว่างชั่วระยะเวลาการเล็กร้างทางไกลของพ่อกับแม่
ชีวิตของพ่อก็ได้เกิดพลิกผันอย่างกับสายลมวูบผ่าน เมื่อมีคน
กล่าวหาว่าพรรคพวกของพ่อเป็นพวกคอร์รัปชัน โกงที่ดินวัด โกง
ภาษีประชาชน และโกงเงินแผ่นดิน ความขัดแย้งขนาดหนักถูก
กระพือพัดไปทั่วจังหวัด ดินแดนที่ใครก็รู้ว่ามึนมากที่สุด
ในประเทศของเรา แม่บอกว่า...แล้วการฆ่าก็เริ่มต้น เกิดการฆ่ากันตรง
นั้นตรงนี้ ทูบหิว หมกป่าโยนน้ำ เผายาง แม้ว่าพรรคพวกของพ่อฆ่า
ฝ่ายตรงข้ามตายไปหลายคน ส่วนฝ่ายตรงข้ามด้วยความแค้นก็เอา

คืนด้วยการฆ่ายกครัวบุคคลผู้ทรงอิทธิพลที่สุดในขบวนการของพ่อ
(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับความ : 123)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย พฤติกรรมทุจริตของนักการเมืองทำให้ประเทศชาติและประชาชนได้เกิดความเสียหายในหลายด้าน ผู้คนกลุ่มนี้เพียงเพื่อเอาผลประโยชน์ส่วนตัว โกงเงิน โกงที่ดิน ไม่สนใจอนาคตของประเทศและประชาชน สร้างปัญหาอาชญากรรมในสังคม ส่งผลกระทบต่อประชาชน ทำให้ประชาชนต้องทนอยู่ในสภาพที่ยากลำบาก บางคนถึงขั้นไม่มีที่ดินมาหากินและเกิดความหวาดกลัวในการดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคม

3.3.2 การชุมนุมและการปฏิวัติทางการเมือง

พฤติกรรมทุจริตและคอร์รัปชันของนักการเมือง ทำให้ประชาชนไทยไม่พอใจเป็นอย่างยิ่ง จึงเกิดการชุมนุมการปะทะที่เป็นความรุนแรงเพื่อเป็นการต่อต้านรัฐบาล โดยเฉพาะกลุ่มคนเสื้อแดงกับการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ เหตุการณ์การชุมนุมทางการเมือง ทำให้สังคมไทยอยู่ในเหตุการณ์ความเครียด ความขัดแย้งของกลุ่มคนทั้งสองฝ่ายรุนแรงยิ่งขึ้น

เรื่องสั้น การเมือง ความรัก และศรัทธา ได้กล่าวถึงอรุมา กับธีระชัยได้ไปเข้าร่วมการชุมนุมกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีจำนวนมาก เพื่อขับไล่ผู้นำรัฐบาลในขณะนั้นนอกจากการเป็นนายกรัฐมนตรีดังตัวอย่าง

มือซึ่งถูกหวดยามมองที่เท้าของหญิงสาวโดยไม่มีที่ทำ
รังเกียจก่อให้เกิดความรู้สึกซาบซึ้งใจ แต่เมื่อเป็นสถานที่แหวดล้นไป
ด้วยผู้คน อรุมาต้องบอกให้เขาหยุดเพราะอาจเป็นการไม่เหมาะสมถ้า
ใครจะเห็น แม้สายตาของทุกคนจะพุ่งไปที่บนเวที ซึ่งแกนนำการ
ชุมนุมกำลังปราศรัยอย่างดุเดือดเผด็จมันเพื่อขับไล่ผู้นำรัฐบาลใน
ขณะนั้นให้ออกจากการเป็นนายกรัฐมนตรี

(ผาดกร : 139)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่หรือผู้นำของรัฐบาลและประชาชนมีความรุนแรงมากขึ้น ประชาชนมีจำนวนมากไม่พอใจกับพฤติกรรมของผู้นำรัฐบาลเป็นอย่างยิ่ง จึงได้เกิดเหตุการณ์การชุมนุมในสังคม เพื่อต่อต้านรัฐบาล ขับไล่ผู้นำออกจากตำแหน่ง ซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ ทำให้สังคมไม่สงบ ก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างประชาชนกับรัฐบาล และเกิดความสูญเสียต่อทรัพย์สินและและชีวิตเป็นจำนวนมาก

เรื่องสั้น การเมือง ความรัก และศรัทธา กล่าวถึงพฤติกรรมของผู้นำรัฐบาลก่อให้เกิดผลเสียผลกระทบต่อประเทศชาติและประชาชน จึงทำให้ประชาชนไม่สามารถทนกับสิ่งที่เกิดไม่ได้อีกต่อไป จึงมีการรวมกลุ่มต่อต้านและขับไล่รัฐบาล ซึ่งเป็นการชุมนุมที่รุนแรงกว่าเดิม ดังตัวอย่าง

การชุมนุมเกิดขึ้นอีกครั้ง คราวนี้รุนแรงยิ่งขึ้นกว่าเก่า เพราะสาเหตุที่ผู้นำรัฐบาลเอสมบัติของประเทศไปขายให้ต่างชาติ อรอุมายังจำได้ดีถึงวันที่เธอไปยืนอยู่ที่หน้าห้างสรรพสินค้าใหญ่ที่สุดในกรุงเทพฯ ขบวนของประชาชนที่เดินกันไปเพื่อขับไล่ดูจะมีพลังยิ่ง (ฆาตกร : 140)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ขณะนั้นสังคมไทยได้เกิดเหตุการณ์การชุมนุมของประชาชนรุนแรงมากยิ่งขึ้น เพื่อต่อต้านพฤติกรรมกระทำของผู้นำหรือเจ้าหน้าที่รัฐบาลที่ขายผลประโยชน์ของประเทศชาติให้กับชาวต่างชาติ โดยมีประชาชนจำนวนมากเดินทางไปประท้วงที่กรุงเทพฯ ผู้ที่เข้าร่วมการประท้วง เป็นตัวแทนผู้รักประเทศ ช่วยกันรักษาประโยชน์ของประเทศชาติ ทำให้ทางสังคมลดความเสื่อมเสีย

เรื่องสั้น การเมือง ความรัก และศรัทธา ได้กล่าวถึงเหตุการณ์การชุมนุมของประชาชนรุนแรงมากขึ้น รัฐบาลจึงไม่สามารถควบคุมเหตุการณ์ได้ ในที่สุดก็เกิดการปฏิวัติรัฐประหาร ดังตัวอย่าง

14 กันยายน 2549 การปฏิวัติรัฐประหารเกิดขึ้น โดยมีการอ้างว่าเพื่อปกป้องความสงบสุขของบ้านเมือง ประชาชนออกมาถ່ายรูปพร้อมกันบรรดถึงที่จอดตามจุดต่าง ๆ ภายในกรุงเทพฯ พร้อมทั้งทหารที่ได้รับดอกไม้จากผู้คนซึ่งทำราวกับว่าเห็นดีกับการปฏิวัติ แม้แต่ธีระเองก็แสดงความยินดีมากทางโทรศัพท์ (ฆาตกร : 141)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ปัญหาทุจริตและการแสวงหาผลประโยชน์ของนักการเมืองส่วนตัวหรือพวกพ้อง ทำให้มีเหตุการณ์การชุมนุมของประชาชนรุนแรงมากขึ้น เพื่อการต่อต้านรัฐบาล ความขัดแย้งระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ ยากที่จะประนีประนอมกันได้ จึงนำไปสู่การปฏิวัติโดยผู้นำเหล่าทัพ และประชาชนส่วนมากเห็นดีกับการปฏิวัติ

เรื่องสั้น ไฟใบบุศุททำยของจิ้งจก ได้กล่าวถึงผู้นำนักการเมืองประพฤติมิชอบและเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง อีกทั้งมีพฤติกรรมการใช้อำนาจไม่ถูกต้อง จึงทำให้ประชาชนนับแสนเดินขบวน ประท้วงขับไล่ผู้นำรัฐ และหลังจากเหตุการณ์รุนแรงทางการชุมนุม การทำรัฐประหารก็เกิดขึ้น ดังตัวอย่าง

หากการทำรัฐประหารเกิดขึ้นหลังจากมีประชาชนนับแสนเดินขบวนขับไล่ นายกรัฐมนตรีด้วยข้อหานานาประการในเรื่องความไม่ชอบมาพากลจากการบริหารประเทศที่สื่อไปในทางทุจริต ประพฤติมิชอบ และเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง อีกทั้งมีพฤติกรรมแทรกแซงอำนาจขององค์กรอิสระ จนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วงไปได้ (ฆาตกร : 149)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ผู้นำรัฐบาลมีการปฏิบัติตนไปในทางที่มีขอบ รวมถึงนักการเมือง บางกลุ่มเพื่อเอาผลประโยชน์เข้าสู่ตนเอง นอกจากนี้ใช้วิธีการทุจริต ขยายชาติ ทำให้ประชาชนไม่พอใจ เป็นอย่างยิ่ง รวมตัวไปประท้วงต่อต้านรัฐบาล นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่รัฐยังมีพฤติกรรมในการใช้อำนาจ ไม่ถูกต้อง ทำร้ายประชาชน ไม่สนใจแก้ปัญหาให้ประชาชน แต่มุ่งหวังผลประโยชน์ของส่วนตัวและพวกพ้อง จึงไม่สามารถแก้ปัญหาคความขัดแย้งระหว่างทั้งสองฝ่ายได้ นำไปสู่การทำรัฐประหารใน สังกมไทย

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 ได้ สะท้อนให้เห็นถึงภาพการเมืองในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของไทย ภาพของพวก นักการเมืองที่กอบโกยผลประโยชน์ส่วนตัว ใช้วิธีการทุจริต มีทั้งการหาซื้อเสียงในการสมัครเลือกตั้ง การโฆษณาโยบาย การโกงเงิน โกงภาษี โกงที่ดิน การเล่นพรรคพวก และภาพของรัฐบาลที่ไม่สนใจ ปัญหาประชาชนอย่างแท้จริง กระทั่งมีนักการเมืองบางคนใช้อำนาจอย่างไม่ถูกต้อง ไม่ได้รักษา ประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน กลับยังทำให้เกิดความเสียหายและความเดือดร้อนอีกด้วย จึงทำให้ประชาชนไม่พอใจ ต้องร่วมกันไปชุมนุม ขับไล้รัฐบาลที่ประพฤติไม่ดี ในที่สุด ไม่สามารถแก้ไข ความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับรัฐได้ ทำให้เกิดการปฏิวัติขึ้น จึงเป็นภาพสะท้อนด้านลบของ นักการเมืองในสังคมไทยที่มีพฤติกรรมไม่อันควรและการกระทำทุจริตในหน้าที่ของตน

3.4 ภาพสะท้อนปัญหาสังคม

ปัญหาสังคมที่สังคมไทยกำลังประสบอยู่ในปัจจุบันมีมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาครอบครัว อ่อนแอ แตกแยก หย่าร้าง ความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาของเด็กและเยาวชน เช่น เด็ก ต่างด้าว ขอทาน เด็กไอคิวต่ำกว่าเกณฑ์ เด็กติดเกมติดยาเสพติด ปัญหาการพนัน ปัญหาความไม่สงบ ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจและอีกมากมาย การวิเคราะห์เรื่องสั้น รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ได้วิเคราะห์ภาพสะท้อนปัญหาสังคมไทยในหลายด้าน ดังต่อไปนี้

3.4.1 ปัญหาด้านครอบครัว

1) ปัญหาความสัมพันธ์กับภรรยา

ปัญหาความสัมพันธ์กับภรรยา เป็นปัญหาที่พบได้บ่อย มีทั้งปัญหาการเงิน การงาน การ ไม่เข้าใจกัน การนอกใจสามีหรือภรรยา การทะเลาะกันจึงถือเป็นเรื่องธรรมดา เนื่องจากทั้งคู่มาจาก พื้นฐานของครอบครัวที่แตกต่างกัน ดังนั้นการที่ทั้งสองครอบครัวต้องมารวมกันอาจก่อให้เกิดปัญหา ที่ทำให้ไม่เข้าใจกันได้ ครอบครัวของภรรยา หรือครอบครัวของสามีอาจจะเข้ามาก้าวก่ายหรือ ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของชีวิตทั้งคู่ได้ เช่น ที่อยู่อาศัย การเลี้ยงดูบุตร และเรื่องอื่น ๆ

เรื่องสั้น ซำบายตีบ ได้กล่าวถึงชายคนหนึ่งที่อยู่ห่างจากภรรยา ซึ่งเป็นผู้ที่ตั้งใจจะหางาน ทำที่กรุงเทพฯ เพื่อเลี้ยงลูกภรรยาที่บ้าน แต่กลับพบเจอผู้หญิงที่อึกหักแต่มีห้องอ่อน ๆ สองเดือนแล้ว ถูกใจกัน จึงปิดเรื่องที่ว่าครอบครัวมาก่อนแล้ว และได้แต่งงานเป็นสามีของผู้หญิง ดังตัวอย่าง

ผมคงเก็บเงินได้สักก้อน แล้วจะกลับไปหาหล่อน ชมจันทร์ กลางทุ่งนาด้วยกันคงยังไม่สาย แต่การณ์กลับกลายเป็นว่า ลูกสาว ของนายยศศักดิ์ พ่อตาปัจจุบันของผม เพิ่งอกหักมาจากหนุ่ม เมืองกรุงพร้อมกับท้องอ่อน ๆ ได้สองเดือน หล่อนพุ่มพวยอยู่ไม่นาน ก็เกิดถูกตาต้องใจกับผม หรืออาจจะเป็นแผนของหล่อนที่จะหาพ่อ ให้ลูกในท้องก็ไม่รู้ได้ ตอนแรกผมแค่คิดเล่น ๆ ว่าอาจจะเป็น หนูตกลังข้าวสาร แต่ตอนต่อมากการคิดเล่น ๆ ของผมกลับกลายเป็น เรื่องจริงขึ้นมา บางทีเมียและลูกของผมอาจจะสุขสบายขึ้นถ้าผมตกลังข้าวสารจริง ๆ

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 79)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ผู้ที่แต่งงานแล้วก็มีโอกาสจะพบปัญหาบุคคล ที่สามเข้ามาเกี่ยวข้องได้ ซึ่งก่อให้เกิดเป็นปัญหาภายในครอบครัวที่ทำให้เกิดการนอกใจของตนเอง และยังเป็นเหตุให้เกิดผลกระทบอย่างคาดไม่ถึงต่อบุตร กลายเป็นเหตุผลของการหย่าร้างระหว่างสามี ภรรยา ส่งผลให้ครอบครัวไม่มีความสุข

เรื่องสั้น เสียน ได้กล่าวถึงจิตสุภาถูกสามีนอกใจ จึงฝังใจไม่ยอมให้อภัยสามี และได้ ทำให้เกิดปัญหาระหว่างทั้งคู่ เกิดการทะเลาะกันบ่อยครั้ง วันหนึ่งแม่สามีชื่อสายทิพย์จึงมาเปิดอกกับ ลูกสะใภ้ เล่าเรื่องของตนเองให้ลูกสะใภ้ฟัง ซึ่งเป็นเรื่องถูกสามีนอกใจเหมือนกัน และสามียังนำเงินที่ สองคนพยายามเก็บมานานเป็นสิบปีให้แก่บุคคลที่สาม สายทิพย์ทนต่อไม่ได้ ไปทำลายร้านของลัดดา ผู้ที่เป็นภรรยาน้อยของสามีตนเอง ดังตัวอย่าง

ฉันเข้าใจความรู้สึกของจิตสุภาดี เรื่องที่ทำให้ผู้หญิงทน ไม่ได้มันมีอยู่เพียงไม่กี่เรื่อง อันดับหนึ่งเลยคือถูกสามีนอกใจ ชำนาญ-สามีของฉันก็เคยมีผู้หญิงอื่น เขาเลี้ยงดูปุเลื่อหล่อนนานนับ ปีโดยที่ฉันไม่รู้ พอความแตก ฉันซึ่งในตอนนั้นดวงตายังมีดบอด เพราะไม่เคยเปิดรับแสงแห่งธรรม แล่นไปยังร้านเสริมสวยของ ผู้หญิงคนนั้นทันที ฉันอาละวาดจนข้าวของในร้านของลัดดาอยู่ยับ ก็ทำไมฉันจะทำอย่างนั้นไม่ได้เล่า ในเมื่อเงินที่ชำนาญนำมา พรนเปรมมันทั้งหมด เป็นเงินกองกลางที่เราเก็บสะสมร่วมกันมา นานนับสิบปี

(จูนอิจกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 242)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย เรื่องการมีบุคคลที่สามของสามีหรือภรรยา ทำให้อีกฝ่ายถูกนอกใจ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นบ่อยมากระหว่างสามีภรรยาในการใช้ชีวิตคู่ เมื่อมีบุคคลที่

สามเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงส่งผลให้คนทั้งสองคนไม่รักกันเหมือนเดิม กระทั่งทำให้ครอบครัวประสบปัญหาทางการเงินอีกด้วย เช่นการนำเงินที่เก็บรวมกันไปทำประโยชน์ส่วนตัวจนก่อให้เกิดปัญหาตามมา

เรื่องสั้น จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ ได้กล่าวถึงภรรยาเป็นคนชอบสุนัข จึงตัดสินใจซื้อสุนัขมาเลี้ยงที่บ้าน แต่สามีเป็นโรคภูมิแพ้ และภรรยาก็ยังไม่ได้ปรึกษากับสามีแม้แต่คำเดียว จึงทำให้เกิดการไม่เข้าใจและการทะเลาะกันระหว่างสามีกับภรรยา ดังตัวอย่าง

ผมเป็นโรคภูมิแพ้ เรื่องเลี้ยงสุนัขจึงเป็นไปได้ไม่ได้ วันนั้นผมกลับบ้านราวสามทุ่ม พบอุปกรณ์เลี้ยงลูกสุนัขครบชุดวางเรียงอยู่บนพื้นห้อง ปอดกอดหนังสือสักชื่อ “ชิโร่” (แม้แต่ชื่อ ผมก็ยังไม่มีส่วนร่วมตั้ง) ที่มุมห้องมีกลิ่นแอมโมเนียจาง ๆ ผมโมโหเป็นพื้นเป็นไฟที่เธอนำสุนัขมาเลี้ยงโดยไม่ปรึกษา เราทุ่มเถียงทะเลาะกันอย่างรุนแรง ผมอธิบายทุกเหตุผลอย่างสุดความสามารถ ท้ายที่สุด เธอยอมแพ้ นำสุนัขไปฝากเลี้ยงไว้ที่บ้านแม่

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 32)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในการใช้ชีวิตร่วมกัน หากตัดสินใจทำอะไรแล้วไม่ได้ปรึกษาหรือตกลงกันมาก่อน ใช้ความคิดและความพอใจของตนเป็นหลักฝ่ายเดียว ก็มักจะทำให้เกิดปัญหาขึ้น จนความไม่เข้าใจกันระหว่างทั้งสองฝ่าย ส่งผลต่อความรู้สึกของแต่ละฝ่าย ทำให้ไม่มีความสุข

ปัญหาครอบครัวระหว่างสามีภรรยา ยังแสดงให้เห็นได้ในด้านการมีลูกหรือไม่ ผู้หญิงบางคนในสังคมไทยกลัวหลังคลอดลูกแล้วจะไม่สวย กลัวตอนเลี้ยงลูกจะทำงานไม่ดี หรือไม่ยอมมีลูก ไม่อยากเลี้ยงลูก ฯลฯ เรื่องสั้น จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ ได้กล่าวถึงภรรยาอยากทุ่มเทเวลากับการทำงาน จึงตัดสินใจยังไม่เลี้ยงลูก ซึ่งมีความคิดเห็นไม่ตรงกันกับสามี ดังตัวอย่าง

เรื่องน่าโกรธอีกเรื่อง หลังจากแต่งงาน เราตกลงกันว่าจะยังไม่เลี้ยงลูกใน เร็ว ๆ นี้ เธอบอกว่าเธอยังไม่พร้อม เธอไม่ชอบดูแลอะไรที่เป็นภาระ อยากทุ่มเทเวลากับการทำงานให้ได้มากที่สุด ไม่ว่าคุณแม่ของเธอจะรบเร้าอยากอุ้มหลานเพียงใด แต่เธอไม่สนใจคำทัดทาน บอกท่านว่ายังไม่พร้อม ผมไม่เคยสงสัยในคำพูดของเธอเลย แต่แล้วกรรไกรแต่งงานนี้มันหมายความว่าอย่างไรกัน คำพูดที่ผ่านมามากมายนั่นเป็นแค่คำโกหกชั้นหรือ

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 36)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย มีผู้หญิงจำนวนหนึ่งไม่ยอมมีลูก เองงานเป็นหลักในการดำเนินชีวิต แต่ผู้ชายที่แต่งงานแล้ว กลับอยากมีลูกเร็ว ๆ จึงเกิดปัญหาหว่านสามภรรยา ในส่วนมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน นอกจากนี้ ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างสามีกับภรรยา ยังมีการไม่ไว้วางใจต่อกัน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นแต่ไม่รีบปรับความเข้าใจ จนทำให้เป็นสาเหตุแห่งความเข้าใจผิด ซึ่งในที่สุดทำให้เกิดปัญหาใหญ่จนสร้างหายนะแก่ชีวิตคู่

เรื่องสั้น ปกปิด ได้กล่าวถึงสามีที่แต่งงาน แต่ปิดบังภรรยา จึงทำให้เกิดความเครียดจนทำตัวไม่ปกติ เป็นที่สงสัยทำให้ภรรยาคิดว่าสามีมีผู้หญิงคนอื่น และจะเลิกกับเธอ ในที่สุดจึงเกิดความเข้าใจผิด และตัดสินใจฆ่าสามี ดังตัวอย่าง

ฉันพลุ่งพล่านเดือดดาลจนสิ้นสะท้านไปหมดเมื่อเขา
ยอมรับว่าไปพบแพรว ฉันไม่ได้คิดไปเอง สิ่งที่ได้ยืนยันพิสูจน์แล้วว่า
นั่นคือเรื่องจริง ซึ่งมาจากปากเขาเอง และฉันไม่มีอะไรต้องสงสัย
ว่าวุ่นในสิ่งที่จะลงมือทำอีกต่อไปแล้ว

เขาสมควรตาย (ภรรยาคิด)

เธอยิ้มแล้วยื่นแก้วไวน์ส่งให้ ผมรับมา และเมื่อริมฝีปาก
สัมผัสปากแก้ว กลิ่นหอมของไวน์ตรึงความรู้สึกผมให้อวลอยู่ใน
ความรัก ผู้หญิงคนที่อยู่ตรงหน้า เธอเป็นคนเดียวที่อยู่ในหัวใจผม
ขณะนี้

ผมรักเธอ (สามีคิด)

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 221)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ปัญหาครอบครัวมีหลาย ๆ อย่าง เกิดจากการไม่ไว้วางใจมาก่อน หรือการปกปิดความลับ ต้องให้สามีหรือภรรยาเดาใจกันเสมอ จึงเป็นปัญหาที่ยากจะแก้ไขได้ หากตั้งใจปิดบังความลับไว้ การมีความลับกับอีกฝ่ายหนึ่ง อาจทำให้เกิดการเข้าใจผิดอย่างรุนแรง และสร้างหายนะกับชีวิตด้วย

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า ในสังคมไทย ปัญหาหว่านสามภรรยามีหลายรูปแบบ มีทั้งการหย่าร้าง การแตกแยก การไม่เข้าใจกัน เนื่องจากสาเหตุการมีคู่ของสามีหรือภรรยา นิสัยทั้งสองคนเข้ากันไม่ได้ จึงทำให้ปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อโดยตรงให้กับครอบครัว ครอบครัวขาดความรักใคร่สามัคคี อีกอย่างได้ส่งผลต่อเยาวชนในครอบครัว ไม่มีเวลาใส่ใจเด็ก จนทำให้เด็กขาดความเอาใจใส่ ขาดความอบอุ่น ขาดการอบรมสั่งสอนที่ดี และอาจส่งผลให้เด็กเลือกเดินในทางที่ผิดได้

2) ปัญหาผู้สูงอายุ

กลุ่มผู้สูงอายุเป็นกลุ่มบุคคลที่กำลังทวีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง การคุมกำเนิด และสถานภาพทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้การมีบุตรลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่ต้องพึ่งพาคนอื่น แต่โลกสมัยนี้มีการเปลี่ยนแปลง วิถีชีวิตก็เปลี่ยนตามกาลเวลา คนรุ่นใหม่ที่ต้องทำงานหาเงินเลี้ยงครอบครัวส่วนมากก็จะอยู่ในเมือง ห่างพ่อแม่ และสร้างครอบครัวเล็ก จึงทำให้

ผู้สูงอายุขาดการดูแลจากบุตร เกิดการปล่อยให้พ่อแม่อยู่ในบ้านเก่าที่ชนบท บางครอบครัวจะเป็นผู้ อาวุโสอยู่คนเดียว เนื่องจากเพื่อนร่วมทุกข์เสียชีวิตไปก่อน ผู้เป็นพ่อหรือแม่จึงไม่ได้รับการดูแลจาก ลูกหลาน เกิดความรู้สึกคิดถึงลูกหลาน อยากอยู่กับลูกหลาน เวลาที่อยู่คนเดียวจะเหงาเป็นพิเศษ และ ลูกหลานบางคนกลับไม่เข้าใจผู้สูงอายุ รำคาญพ่อแม่อีกด้วย

เรื่องสั้น บ้านสัตว์เลี้ยง ได้กล่าวถึงลูกชายของหญิงชราที่ทำงานอยู่ในเมือง ทุกวัน มักจะยุ่งอยู่กับงาน ไม่ค่อยมีเวลาให้กับแม่ หญิงชราคอยรอลูกชายอยู่ที่บ้าน แต่เป็นเวลานานมากที่ ลูกชายไม่ได้กลับมาเยี่ยม ข้าวของที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตและเลี้ยงดูสัตว์เลี้ยงเริ่มใกล้จะหมด จึงทำให้หญิงชราลำบาก ดังตัวอย่าง

ผ่านฟ้าฝนมาเดือนเศษยังไม่เห็นหัวลูกชาย คราวนี้ไปนาน เหลือเกิน แก๊สทำท่าจะหมดถึง ค่าไฟฟ้าโทรศัพท์ล่วงหน้าไปก่อน แล้ว อาหารเม็ดพับกระสอบเก็บไปเรียบริ้อย เมื่อสิ้นเดือนบุตรชาย โทรศัพท์เข้ามาเหมือนกัน ข่าวร้ายคือกำหนดกลับบ้านที่ไม่แน่นอน เขาว่าช่วงนี้ศูนย์ไตคนไข้ยั่วเย้า พุดให้นางเห็นภาพแมลงสาบใน โรงพยาบาลไปได้ อีก็ส์ปดาทักันหนอมันจะกลับมาบ้าน วันปีใน ปฏิทินก็มีอยู่เท่านั้น แต่กำหนดวันตายของนางกับหมาแมวเห็นทีจะ สั้นกว่า...

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 91)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทยสมัยนี้ มีผู้คนจำนวนหนึ่ง ที่เป็นผู้สูงอายุที่ไม่ได้อยู่ร่วมครอบครัวกับบุตร มักจะอยู่ห่างจากลูก ๆ ลูกหลานต่างคนต่างทำงาน ไม่มีเวลามาเยี่ยม ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกเหงา และทุกวันคอยรอแต่ลูกหลานกลับมาเยี่ยม จึงขาดการดูแลจากบุตร ทุกอย่างในการดำเนินชีวิตต้องดูแลตนเอง อีกทั้งยังต้องเลี้ยงสัตว์เลี้ยงในบ้านเพื่อให้มันอยู่เป็นเพื่อน นี้ ก็ทำให้ภาระของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น

เรื่องสั้น เต็นรำไปบนท่อนแขนอ่อนนุ่ม ได้กล่าวถึงผู้หญิงซึ่งเป็นแม่ เฝ้าแต่รอคอยแต่ บุตรชายกลับมา แต่บุตรชายติดภารกิจบางครั้งก็นานหนึ่งเดือน หรือหลายเดือนถึงกลับมาสักครั้ง บางทีกลับมาแค่เพียงครู่เดียว ยังไม่ทันกินข้าวก็ต้องรีบออกไปอีก ผู้เป็นแม่ก็ต้องเตรียมอาหารไว้ ตลอด เพื่อวันไหนลูกกลับมาจะได้กิน ดังตัวอย่าง

ชีวิตช่วงต่อมา ปฏิทินของเธอมีไว้เพื่อนับถอยหลังรอวันเขา กลับบ้าน จากเดือนเป็นสองเดือน เป็นสาม สี่ บางครั้งโชคดี เขาก็ กลับมาอยู่บ้านหลายเดือน แต่บางทีเธอก็จะถูกทิ้งให้อยู่อย่างโดด เดี่ยวนานแรมปี ครั้งหนึ่งเขากลับมาบ้านอย่างงุกงะกุกโดยไม่ได้ บอกล่วงหน้า ทั้งประเป่าเดินทางไว้ที่พื้น แล้วกระโดดขึ้นไปหลับบน

โซฟา เธออุ่นววยใจแทบบ้า รีบแต่งตัวออกจากบ้านไปหาซื้อของมา ทำอาหารให้เขา และถึงกับตามเพื่อนบ้านมาช่วยด้วย แต่เมื่อกลับมาบ้าน เขาก็ไม่อยู่แล้ว หลังจากวันแห่งความโทมัสนั้น กิจวัตรประจำวันที่เพิ่มขึ้นมาของเธอก็คือ เตรียมสิ่งที่เขาชอบหรือ เคยชอบไว้ เผื่อว่าวันใดวันหนึ่งเขากลับบ้านมาโดยไม่ได้บอกก่อน ที่บ้านก็จะมีอาหารอุ่นร้อนและของหวานเย็นชื่นใจรอทำไว้เสมอ

(เหตุการณ์แม่บ้านกรี๊ดร้อง : 72)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทยปัจจุบัน วิถีชีวิตมีการเปลี่ยนแปลง พ่อแม่ แยกอยู่อาศัยกับบุตรเป็นจำนวนมาก บุตรต่างต้องทำงานในเมือง นาน ๆ ถึงกลับมาบ้านครั้งหนึ่ง บางครั้งกลับมาอย่างไม่ทันกินข้าวก็ต้องรีบไปทำงานอีก ทำให้ผู้สูงอายุขาดการดูแลจากบุตรและรู้สึกเหงา อยากให้ลูก ๆ กลับมาบ้าน แต่เมื่อหน้าที่การงานของบุตรทำให้ไม่สามารถที่จะกลับมาดูแล มารดาได้มากนักจึงทำให้มารดาต้องทุกข์ใจในการเฝ้ารอการกลับมาของลูกอยู่เสมอ

เรื่องสั้น หญิงชรา กับหมาของนางและลูกชายผู้รักครอบครัว ได้กล่าวถึงหญิงชราคนหนึ่ง ที่อาศัยอยู่ผู้เดียว บุตรชายของนางมีครอบครัวเล็กแล้ว แต่ไม่ค่อยมีเวลาให้แม่ หญิงชราจึงรู้สึกเหงา ทุก ๆ สัปดาห์ก็จะออกมานั่งข้างนอก เหม่อมองไปทางหน้าบ้าน ซึ่งเป็นทางลูกชายจะขับรถเข้ามา รอลูกชายพาครอบครัวมาเยี่ยม ดังตัวอย่าง

หญิงชรานั่งเหม่อมองไปทางประตูรั้วหน้าบ้านอย่างใจจดใจจ่อ ถึงกำหนดวันที่ให้นางมีความสุขที่สุดอีกครั้งหนึ่งแล้วนะ ในหนึ่งเดือนจะมีเพียงแคว้นเดียวเท่านั้น มันจึงเป็นวันที่พิเศษที่มีความหมายต่อนางยิ่งนัก สุนัขพันทางสีน้ำตาลเข้มรูปร่างกะทัดรัดนอนหมอบอยู่ข้างกาย ดวงตาหลุบต่ำมองพื้นสลัดกับการผงกศีรษะขึ้น ซ้อนสายตามองเจ้านายสูงวัยเป็นระยะ ๆ ครั้นเห็นนางทอดมองไปเบื้องหน้าอย่างใจจดใจจ่อ มันจึงทำตามบ้าง ... ราวกับมันต้องการผ่อนคลายอารมณ์อัดอั้นจากการรอคอย

(ชายชราเบาหวาน : 61)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในสังคมไทยส่วนหนึ่งอาศัยอยู่คนเดียว มักมีสุนัขเป็นเพื่อนยามเหงาและคอยเฝ้าบ้านให้กับหญิงชรา หญิงชราจึงต้องเพิ่มภาระจากการดูแลบ้านมาดูแลสุนัขเพิ่มขึ้นด้วย

นอกจากปัญหาการขาดผู้ดูแลผู้สูงอายุในครอบครัว อีกปัญหาหนึ่งที่ได้เห็นได้ชัดเจนคือ ปัญหาด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ เนื่องจากมีปัญหาจากการเสื่อมถอยของร่างกาย ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติตามวัยที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการมีโรคเรื้อรังต่าง ๆ ซึ่งมักเกิดในช่วงสูงวัย

เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง จากการขาดการเคลื่อนไหวและการออกกำลังกายจากปัญหาสุขภาพ การมีรายได้ลดลง หรือไม่มีรายได้ และมีปัญหาสุขภาพจิต เพราะเป็นวัยแห่งการพลัดพรากสูญเสีย ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของกลุ่มผู้สูงอายุ เรื่องสั้น ชายชราเบาหวาน ได้กล่าวถึง ชายชราที่เป็นโรคเบาหวานรู้สึกโดดเดี่ยว เนื่องจากคู่รักทุกข์สุขเสียชีวิตไปแล้ว เขาไม่อยากทนกับชีวิตที่น่าเบื่อและไร้ความหวัง จึงแอบหาของหวานกินเป็นประจำ เพื่อที่อยากจะตามภรรยาไป ดังตัวอย่าง

แกทำหน้าที่แหย่เมื่อถูกลานตวาดระหว่างคันตู้เสื้อผ้าเจอ
น้ำตาลกับขนมซอ่อนไว้ ยิ้มขึ้น ๆ พูดว่า “ตายไปเสียก็สบายดี” ตาม
นิสัย

“จะตายไปพึ่งยายป่นหรือไง” ครั้งหลังสุดเขาพูดขุ่นเคียว
เช่นนั้น คว่าขนมไป ปิดประตูทิ้งแกไว้ในห้องกับโทรทัศน์และ
ทรานซิสเตอร์ที่ครวญเพลงของ สุรพล สมบัติเจริญ แล้วแกก็เริ่ม
ร้องหม่อมร้องไห้

วันนั้นแกไปเรียกนางมานั่งข้าวเหนียว แกหุงข้าวสวยไว้
น้อยเป็นปกติ กลัวหลาน ลูกเขย ลูกสาวไม่มีข้าวกินมันใกล้สายแล้ว
แกเปิดประตูเห็นนางเพื่อครางเอิมเอิมก็ถามว่าเป็นอะไร จับดู
ตัวเย็นเฉียบก็นึกว่าสะบัดร้อนสะบัดหนาวจะไข้ขึ้น นางเผยอตาม
มองแกพักหนึ่งก็กลับลงครางเอิมเอิม

(ชายชราเบาหวาน : 49-50)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ปัญหาสุขภาพที่บ้านทอนคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุปัญหาหนึ่งซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ และอาจมีโอกาสนำไปสู่ความพิการ ได้คือการพลัดตกหกล้ม ซึ่งการพลัดตกหกล้มนี้ เกิดจากทั้งสภาพร่างกาย และศักยภาพในการควบคุม การเคลื่อนไหวที่ถดถอยตามอายุ และสภาพแวดล้อมทั้งภายในบ้านและนอกบ้าน

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552- 2556 สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของผู้สูงอายุในทั้งสุขภาพ และการขาดผู้คนดูแลเอาใจใส่ ลักษณะการ อยู่อาศัยส่งผลต่อการเกื้อหนุนผู้สูงอายุจากสมาชิกในครอบครัวทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะการ เกื้อหนุนจากบุตร ตามการอยู่อาศัย ผู้สูงอายุอยู่มักจะอยู่ตามลำพังกับคู่สมรส การอยู่อาศัยกับบุตร ลดลง ซึ่งทำให้เกิดปัญหาการขาดผู้ดูแล นอกจากนี้ ผู้สูงอายุยังต้องมีบทบาทอย่างสำคัญในครอบครัว เช่น การช่วยเฝ้าบ้าน ทำความสะอาดบ้าน ซื้ออาหารหรือทำอาหาร ไม่ใส่ใจดูแลผู้สูงอายุให้เป็นไป ตามที่ควร ยังส่งผลกระทบต่อระบบสังคม และยังถือเป็นการเพิ่มภาระให้กับส่วนรวม

3) ปัญหาเด็กและเยาวชน

ปัจจุบันปัญหาในครอบครัว เช่น การแตกแยก การหย่าร้างของพ่อแม่ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนขาดความอบอุ่น มีปัญหาในการสื่อสารกับพ่อแม่ บางคนไม่ยอมพูด ตั้งใจปิดตัวเองอยู่ในโลกส่วนตัว ดิตยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาที่พบได้ง่ายในสังคมปัจจุบัน และเมื่อพบเจอปัญหาเหล่านี้ เด็กและเยาวชนมักไม่ปรึกษากับผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดที่สุด แต่ปรึกษากับเพื่อนสนิท จึงนำพากันไปสู่หนทางที่ผิด

เรื่องสั้น 3.2 กิโโล ได้กล่าวถึง นายแปลก เมื่อก่อนก็เป็นเด็กวัยรุ่นที่ชอบเที่ยวชอบเล่นกับเพื่อนวัยรุ่นด้วยกัน จึงพากันไปสู่ความเดือดร้อน ดิตยาเสพติด และเพื่อนำเงินไปซื้อยามาเสพขโมยของในบ้าน และหาเงินโดยการเป็นเด็กส่งยา ดังตัวอย่าง

หลวงพี่ช่วยถอนหายใจยาวก่อนตอบว่า “จนถึงตอนนี้ปิดบังไปก็เท่านั้น เศรษฐกิจของนายแปลกยังไม่หมด ยังคงตามมาทันเขาอีกครั้ง ความจริงนายแปลกคนนี้มีชื่อเสียงเรียงนามเดิมอย่างไร อาตมาเคยรู้ แต่ตอนนี้ลืมไปหมดแล้ว เพราะเขาได้เกิดใหม่เป็นนายแปลกมานานตั้งสิบปีทีเดียว แต่เรื่องของเขาฉัน อาตมาจำได้แม่นยำนัก เมื่อครั้งที่เขายังเป็นวัยรุ่นคึกคะนอง เขาเที่ยวเตร่เที่ยวเล่นจนพาตัวเองไปดิตยาเสพติด เสพหนักเข้าเงินมีไม่พอก็เริ่มขโมยของในบ้าน จนกระทั่งรื้ออ่านหาเงินเองด้วยการหัดขายยาทั้งหมดนี้นายแปลกเขาเล่าให้อาตมาฟัง”

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 26)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สารเสพติดในปัจจุบันเป็นสิ่งที่ทำลายทรัพยากรบุคคลของชาติ โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนซึ่งเป็นกำลังเจริญเติบโตพร้อมที่จะเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ แต่กลับดิตยาเสพติดจนเสียสุขภาพ สมองเสื่อม ไม่สามารถเรียนหนังสือหรือประกอบอาชีพได้ กลายเป็นภาระให้ครอบครัวและสังคม ซึ่งส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศชาติในทุก ๆ ด้าน และในสังคมไทย ปัจจุบันมีเด็กและเยาวชนจำนวนหนึ่งดิตยาเสพติด และเพื่อนำเงินไปซื้อยาต้องขโมยเงินหรือขโมยของในบ้าน กระทั่งใช้วิธีการขายยาเสพติด ก่อให้เกิดปัญหาที่เด็กหรือเยาวชนไม่สามารถแก้ไขด้วยตัวเองได้ จึงกลายเป็นภาระของครอบครัว และส่งผลกระทบต่อสังคม ทำให้สังคมเต็มไปด้วยความอันตราย ไม่สงบสุข และทำให้ประเทศชาติไม่ได้รับการพัฒนาให้เดินหน้าต่อ

เรื่องสั้น ภาพที่หายไป ได้กล่าวถึงแม่ของเด็กหญิงทำอาชีพเป็นผู้ขายบริการ วันหนึ่งเด็กหญิงได้พบการกระทำที่ไม่ดีไม่เหมาะสมของแม่กับลุงตัวเอง ทำให้เด็กเกิดปัญหาจิตอ่อนแอ จากนั้นก็ไม่พูดคุยกับใครอีกเลย ดังตัวอย่าง

แม่เดินเข้ามาหยิบกระเป๋าเงิน เหลียวมองเด็กหญิงที่ยืนจังกังวาวหนึ่งก่อนจะหลบตาวิ่งตามหลังลุงไปติด ๆ เด็กหญิงอยากร้องเรียกแม่ อยากบอกแม่ว่า-อย่าทิ้งหนู-แต่เหมือนคำพูดนั้นถูกดูด

ร้องด้วยอะไรบางอย่าง ไม่สามารถเปล่งผ่านลำคอออกมาได้ เด็กหญิง
ทรุดนั่ง ออกร้องเรียกแม่อีกสักครั้ง แต่สวิตช์เล็ก ๆ จากภายในถูก
ปิดลงแล้วด้วยมือที่มีขนปกคลุม

หลังจากตื่นขึ้นจากครั้งนั้น เด็กหญิงก็ไม่พูดอีกเลย

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 141)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมไทยยังมีส่วนมาจาก
เหตุการณ์ไม่อบอุ่นของครอบครัว พ่อแม่รักกันดี ให้ความสนใจกับลูก ๆ ลูกก็จะพบเจอปัญหาลดลง
แต่หากครอบครัวไม่อบอุ่น เด็กก็จะมีอาการกระทำที่ผิดปกติได้ เช่น การปิดตนเอง ไม่พูดไม่คุย ทำให้เด็ก
เกิดความผิดปกติด้านสุขภาพจิต อาจส่งผลกระทบต่อประสาท มีปัญหาในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

เรื่องสั้น เต็มราไปบนพอนแขนอ่อนนุ่ม ได้กล่าวถึงลูกชายของเธอ เป็นคนมีปัญหาด้าน
ทักษะการพูดตั้งแต่กำเนิด โดยที่ทุกส่วนของเด็กปกติดี แต่กลับไม่พูดคุย จึงทำให้เธอกังวล ดังตัวอย่าง

เธอไม่แปลกใจเมื่อเขาเลือกที่จะก้าวเดินก่อนพูด แต่เมื่อ
ผ่านไปถึงปีที่สี่ เธอเริ่มกังวล หมอบอกว่าดูเหมือนพัฒนาการด้าน
อื่น ๆ ของเขาจะปกติ รับฟังและทำตามคำสั่งได้ แต่เพราะเหตุใดถึง
ไม่ยอมพูดก็เกินจะคาดเดา

(เหตุการณ์แม่บ้านกรีดร้อง : 64)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ปัญหาเด็กและเยาวชน นอกจากปัจจัยครอบครัว ยังมี
ปัจจัยอื่นที่ทำให้เด็กมีปัญหา คือ ปัญหาที่ติดตัวมาแต่เกิด เช่น การพูดไม่ได้ จึงเป็นปัญหาที่
พบเจอได้ง่ายในสังคมปัจจุบัน ทำให้เกิดความวิตกกังวลสำหรับคนในครอบครัว และเป็นภาระอีกใน
การดำเนินชีวิตของตัวเด็กเอง

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-
2556 ได้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาเด็กและเยาวชนในหลายด้าน เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันในยุค
โลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่วนหนึ่งมาจาก ความเจริญก้าวหน้าทางด้าน
เทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้วัฒนธรรมต่างประเทศได้เข้ามามีอิทธิพลต่อสังคมไทย ส่งผลให้เด็ก
เยาวชนซึมซับแนวคิดและกระแสนิยมบางอย่างเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิต ซึ่งบางอย่างเป็นสิ่งที่ไม่
เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมา ส่งผลกระทบต่อตัวเด็กเยาวชน ทำให้มี
พฤติกรรมไม่เหมาะสมตามวัยและต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นอันตรายต่อชีวิต เช่น การติดยาเสพติด
และการอ่อนแอทางจิต เช่น อาการไม่พูดคุยทั้งเป็นปัญหาเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอก

3.4.2 ปัญหาอาชญากรรม

ปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะคดีเกี่ยวกับความผิดทางเพศ ฐานข่มขืนกระทำชำเรา และคดี
ข่มขืนและฆ่า เป็นปัญหาหนึ่งที่ไม่พึงปรารถนาจะให้มันเกิดขึ้นอย่างมาก เป็นสิ่งที่สังคมส่วนใหญ่มอง

ว่าเป็นการกระทำผิดที่มีความอันตรายความรุนแรง และการกระทำที่ควรจัดการให้มีโทษสถานหนัก ซึ่งเป็นปัญหาของสังคมอย่างหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก โดยการกระทำผิดทางอาญานั้น ได้กระทำขึ้นโดย “อาชญากร” เช่น คดีฆ่าผู้อื่นทำร้ายร่างกาย ข่มขืนกระทำชำเรา ลักทรัพย์ วิวังทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์

1) การล่วงละเมิดทางเพศ

การข่มขืนและทำร้ายร่างกายผู้หญิงในสังคมไทยยังเกิดขึ้นมากมาย มีทั้งการกระทำที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ในสังคมไทยปัจจุบัน ปัญหานี้ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เกิดจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้ระดับจิตใจของคนถูกบั่นทอนลงด้วยอำนาจความต้องการ ไร้ศีลธรรม ขาดสติพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผล เป็นต้นเหตุในการเกิดปัญหาด้านการข่มขืน สร้างตราบาปและความสะเทือนใจสู่ผู้อื่นและสังคมโดยที่ไม่มีวันจางหาย แม้ผู้กระทำความผิดจะได้รับบทลงโทษสถานหนักเพียงใดก็ตาม

เรื่องสั้น ภาพลวงตา ได้กล่าวถึงเพื่อนของจัน เป็นพ่อม่าย เวลาจันได้ไปกินเหล้ากับเขาจนเมา เขาได้เกิดความต้องการและข่มขืนหนึ่ง ซึ่งเป็นลูกของจัน อายุแค่เจ็ดขวบ ทั้งทำความเจ็บด้านร่างกายและจิตใจ ก่อให้เกิดความทรมานสำหรับเด็ก ดังตัวอย่าง

“วันหนึ่งไปกินเหล้าบ้านคนงานรับจ้างกรีดยาง เป็นพ่อม่ายตัวคนเดียว อายุเท่า ๆ ซ้อย เห็นมันก็เอ็นดูหนึ่งดี ซื่อขนมให้กินบ่อย ๆ เรียกลูกทุกคำ พอซ้อยเมาหลับ อีหนึ่งก็หลับอยู่ข้าง ๆ ตื่นขึ้นมากลางดึกไม่เห็นมันนอนอยู่ก็เลยเดินหา เห็นมันนั่งร้องไห้อยู่ข้างบ้าน เนื้อตัวมอมแมม ถามอะไรก็ไม่ตอบ พอซู่จะตีมันเลยบอก ตอนนั้นมันอายุแค่ 7 ปีเองนะ ไอ้สัตว์หมานมันข่มขืนลูกซ้อย”

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 129)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย มีการทำร้ายผู้หญิงการข่มขืนผู้หญิง แม้แต่เด็กเล็กก็ยังหนีไม่พ้น ต้องได้รับความเดือดร้อนจากผู้ชายทั้งในด้านร่างกาย และต้องทนกับความทุกข์ทางจิตใจไปจนตลอดชีวิต ซึ่งทำให้สังคมเกิดความไม่สงบ บุคคลเกิดความหวาดกลัว และผู้คนที่ต้องได้รับการบาดเจ็บ

เรื่องสั้น คำตัดตอน ได้กล่าวถึง น้ำผึ้ง ซึ่งเป็นเด็กโสเภณีที่ถูกขายให้กับสถานบริการ พ่อเล้าแม่เล้าบังคับให้เด็ก ๆ เหล่านี้ต้องรับแขก หากมีการข่มขืน ก็จะทำร้ายร่างกายเด็กอย่างรุนแรงและขู่ให้เด็กเกิดความกลัวจนต้องทำตามคำสั่งของพ่อเล้าแม่เล้า ดังตัวอย่าง

เธอจำได้ว่าในช่วงเวลาไม่ถึงหนึ่งเดือนที่มีคนพามาจากบ้านเกิด เธอและน้องสาวถูกบังคับให้รับแขกคืนหนึ่งไม่ต่ำกว่าสิบคน หากไม่ยอม ก็จะถูกทำร้ายด้วยการทุบตีให้บอบช้ำข้างในและไม่ให้มี

รอยแผล เธอไม่เคยได้รับเงินใด ๆ จากพ่อแล้วแม่แล้ว แม้แต่เงินพิเศษซึ่งแยกให้เธอก็โดนคนเอาไปหมด น้ำผึ้งแทบจะไม่ได้ใกล้ชิดกับน้องของเธอเลย พวกนั้นแยกเธอให้อยู่ห่างจากน้ำหวาน ไม่เปิดโอกาสให้ได้พูดคุยกันด้วยซ้ำ นอกจากเธอและน้องสาว ยังมีเด็กสาวอีกหลายคนที่ติดอยู่ในนั้น ถูกทำร้ายและถูกบังคับให้ขายตัวด้วยวิธีการที่น่าเชื่อ

“พวกมันขู่ด้วยว่า ถ้าใครหนีไป ตามตัวพบ มันจะฆ่าทิ้ง”

(เหตุการณ์แม่บ้านกรีดร้อง : 13)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยยังมีสถานบันเทิงที่ขายบริการเหล่านี้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และสถานที่แบบนี้ต่าง ๆ บังคับให้เด็กหญิงเป็นโสเภณี บริการลูกค้า เพื่อได้เงิน หากเด็กไม่ยอม ก็จะใช้วิธีการเลวร้ายขู่เด็กผู้หญิง จึงเป็นปัญหาสำหรับผู้หญิงทั้งทางกายและทางใจ ได้สร้างความเดือดร้อนและความน่าสงสารให้กับผู้หญิง นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อสังคม ก่อให้เกิดการค้าประเวณี เกิดความไม่เป็นธรรม

เรื่องสั้น เสียน ได้กล่าวถึงจิตสุภาออกไปงานในตอนกลางคืน และได้พบกับผู้ชายที่ดื่มสุรามามาก จึงโดนผู้ชายข่มขืน ดังตัวอย่าง

ฉันคงไม่ต้องบอกคุณใช่ไหมว่าชายร่างสูงใหญ่ที่ลมหายใจคูลูกลิ้นแอลกอฮอล์ ซึ่งมากับรถจักรยานยนต์คันนั้นทำอะไรไว้กับฉันบ้าง สองสิ่งที่มีมันเมตตาดต่อฉันคือ มันไม่ได้ฆ่าฉันหมกป่าหลังภารกิจของมันเสร็จสิ้น และก่อนที่มันจะลงมือ มันทำให้ฉันตายใจ ขณะที่มันยัดคันหนึ่งแล่นผ่านมา.....

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 237)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ผู้ชายมีการดื่มสุราแล้วทำให้สังคมไทยเกิดปัญหามากมาย ผู้ชายที่ดื่มสุราจนเมา ได้สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้หญิงโดยตรง เช่น ทำให้ฝ่ายหญิงเกิดการตั้งครรภ์โดยเจตนา และทำให้เกิดปัญหาในครอบครัวฝ่ายหญิงตามมา หรือสร้างปัญหาให้ผู้ร่วมสังคม เกิดสูญเสียและหายนะทั้งด้านทรัพย์สินเงินทองและด้านชีวิต

นอกจากนี้ เรื่องสั้น ถนนเส้นนี้สู่อาเซียน ได้กล่าวถึงผู้ชายเอาเปรียบผู้หญิง ข่มขืนผู้หญิง ใช้ทำงานหนัก ๆ และทำร้ายทั้งร่างกายและจิตใจผู้หญิง ดังตัวอย่าง

.....เธอต้องแบกหามสัมภาระติดตามกองทัพไปทุกหนแห่ง เสบียงอยู่บนป่าซึ่งหนักกว่าน้ำหนักตัว แต่ไม่เคยได้กินอิ่ม นอกจากเศษอาหารใกล้บูดเน่าวันละมื้อ ต้องแบกลูกกระสุนเต็มสองบ่า หนักจนไหล่แทบร้าว มีหน้าซำ สิ่งที่อยู่บนไหล่ของเธอยังเป็นเครื่องมือทำลายเพื่อนมนุษย์ เป็นอาวุธประหัตประหารเพื่อนบ้าน

ญาติพี่น้องของเธอ หลังเสียงปืนสงบ เธอต้องเดินข้ามคนที่เธอรู้จัก
ศพแล้วศพเล่า พวกเขาตายด้วยกระสุนที่เคยอยู่บนหลังไหล่ของเธอ
ยิ่งกว่านั้น เธอยังถูกคนใจร้ายใจมารเอาปืนจี้หัวไปข่มขืนหลายครั้ง
(จูนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 140-141)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย มีคนส่วนหนึ่งยังมีนิสัยชอบ
เอาวัดเอาเปรียบผู้อื่น แม้แต่สิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ บางครั้งผู้ชายก็เอาเปรียบผู้หญิงทั้งใช้ผู้หญิงทำงานหนัก ๆ
รวมถึงการข่มขืนผู้หญิง เอาแต่ได้โดยไม่สนใจความเดือดร้อนของผู้อื่น จึงทำให้เป็นปัญหาอาชญากรรม
ในสังคม สร้างความไม่ไว้วางใจในความปลอดภัยต่อตนเองในสังคม จนเกิดความหวาดระแวง จนกระทั่ง
ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคลเกิดความคับแค้นข้องใจเกิดขึ้น ไม่ไว้วางใจต่อกัน

2) การทำร้ายร่างกาย

ปัญหาอาชญากรรมโดยการทำร้ายให้ถึงแก่ชีวิต ในที่นี้ หมายถึง การก่อพฤติกรรม
รุนแรงต่อผู้อื่น ทำให้บาดเจ็บถึงแก่ชีวิต มีทั้งการฆ่าผู้อื่นให้ตายโดยไม่เจตนาหรือเจตนาที่ตาม
ส่วนมากเกิดขึ้นจากเรื่องของผลประโยชน์ ที่ต้องรักษาประโยชน์ส่วนตัว ทรัพย์สิน หรือการหนีปัญหา
เกี่ยวกับภาระหนี้สิน

เรื่องสั้น หม่าซีเรื้อน ได้กล่าวถึงชายหนุ่มได้เกิดความขัดแย้งกับเจ้าของหอพักที่เขาเช่า
อาศัยอยู่ เหตุเพราะเจ้าของหอเก็บค่าเช่าแพงเกินไป โดยที่มีการเปลี่ยนแปลงสัญญา แต่มิได้แจ้ง
ล่วงหน้ารวมสามปีซึ่งเป็นเงินก้อนที่ชายหนุ่มไม่สามารถหามาคืนได้ การกอดตันจากเจ้าของหอและชีวิต
ที่ลำบาก ทำให้ชายหนุ่มทนไม่ได้อีกต่อไป ตัดสินใจลงมือสังหารเจ้าของหอ ดังตัวอย่าง

ชายหนุ่มรวบรวมกำลังเฮือกสุดท้ายลุกขึ้น คว่ำเตารีดที่
หล่นอยู่ข้างตัวอีกครั้ง พร้อมวิ่งไปหาชายวัยกลางคนที่นึกไม่ถึงว่า
ชายหนุ่มจะลุกขึ้นมาได้อีก ชายหนุ่มฟาดไปสุดแรง แล้วหลังจากนั้น
เขาก็ไม่รู้ตัวอีกเลยว่าทำอะไรลงไป...

เหตุการณ์ทุกอย่างมาขัดแจ้งเขาก็ในขณะที่เขากำลัง
โก้งโค้งกดชักโครกอยู่บนพื้นห้องน้ำแล้ว สายตาชายหนุ่มเพ่งมอง
ร่างอันไร้วิญญาณของชายวัยกลางคน...

(ฆ่าตกร : 243)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย เรื่องที่ว่านักธุรกิจบางคนเอาวัดเอาเปรียบ
ลูกค้าอย่างโหดร้าย จึงทำให้ผู้ถูกเอาเปรียบเกิดความไม่พอใจ โโมโห ความแค้น ก็ยังคงเกิดขึ้นอยู่เรื่อย
จึงเป็นเหตุให้เกิดการกระทำที่รุนแรงของลูกค้า ซึ่งเป็นปัญหาอาชญากรรมในสังคม การกระทำของนัก
ธุรกิจบางอย่างที่ไม่เหมาะสม ทำให้ผู้ที่เป็นลูกค้าไม่ได้รับความเป็นธรรมและถูกเอาเปรียบ ซึ่งจะทำให้
สังคมขาดความอบอุ่นและการมีน้ำใจต่อกัน จึงกลายเป็นสังคมอันตรายมาก สามารถเกิดปัญหา
อาชญากรรมได้ทุกเมื่อ

เรื่องสั้น ภาพลวงตา ได้กล่าวถึงเพื่อนของจินกิ้นเหล้ากับจิ้น เวลาจิ้นเมาเหล้าหลับอยู่ที่ ชมชื่นลูกสาวจิ้นชื่อหนึ่ง ซึ่งเป็นเด็กอายุแค่ 7 ขวบ หลังจากจิ้นตื่นมาเห็นหนึ่งร้องไห้ หลังจากรู้ว่าหนึ่ง โดนเพื่อนชมชื่น จึงเกิดความแค้นขึ้นมา ในที่สุดก็ได้มัดเพื่อนไว้และฆ่าเพื่อน ดังตัวอย่าง

“พอไอ้เหี้ยนั่นฟื้น ซ้อยค้อย ๆ เอมิดกรีดบนหน้าอกมัน รอบ ๆ พวงมันอย่างช้า ๆ มันร้องอื้อ ๆ สายหน้าไปมา ซ้อยละสะใจ แท้ ๆ ซ้อยตะคอกด่ามัน ไอ้สัตว์ แล้วสาदनน้ำเกลือโครม มันดิ้น พล่านทुरนทुरาย แต่ดิ้นไม่หลุดหรอก แล้วซ้อยก็หันไปบอกอิหนึ่ง มึงดูนะ ซ้อยยกมิดพรวด้ามยาวลับเข้าคอมมัน เลือดพุ่งไม่ได้ยินเสียง อื้อลี้กแอะ”

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 130)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทยยังได้พบเจอปัญหาอาชญากรรมการทำร้าย ร่างกายโดนใช้วิธีการที่น่ากลัวอย่างรุนแรงเป็นจำนวนมาก เพราะอาชญากรได้เกิดความแค้นต่าง ๆ จากบุคคลในสังคม ซึ่งหาทางแก้แค้นด้วยการทำร้ายร่างกาย ส่งผลกระทบต่อสังคม ผู้ร่วมสังคม เลียนแบบการทำร้ายร่างกายคนอื่นเมื่อเกิดความแค้น ทำให้สังคมไม่สงบ

เรื่องสั้น ลืมเลือน ได้กล่าวถึง จินต์ ทำธุรกิจกับเพื่อน เพราะมีภาวะหนี้สินมากเกินไป เขาและเพื่อนจะรับไหว จึงเกิดความคิดที่จะซื้อขายพิชมาใช้ในการสังหารเพื่อน เพื่อให้เรื่องเป็นหนี้ จบลง ดังตัวอย่าง

ย้อนกลับไปสองวันก่อนการเสียชีวิตของเพื่อน...มันเป็นวัน เลวร้ายที่สุดในชีวิตของจินต์ อันที่จริงจินต์ไม่มีความคิดที่จะฆ่า เพื่อนเลยสักนิด ถ้าไม่เพราะปัญหาหนี้สินที่พวกเขาไม่มีปัญญาจ่าย อยู่ในขณะนี้

ใช่ หนี้สินที่เพื่อนของเขาเองควรมีส่วนรับผิดชอบอย่างมาก ในเมื่อมันเป็นต้นเหตุก่อนนี้ก่อนใหญ่ขึ้นมา ถึงเวลาแล้วที่จินต์จะ หยุดเรื่องราวไร้สาระนี้เสียที จะไม่มีที่ให้คนโง่อีกต่อไป...

ด้วยการตัดสินใจชั่วแล่นในเช้าวันนั้น จินต์แอบสั่งซื้อ สารพิษไซยาไนด์จากเว็บไซต์แห่งหนึ่งมาด้วยการใช้ข้อมูลในบัตร เครดิตของเพื่อน แน่نون ความไร้หัวคิดของเพื่อนเขาทำให้ทุกอย่าง ง่ายขึ้น เพื่อนเขาไม่ได้สงสัยอะไรเลยเมื่อจู่ ๆ จินต์ก็มาขอยืมบัตร เครดิตไปใช้ ชายหนุ่มแอบผสมสารพิษเข้าไปในแคปซูลยาที่เพื่อนเขา มักกินเป็นประจำ ไม่มากหรอก แค่เพียงเศษเสี้ยวเล็ก ๆ ก็ทำให้ชีวิต มนุษย์คนหนึ่งจบสิ้นลงได้

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 203)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย การหลบหนีหนี้สินที่ไม่สามารถชดใช้คืนได้ รวมถึงฆ่าเพื่อนร่วมงานเพื่อดับปัญหาหนี้สินเป็นอาชญากรรมอีกประเภทหนึ่ง อาชญากรรมประเภทนี้ ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยนัก เพราะถือเป็นการเตรียมการโดยมีการวางแผนมาอย่างรอบคอบและเป็นขั้นตอน แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่ควรแก้ไข มิเช่นนั้นก็จะทำให้สังคมเกิดความไม่สงบเพราะปัญหาเหล่านี้

เรื่องสั้น ที่จริงในใจ ได้กล่าวถึงเมศวร์ มนตรา ได้ร่วมมือกับพ่อท่านทำธุรกิจ ลูกชาย พ่อท่านชื่อปานเป็นคนติดสุรา ได้ขอแบ่งเงินก้อนหนึ่งจากพ่อท่านเพื่อนำมาใช้จ่ายส่วนตัว แต่เมื่อพ่อท่านไม่แบ่งให้ตามที่ขอ ปานจึงขู่ว่าหากไม่ให้ตามที่ขอ ก็จะเผยแพร่ความลับเรื่องธุรกิจของพ่อท่านที่ร่วมมือกับนายทุนออกสู่สาธารณชน จึงทำให้พ่อท่านเกิดความโมโหและขาดสติลงมือสังหารปาน ดังตัวอย่าง

“มึงไม่ใช่ลูกกู! ไอ้ปาน” เขาได้ยินเสียงโกรธกริ้วจากพ่อท่านคล้อยหลังไม่กี่ก้าว เขาเดินย้อนกลับไปทักท้วงพ่อท่านเพื่อทราบลากลับคุณเห็นเขาชะงักเมื่อผลึกประตูกุญแจ ลี้นวนาที่นั่น คุณเห็นเขาเบิกตากว้าง สีหน้าตกใจ เหมือนไม่เชื่อสิ่งที่เห็นภายในกุญแจ และที่สุดความกลัวเย็นเฉียบอยู่ในใจที่เด่นชัด เมศวร์ มนตรา หันหลังกลับไปเดินกึ่งวิ่งลงจากกุญแจตรงไปที่รถของเขา คุณเห็นรถไฮบริดคันงามพุ่งออกไปอย่างรวดเร็วและเลี้ยวหายจากประตูวัดภายในพริบตา บนเส้นทางที่เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ เสียงปืนและระเบิดยังคงเกิดขึ้น...

(ชายชราเบาหวาน : 203)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ยังมีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นระหว่างพ่อลูก เพราะมีความขัดแย้งระหว่างสองฝ่าย การกลัวความลับรั่วไหลและการต้องการครอบครองเงินจำนวนมาก ทำให้เกิดความสูญเสียทั้ง ๆ ที่เขาเป็นลูกของตนเอง แต่ด้วยความที่ต้องรักษาชื่อเสียงและผลประโยชน์ จึงทำให้ต้องตัดสินใจสังหาร เพื่อไม่ให้กระทบถึงตนเอง

เรื่องสั้น อานาจ อสรพิษ อิสตรี ได้กล่าวถึง โทษ เพื่อเอาตัวรอดจะฆ่าชีวิต แต่ชิตรู้แล้วกลับวางแผนกับเนียมฆ่าโทษ หลังจากฆ่าโทษเสร็จเรียบร้อย ชิตกลัวเนียมจะหักหลังตัวเอง เกิดความคิดจะฆ่าเนียมด้วยเพื่อปิดปากในเรื่องที่เกิดขึ้น สิ่งนี้ทำให้เนียมเกิดความคับแค้นที่ถูกทรยศหักหลัง จึงคิดสู้ไม่ยอมตายเปล่า จึงตัดสินใจจับงูพิษที่ตนกำลังเล่นอยู่ข้างใส่ชิตเพื่อหมายจะฆ่าชีวิต ดังตัวอย่าง

“โทษมันตายแล้วหรือพี่ ทำไมฉันไม่ได้ยินเสียงกระสุนดังเลยละ” สีหน้าหล่อนแสดงอาการลึงโลดอย่างเห็นได้ชัด

“เธอไม่ได้ยินหรอก เพราะพี่เอาหมอนรองไว้ก่อนยั้งนะชิต พี่เสียใจด้วยที่ต้องปิดปากเธออีกคน มันจะได้ดูเป็นคดีลัทธิทรัพย์

ธรรมดา” สายตาที่ตอกลับมาช่างโหดร้ายเย็นชานัก น้ำเสียง
บ่งบอกถึงความใจหินทมิฬชาติของจิตได้ว่า ไม่ใช่เป็นคนที่เคยอยู่
ร่วมหลับนอนเหมือนคูรักกันมาก่อน

“พี่จะฆ่าฉันจริง ๆ เหรอ อย่่างไรฉันก็เคยเป็นเมียพี่นะ จะ
ฆ่าฉันได้ลงคอเชียวหรอ” เสียงแรงที่หลงร่วมมือด้วย เนียมกำลังใช้
ความคิดอย่างหนักเพื่อหาทางเอาตัวรอด อสรพิษตัวน่าเกรงขามยัง
นอนเหยียดตรงไม่ได้สะทกสะท้านต่อการมาเยือนของผู้ฆ่าเจ้าของ
บ้าน ไหน ๆ ก็ตายอยู่แล้ว เรื่องอะไรจะตายไปคนเดียว ไอ้ชิตมัน
ก็สมควรตายไปด้วยกัน ความโกรธแค้นที่ถูกอีกฝ่ายหักหลังทำให้
หล่อนตัดสินใจอย่างรวดเร็ว ก้มลงจับหางอสพิษขว้างไปตรงหน้าผู้ที่
จ่อปืนอยู่ข้างหลัง

เปรี้ยง!

(ชายชราเบาหวาน : 325)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยปัจจุบัน เป็นสังคมที่มีความซับซ้อนมาก บุคคล
ในสังคมต่างคนต่างมีเป้าหมายที่แตกต่างกัน และเพื่อผลประโยชน์ตนเอง ทำให้เกิดปัญหา
อาชญากรรมมากขึ้น ส่วนมากเนื่องจากการกระทำสิ่งที่ไม่ดีกฎหมาย เพื่อได้ประโยชน์ทางการเงิน ซึ่ง
เป็นความลับสำหรับคนกลุ่มนี้ เมื่อมีตำรวจจะมาสอบถาม ก็กลัวว่าอีกฝ่ายจะหักหลังโดยการบอก
ข้อมูลความลับไป ทำให้เกิดการไม่ไว้วางใจคนอื่น จึงต้องการปิดช่องทางที่มีข้อมูลที่เสี่ยงต่อพวกเขา
โดยการสังหารปิดปากผู้รู้ความลับ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเป็นภัยมาถึงตนเอง ส่งผลให้สังคมขาด
ความรักความสามัคคี ไม่มีความอบอุ่น และผู้ที่ล่วงรู้ความลับอาจต้องเป็นอันตรายถึงชีวิต

เรื่องสั้น ผู้พิพากษา ได้กล่าวถึงผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่งถูกฆาตกรรม โดยทาง
เจ้าหน้าที่ตำรวจระบุว่าถูกผู้ก่อการร้ายสังหาร เพราะผู้อำนวยการเป็นสายหลักในการติดต่อนำ
ยาเสพติดเข้ามาในพื้นที่ ดังตัวอย่าง

การสืบคดียังคงเสียบกริบ เท่าที่รู้ฝ่ายตำรวจบอกเพียงว่า
ท่านถูกอาวุธมีดคมแทงเกือบ ๆ 50 แผล และที่ทำให้ถึงแก่ชีวิตคือ
มันทะลุปอด บริเวณที่เกิดเหตุไม่พบอาวุธใดอีก นอกจากรอยลิ่ม
เลือดที่ไหลซันนอนแฉ่งและจับตัวเกรอะตามแนวโซดหิน ไม่มีพยาน
และหลักฐาน ข้อสันนิษฐานมีเพียงแต่ว่า ผู้อำนวยการถูกกลุ่มโจรที่
ซ่อนตัวบนภูเขาสังเก็บ เพราะท่านเป็นสายหลักในการติดต่อนำ
ยาเสพติดเข้ามาในพื้นที่ แต่เกิดการหักหลังกันขึ้น ทำให้ถูกฆ่าตัดตอน
ซึ่งต่างจากข้อมูลของสภากาแฟในหมู่บ้าน ที่ต่างลงความเห็นว่

ท่านตายเพราะเป็นสายให้ฝั่งทหาร ใคร ๆ ก็รู้ว่าตำรวจที่นี้รับสินบน และมีขบวนการโยงโยผลประโยชน์กันอยู่ ผมไม่เข้าใจเลย สักนิด ว่ามันเกี่ยวข้องกันอย่างไรระหว่างครู ตำรวจ ทหารและโจร

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 182)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย การนำผู้บริสุทธิ์มาเป็นผู้รับโทษ โดยผู้กระทำความผิดมาโดยตลอด อาจขัดผลประโยชน์ของกลุ่มผู้ก่อการร้าย หรือเป็นอันตรายสำหรับตำรวจ บางคนมีผลประโยชน์กับผู้กระทำผิด ผู้ที่เป็นคนรู้ข้อมูลเยอะก็ยิ่งอันตราย บางคนจึงถูกเป็นเป้าสังหารอย่างเจียบ ๆ และส่งผลกระทบต่อชาวบ้านโดยตรง ก่อให้เกิดความหวาดกลัว เกิดความเสียหาย และยังถูกบิดเบือนข้อมูลไปจากความเป็นจริง

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 ได้สะท้อนให้เห็นสังคมไทยปัจจุบันเป็นสังคมที่มีความซับซ้อน ขาดความปลอดภัยในทรัพย์สินและบุคคล ประชาชนยังประสบปัญหาอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นภัยคุกคามต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของประชาชนโดยตรง เป็นภาพรวมด้านลบที่เกิดขึ้น ควรได้รับการพิจารณาการสืบสวนข้อมูลให้ได้รับความถูกต้อง และได้รับความยุติธรรมแก่ทุกฝ่ายมากขึ้น

3.4.3 ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญในโลกปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลจากการกระทำโดยตรงของมนุษย์ อันเนื่องมาจากความต้องการด้านพื้นฐานและความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในด้านต่าง ๆ ของการดำเนินชีวิต ก่อให้เกิดมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาน้ำเสีย ปัญหาอากาศเป็นพิษ มลภาวะของเสียง ฯลฯ ทุกปัญหาที่เกิดขึ้นล้วนเกี่ยวพันกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 ได้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในสองด้าน คือ ปัญหาภัยธรรมชาติ และปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม

1) ปัญหาภัยธรรมชาติ

การพัฒนาทางเทคโนโลยีของมนุษย์ ส่งผลทำให้ปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น ภาวะภัย อุทกภัย ความแห้งแล้ง แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด พายุ เกิดขึ้นมากกว่าเดิม ทำให้เกิดความสูญเสียในทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาลและทำให้สังคมเกิดภาวะการขาดแคลนหรือเข้าสู่ภาวะข้าวยากหมากแพงขึ้นได้ ส่งผลกระทบต่อประชาชน ทำให้ผู้คนได้รับความเดือดร้อนอย่างถ้วนหน้าจากภัยธรรมชาติ

เรื่องสั้น ศักชิงยี่สกงาม ณ ลุ่มน้ำตะวันตก ได้กล่าวถึงบ้านเหนือน้ำถูกน้ำกัดเซาะพังจนเห็นดินแดง จากการที่หมู่บ้านได้ประสบภัยน้ำท่วมในสองสามปีก่อน ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติ ดังตัวอย่าง

ขณะที่บ้านเหนือน้ำถูกบำรุงบำเรอจนแทบทะลักล้น คนฝั่ง
บ้านท้ายน้ำกลับเจียบเหงาเศร้าสร้อย ตลิ่งแถบหนึ่งถูกน้ำกัดเซาะ
พังจนเห็นดินแดง ถนนหนทางยังคงยับยู่ยี่จากน้ำท่วมปีโน้น ไม่มี
การพัฒนาใดเกิดขึ้นที่นี่ ชะรอยว่าดินแดนนี้ไม่ได้อยู่ในผืนดิน
เดียวกัน...

(เหตุการณ์แม่บ้านกริดร้อง : 227)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทยยังมีพื้นที่จำนวนมากที่ได้ประสบกับปัญหา
น้ำท่วม และบางพื้นที่ หลังจากเกิดภัยธรรมชาติแล้ว กลับไม่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานรัฐบาล
ถนนที่ใช้ในการสัญจรก็ไม่ได้รับการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้อย่างปกติ จึงทำให้
พื้นที่นั้น ๆ กลายเป็นพื้นที่ที่ขาดการพัฒนา และถูกตัดขาดออกจากสิ่งที่ดีควรจะเป็น

เรื่องสั้น หนูตายในถังข้าวสาร ได้กล่าวถึงครูที่โรงเรียนแห่งหนึ่งที่ได้ประสบปัญหา
ภัยธรรมชาติ พายุเข้าถล่มพื้นที่จังหวัดชุมพร ทำให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวได้รับความเสียหายจากพายุ
ครั้งนี้ ดังตัวอย่าง

เช้าวันรุ่งขึ้น พายุได้ฝนพัดถล่มชุมพรบ้านครูใหญ่โดนต้น
ยางนาขนาดสามคนโอบ 2 ต้นหักโค่นทับกลางบ้าน ตัวครูใหญ่กับ
ภรรยารอดตายอย่างหวุดหวิด ส่วนบ้านผมกระเบื้องหลังคาหลาย
แผ่นพัดปลิวหายไป ครูแทบทุกคนในอำเภอทิวสน บ้าน
สวนยางพารา สวนมะพร้าว พี่ชผลนาไร่ เสียหายยับเยินแทบหมด
เนื้อหมดตัว ต้องกู้เงินรัฐบาลมาฟื้นฟูคนละครึ่งล้าน ยกเว้นผม

(ชายชราเบาหวาน : 162)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทยได้ประสบปัญหาภัยธรรมชาติจากลมพายุ
เนื่องจากประเทศไทยมีหลายจังหวัดที่มีพื้นที่ติดกับชายฝั่งทะเล และเมื่อเกิดพายุมรสุมในทะเล
จึงทำให้จังหวัดในพื้นที่ชายทะเลได้รับผลกระทบจากพายุ และส่งผลกระทบต่อให้กับชุมชนในพื้นที่ได้รับ
ความเสียหาย ทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก

เรื่องสั้น วันล้างบ้าน ได้กล่าวถึงน้ำได้ท่วมในพื้นที่ของกรุงเทพฯ จนทำให้ได้รับความ
เสียหายอย่างหนัก มหาวิทยาลัยที่อยู่ในพื้นที่รับน้ำจำเป็นต้องประกาศหยุดเรียนชั่วคราว แล้วจึงสั่ง
อพยพนักศึกษาออกจากพื้นที่ ดังตัวอย่าง

หากในสภาวะการณ์ปกติ สมัยและระเบียบจะอยู่ประจำ
หอพักนักศึกษาซึ่งอยู่อีกฟากฝั่งหนึ่งของมหาวิทยาลัย แต่เพราะน้ำ
เหนือที่ไหลบ่าลงมาอย่างหนักช่วงหนึ่งถึงสองเดือนก่อน ทำให้
มหาวิทยาลัยต้องอยู่ในสภาวะที่ห่างไกลจากคำว่าปกติไปมาก ใน
วันที่มหาวิทยาลัยสั่งอพยพคนออกจากพื้นที่นั้น นักศึกษาคน

สุดท้ายในหอพักที่เราทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยสะพานกระบือ ออกไปตอนที่น้ำท่วมระดับข้อเท้าแล้ว ก่อนที่จะท่วมถึงห้องในอีก ครึ่งชั่วโมงต่อมา อีกครึ่งชั่วโมงถัดจากนั้น เมื่อระดับน้ำท่วมขึ้นมาถึง เขา ระเบียบได้รับคำสั่งจากหัวหน้าฝ่ายรักษาความปลอดภัยของ มหาวิทยาลัยให้ไปอยู่ประจำที่สนามกีฬา และต้องอยู่ที่นั่นจนกว่า ระดับน้ำจะลดลงสู่ภาวะปกติ

(ชายชราเบาหวาน : 229)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การเกิดน้ำท่วมในสังคมไทย ทำให้ผู้ที่อยู่ในสังคมนั้นได้รับความเดือดร้อนอย่างหนัก ผู้คนที่ได้รับความเดือดร้อนในพื้นที่ต้องเผชิญกับการสูญเสียทรัพย์สินต่าง ๆ และต้องเฝ้ารอให้ระดับน้ำลด ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนาน ประชาชนจึงไม่สามารถใช้ชีวิตตามปกติได้ การคมนาคมในพื้นที่เกิดปัญหา ชุมชนไม่สามารถใช้ถนนในการสัญจรได้ สามารถใช้เพียงเรืออย่างเดียว นอกจากนี้ ยังส่งผลในการถูกจำกัดการใช้ไฟฟ้า ส่งผลให้บริษัทและกิจการห้างร้านต่าง ๆ พลอยได้รับผลกระทบอย่างหนักอีกด้วย

2) ปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม

ปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาที่เกิดจากการที่มนุษย์ใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ในปริมาณที่มากขึ้นทุกขณะ โดยผ่านกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกัน ทั้งมนุษย์และโรงงานอุตสาหกรรมต่างก็มีการปล่อยของเสียสู่สิ่งแวดล้อมที่อาจก่อให้เกิดปัญหา สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ สาเหตุให้เกิดปัญหามลพิษ ได้แก่ น้ำเน่าเสีย อากาศเป็นพิษ เป็นต้น จากปัญหา สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากมนุษย์ ยังได้ก่อให้เกิดปัญหาสังคมหรือมลพิษทางสังคม ทำให้เกิดอันตราย ต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้ที่อยู่ในสังคมนั้น

เรื่องสั้น คีทซิงยีสแกม ณ ลุ่มน้ำตะวันตก ได้กล่าวถึงหมู่บ้านของ เกื่อน อาศัยอยู่มาเป็นเวลานาน ได้ปรับเปลี่ยนไปตามกาลเวลาโดยเป็นไปตามการพัฒนาสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่ ตลาดเก่าแก่ถูกรื้อทิ้งเพื่อสร้างอาคารใหญ่โต ลานกีฬาถูกทำให้หายไปโดยทุกที่เต็มไปด้วยอิฐสวยงาม เพื่อก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ดังตัวอย่าง

ฤดูล่ายีสแกมเดินทางผ่านล่องไปได้อีกหลายฤดู ขณะเกื่อน ยังถูกจองจำเป็นนักโทษกบิลเมืองอยู่ในคุก เขาหาวิธีได้ไม่ว่า ตลาดปลาเก่าแก่ได้ถูกรื้อทิ้งแล้วอาคารใหญ่ก็ถูกสร้างขึ้นทับแทน ด้านถัดกับลานออกกำลังกายถูกเนรมิตให้ยาวเหยียดจากเขตตลาด จนสุดแนวคั้งโค้ง ถนนริมเขื่อนวางอิฐสวยงามอย่างดีไว้เดินหย่อน มองสายนทียามเย็นย่ำ พร้อมด้วยขอบริมเขื่อนประดับโคมไฟใหญ่ ต้นละห้แสสน เรียงรายอย่างไม่เคยพบมาก่อนในเมืองใด โต๊ะเก้าอี้

หินอ่อนอย่างดีสลักเสลาซื้อคนการเมืองวางอยู่เต็มหราชั่วตลาด นัย
เพื่อประกาศศักดิ์ตาและบุญคุณอันยิ่งใหญ่

(เหตุการณ์แม่บ้านกรีตร้อง : 227)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย มีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใหม่ ๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้เกิดฝุ่นจำนวนมากในขณะที่ดำเนินการก่อสร้าง การใช้อิฐปูพื้นแทนดินทำให้ไม่สามารถซึมซับคราบสารเคมีต่าง ๆ ได้ รวมถึงชาวบ้านจำต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เต็มไปด้วยมลภาวะที่เป็นอันตราย

เรื่องสั้น ศีกซิงยีสกงาม ณ ลุ่มน้ำตะวันตก ได้กล่าวถึงนักลงทุนได้กว้านซื้อที่ดินของชาวบ้านเพื่อก่อสร้างธุรกิจของตนเอง ทั้งถนนหนทางและโรงงานอุตสาหกรรมแห่งใหม่ ซึ่งปล่อยของเสียลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ทำให้น้ำในแม่น้ำเกิดการเน่าเสีย ดังตัวอย่าง

จวบกับที่ดินทั้งสองคนบ้านเหนือน้ำและท้ายน้ำก็ถูกกว้าน
ไปจนหมด แล้วไม่นานสะพานข้ามแม่น้ำแห่งใหม่ก็นำเอาทุกสิ่งเข้า
มาสู่ที่ดินนั้น ถนนหนทางขยายออกไปอีกเพื่อรองรับโครงการบ้าน
มทีมาริมแม่น้ำ ขณะโรงงานท้ายเมืองออกไปกลับผุดขึ้นเต็มสองฝั่ง
สอดรับกับถนนสายนอกเมืองที่ตัดเป็นทงเลนรองรับเมือง
อุตสาหกรรมใหม่ ชั้นแต่น้ำในลำแม่กลองกลับดำคล้ำลละคลุ้งไป
ด้วยกลิ่นสารเคมีมากขึ้นทุกที อะไรต่อมิอะไรดูเหมือนว่าจะก้าวเดิน
ไปอย่างรวดเร็ว จนไม่มีสิ่งใดจะขวางกั้นอำนาจแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้
ได้แล้วสิ้น

(เหตุการณ์แม่บ้านกรีตร้อง : 228-229)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย โรงงานอุตสาหกรรมได้ขยายออกไปยังพื้นที่รอบข้างเป็นบริเวณกว้าง รวมถึงระบบการจัดการน้ำเสียไม่มีประสิทธิภาพ จึงทำให้น้ำเสียที่ปะปนไปด้วยสารเคมีออกสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ ส่งผลให้ระบบนิเวศถูกทำลาย จนเกิดผลต่าง ๆ ตามมา รวมถึงเกิดการสะสมในห่วงโซ่อาหารทางด้านอุตสาหกรรม สารที่ใช้ในกระบวนการผลิตและสารที่เป็นผลเกิดจากกระบวนการผลิต ยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และมีขั้นตอนการกำจัดส่วนที่ตกค้างให้ย่อยสลายได้ยาก และอาจมีผลกระทบในด้านอื่น ๆ ตามมามากขึ้น

เรื่องสั้น ลูกชิ้นสู้ ได้กล่าวถึงการก่อสร้างถนน สะพาน โรงงานอุตสาหกรรมมากมาย ซึ่งก่อให้เกิดขยะในปริมาณมหาศาลเช่นกัน จึงส่งผลให้สิ่งแวดล้อมเกิดผลเสียโดยตรง เกษตรกรประสบกับปัญหาการทำกรเกษตรทั้ง ไม้ดอก ไม้ผล ได้รับความเดือดร้อนอย่างมาก ดังตัวอย่าง

ปีนั้นเป็นปีที่ผมเริ่มลงไปคลุกชิดกับสังคมมากขึ้นทุกขณะ
กระทั่งระหว่างทางนั้น สายลมหนึ่งก็ได้พัดพาผมเข้ามาสู่ขบวนการ
เคลื่อนไหวของภาคประชาชน ผมเฝ้าเกาะติดความเดือดร้อนของ

พวกเขา โครงการก่อสร้างถนน สะพาน โรงงานอุตสาหกรรม ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โรงไฟฟ้าประจำจังหวัด ภูเขาขยะในพื้นที่ทับซ้อน และที่สุดก็กลายมาเป็นปัญหาการรุกรานที่ดินทำกินของชาวบ้าน

(จูนอิจิกับคอร์ปัส คลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 115)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย มีการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ ในการพัฒนาสิ่งอุปโภคบริโภค รวมถึงการสร้างสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก มีความจำเป็นต้องขยายอาณาเขตที่ต้องใช้น้ำมาเป็นพื้นที่ก่อสร้าง จึงเกิดการเบียดเบียนทำลายธรรมชาติ การสร้างเขื่อนเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า การกำจัดขยะที่ไม่ถูกวิธี ล้วนทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และในที่สุดก็กลายเป็นปัญหาการรุกรานที่ดินทำกินของชาวบ้าน

เรื่องสั้น ลูกชิ้นสู้ ได้กล่าวถึง ระบบการจัดการน้ำเสียที่ไม่ได้มาตรฐานของโรงงานอุตสาหกรรม มีการปล่อยน้ำเสียและสารเคมีปนเปื้อนลงสู่แม่น้ำ จึงทำให้น้ำในแม่น้ำเน่าเสีย สร้างผลกระทบต่อระบบนิเวศทางน้ำรวมถึงชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ แหล่งทำมาหากินของชาวบ้านที่ได้รับมรดกจากบรรพบุรุษก็พลอยได้รับผลกระทบอย่างหนัก ดังตัวอย่าง

...ขณะที่น้ำในน่ายังเคลื่อนไหวต่อไปไม่สิ้นสุด โดยแทรกซึมไปรวบสายอยู่กับคูน้ำที่มีมากมายตลอดย่านสวน น้ำท้องร่องดำมืด และมีกลิ่นฉุน ระดับปลาหมอข้างเหยียบพันธุ์อืดยังลอยตายอนาลสวนมะม่วงชั้นดีที่สุดของประเทศมีหรือจะเหลือ หน้าของการติดดอกก็ลดลง ต่อเมื่อติดลูกได้แต่ละครั้ง ก็กินเวลานานเกินไป ผิดช่วงผิดเวลากับสภาพสภาวะของธรรมชาติ กระทั่งหลุดชั่วหน้าตาเฉย ทั้ง ๆ ที่ยังไม่เต็มผล ชาวสวนมะม่วงขาดทุนวอดวายหลายปีติดกันมรดกจาก บรรพบุรุษไม่ผิด ไม่ไร้การรอกการโค่นทิ้ง ชาวสวนคงตระหนักดีแกลใจ เขารู้อยู่หรือกว่า สารเคมีในท้องร่องคงเข้าไปกัดกร่อนความเป็นมะม่วงพันธุ์ดีไปหมดสิ้นแล้ว ไม่ต้องผ่านไปถึงสวนชมพูทับทิมจันทร์ที่ล้มลงก่อนใครในสองฤดูแรกที่กองทัพขยะมาถึง

(จูนอิจิกับคอร์ปัส คลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 118-119)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย อุตสาหกรรมได้สร้างมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมอย่างหนัก นักลงทุนมักเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตัว โดยไม่คำนึงผลกระทบที่จะเกิดกับส่วนรวม เป็นผลให้มีผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะชาวบ้านที่ประกอบอาชีพเกษตรกร แต่เนื่องจากชาวบ้านไม่สามารถจัดการปัญหาเหล่านี้กับนายทุนได้ด้วยตนเอง ปัญหาเหล่านี้จึงไม่ได้รับการแก้ไขอย่างที่ควรจะเป็น จึงต้องจำทนอยู่ในสภาพที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า การพัฒนาของเทคโนโลยีที่ทันสมัย ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างหนักให้กับเพื่อนมนุษย์ ทำให้เกิดปัญหามากมาย เช่น ภูเขาขยะ น้ำเสีย อากาศร้อน น้ำท่วม พายุ ได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ที่อยู่ในสังคม การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก และการจัดการสารเคมีอย่างไม่ถูกต้อง ก่อเกิดมลพิษทางสิ่งแวดล้อม ทำให้ผู้คนในสังคมการดำเนินชีวิตประจำวัน จากที่เคยสุขสบายกลายเป็นทุกข์ทรมานเกิดความเดือดร้อน และก่อให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บต่าง ๆ จากพิษของสารเคมี เช่น โรคมูมิแพ้ โรคผิวหนัง โรคระบบทางเดินหายใจ สำหรับสารเคมีอันตรายหากไม่มีระบบการกำจัดที่ถูกต้องก็จะเป็นสิ่งที่อันตราย สงกิ่นเหม็นเน่ารบกวน กลายเป็นแหล่งแพร่กระจายของเชื้อโรค ก่อให้เกิดโรคร้าย อีกทั้งทำให้ผู้คนในชุมชนเกิดความเครียด สุขภาพจิตย่ำแย่

3.4.4 ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัญหาความขัดแย้งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย เป็นปัญหาที่ซับซ้อน มีสาเหตุทั้งจากความขัดแย้งทางเชื้อชาติและศาสนา ทุกวันนี้ ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกิดเหตุการณ์ความรุนแรง มีการฆาตกรรม เช่น ยิงชาวบ้าน ทหาร ครู ตำรวจ กระทบกระทั่งพระสงฆ์ และมีการวางระเบิดวางเพลิงเกิดขึ้นบ่อยมาก ทางรัฐบาลได้ออกคำสั่งให้ทหารไปจัดการและรักษาความปลอดภัย แต่ก็ไม่สามารถระงับเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่นั้นได้ เรื่องสั้นรางวัลอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 มีหลายเรื่องได้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาด้านนี้

เรื่องสั้น ที่เกิดเหตุ ได้กล่าวถึงครอบครัวของ ยอดชาย อยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งตัวเขาก็ไม่อยากจะกลับบ้าน เนื่องจากมีความรุนแรงเกิดขึ้นบ่อย ทำให้วัยรุ่นไม่มีกิจกรรมที่มีความสุขได้ เหมือนที่อื่น ดังตัวอย่าง

บ้านไม่สงบ ไม่ใช่ครอบครัวของยอดชายมีปัญหา แต่มันอยู่ที่เหตุการณ์ความไม่สงบของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยอดชายไม่อยากกลับบ้าน กลับแล้วไม่สนุก ตกเย็นต้องรีบเข้าบ้านนอน จะตั้งวงกินเหล้าก็ต้องระวัง ออกไปเที่ยวสนุกย่านสถานบันเทิงร้านคาราโอเกะเหมือนที่เคยก็ไม่ได้ เพราะไม่รู้ระเบิดแสวงเครื่องจะมา ทักทายเมื่อไหร่ แม้วงเหล้าที่ตั้งกันอยู่รอบคอบ คือไม่มีมุมที่แขกไม่ได้รับเชิญจะโผล่มาได้โดยไม่รู้ตัว แต่ก็ยังอันตรายอยู่ดี เพราะสมาชิกครอบครัวล้วนหนีบปืนอยู่ข้างเอวทั้งนั้น ถึงคราวคุยไม่ถูกหู ขึ้นมาก็เปรี้ยงปร่ากันได้

(ผาตกร : 19)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สังคมไทย ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ชาวบ้านได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรง กิจกรรมสนุกสนานบางอย่างไม่สามารถดำเนินไปได้ด้วยความราบรื่น ชาวบ้านเกิดความหวาดระแวง ถึงเวลาค่ำมืดแล้วก็ต้องรีบเข้าบ้าน วิถีชีวิตของคนที่นี่มีการเปลี่ยนแปลง ผู้คนไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันอย่างเช่นเคย

เรื่องสั้น ภาพที่หายไป ได้กล่าวถึง ในขณะที่ครูในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้สอนหนังสือให้กับเด็กนักเรียนอยู่ มีผู้ก่อการร้ายบุกมาทำร้ายและยิงครูเสียชีวิตถึงในห้องเรียน ดังตัวอย่าง

“ทุกคนหมอบ หมอบลง”

เด็กชายเงยหน้าขึ้น เห็นหน้าตาถมึงทึงของครูเหมือนคาดคั้นให้ตามคำพูดก่อนที่จุดสีดำจะผุดขึ้นที่ขมับด้านขวาของครู พร้อมกับเสียงที่แผดดังอย่างเกรี้ยวกราดสองนัดติดกัน ผสานกับเสียงหวีดร้องไห้ของเด็กนักเรียนดั่งระงม เด็กชายทรุดหมอบลงกับพื้นโดยอัตโนมัติ เหมือนถูกริโมตบังคับด้วยคำสั่งสุดท้ายของครูเช่นที่ครูล้มลงแล้ว เด็กชายเห็นแววตาของครูเหมือนจะสื่อสารบางอย่าง แต่ไม่ทันได้พูดอะไร ปากกระบอกปืนนั้นก็มาจ่ออยู่เหนือหัวครู แล้วใบหน้าของครูก็ยุบไปด้วยคมกระสุน เด็กชายหลับตาแน่น แผลร่องเหมือนเจอปีกาใจในความฝัน

“อย่าทำครู” เด็กชายเค้นเสียงออกจากลำคออย่างสุดกำลัง แต่คล้ายเป็นการพูดกับตัวเองมากกว่า และนั่นคือเสียงออกจากปากเป็นครั้งสุดท้าย เพราะนับแต่วันนั้นเด็กชายก็ไม่สามารถเปล่งถ้อยคำได้ออกมาได้อีก

ครูโกหก ครูบอกว่า ถ้าเพียงแต่ครูเป็นครูที่ดี ไม่ให้ร้ายใคร และเชื่อในเพื่อนมนุษย์ สิ่งศักดิ์สิทธิ์จะปกป้องครู ให้ครูได้อยู่สอนหนังสือที่นี้ตลอดไป

...แต่ครูโกหก

(บ้านสัตว์เลี้ยง : 148)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สถานการณ์ไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความรุนแรงมาก ผู้ก่อการร้ายคอยแต่จะสร้างสถานการณ์ให้รุนแรงอยู่เสมอ ๆ โดยที่มักไม่ให้เหยื่อผู้เคราะห์ร้ายได้รู้ตัวหรือทันได้ระวังตัว แม้แต่ ครู พระ หรือผู้คนบริสุทธิ์ ต้องถูกสังหารอย่างไร้ความปราณี ทำให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องก็เกิดความเสียหายอย่างรุนแรง

เรื่องสั้น HK-G36 ได้กล่าวถึงผู้ก่อการร้ายก่อเหตุรุนแรง ยิงพลทหารเสียชีวิต โดยการชุมนุมโจมตีไม่ให้ผู้เคราะห์ร้ายมีโอกาสได้ตั้งตัวต่อสู้หรือหลบหนี ดังตัวอย่าง

ปัง!

เสียงปืนดังขึ้นมาจากทิศไหนก็ไม่รู้

พลทหารร่วงล้มลงข้างทาง หมวกเหล็กหล่นมาปิดหน้า

เลือดแดงสดไหลนองเป็นทางมาตั้งแต่บนถนน เสียงร้องของความ

เจ็บปวดไม่มีโอกาสได้เสี้ออกมาจากปากทหารหนุ่ม ความรู้สึก
เมื่อครูได้มาเยือนและหยิบฉวยวิญญาณออกไปร่างของเขากระตุก
เกร็งอยู่ไม่เกินหนึ่งนาทีก็แน่นิ่ง

(ชายชราเบาหวาน : 33-34)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในพื้นที่ไม่สงบ ผู้ก่อการร้ายเลือกการหลบซ่อนเพื่อตั้งทำร้ายเหยื่อ เพื่อป้องกันเหยื่อไม่ให้มีโอกาสตั้งตัวต่อสู้หรือหลบหนีได้ และลงมืออย่างโหดร้ายต่อเพื่อนมนุษย์ ผู้บริสุทธิ์ ส่งผลกระทบต่อชาวบ้านในพื้นที่ ทำให้ไม่กล้าออกไปใช้ชีวิตหรือประกอบอาชีพตามปกติ ส่งผลกระทบให้ประเทศชาติเกิดความเสียหาย เพราะต้องส่งทหารเป็นจำนวนมากไปคอยประจำการ รักษาความสงบ อีกทั้งทำให้สังคมไม่พัฒนา มีแต่การทำสงคราม

เรื่องสั้น บนแผ่นดินของเรา ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ต้น ซึ่งเป็นทหารก็ได้ตัดสินใจจะไปทำหน้าที่รักษาสถานการณ์ที่นั่น แต่ ตูลย์ ไม่อยากให้น้องชายคือ ต้น ไปปฏิบัติหน้าที่ที่ภาคใต้ เพราะว่าจะได้รับอันตรายจากเหตุการณ์ความรุนแรง ซึ่งเรื่องที่เกิดขึ้นได้ทุกเมื่อของที่นั่น ตูลย์ จึงแสดงความเป็นห่วงน้องชาย ดังตัวอย่าง

“พ่อว่ายังงัยบ้าง” ถามอีกครั้งเมื่อรู้สึกว้าขังในเริ่มเย็นลง

“ไม่ได้ว้าอะไรมาก บอกให้ตัดสินใจเอาเอง” เขาพูดเรียบ
เรื่อย ไม่ทุกซ່ร้อนอะไร ความจริงคำตอบแบบนี้ ผมก็พอรู้อยู่แล้ว
ทหารผ่านศึกอย่างพ่อคงยินดีด้วยซ้ำที่เชื่อไม่ทิ้งแถว

“ทำไมถึงอยากไปนัก ชาวออกอยู่โครม ๆ เดียวก็ยิง
ชาวบ้าน ยิ่งครู ยิ่งทหาร จับฉลากไปยังไม่กี่ครบล้า”

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 152)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สถานภาพในเขตพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้เกิดความไม่สงบ มีความรุนแรง ผู้ก่อการร้ายลงมือก่อเหตุรุนแรง แม้ว่ารัฐบาลส่งชุดทหารลงไปประจำการรักษาความปลอดภัย และระงับเหตุ แต่ก็ยังมีการก่อเหตุสร้างความไม่สงบอย่างต่อเนื่อง ทำให้สังคมในพื้นที่นี้ไม่ปลอดภัย ทางรัฐบาลต้องออกนโยบายต่าง ๆ รวมถึงข้อสรุป เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงที่เกิดขึ้น

ในเรื่องสั้น บนแผ่นดินของเรา ได้กล่าวถึง เพื่อนของตูลย์ ซึ่งเป็นทหาร เคยลงมาประจำการณพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ถูกลอบวางระเบิดถึงแก่ชีวิต และกลุ่มผู้ก่อการร้ายยังยิงซ้ำ ทำให้มีทหารเสียชีวิตถึงหกนาย ดังตัวอย่าง

“ปีกลายนี้เอง เพื่อนพี่คนหนึ่งที่เป็นทหารมันก็อาสาลงได้
เพียงสี่เดือนกว่าที่ปัตตานี ชุดลาดตระเวนก็ถูกลอบวางระเบิด แค
่นั้นยังไม่พอ พวกมันออกมายิงซ้ำอีก หกคนในครานั้นไม่รอดแม้แต่
คนเดียว

ที่นำเศร่าก็คือ เดือนก่อนที่มีโอกาสแวะไปเยี่ยมพ่อแม่
 แอบบอกว่ายังทำใจไม่ได้กับการจากไปของลูกชายคนเดียว เงินที่ลูก
 โอนเข้ามาเต็มบัญชีก็ไม่กล้าใช้ พุดแต่ว่ามันเหมือนใช้จ่ายชีวิตลูก”
 (จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 154)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สถานการณ์สามจังหวัดภาคใต้เกิดความรุนแรงอย่างหนัก มีการ
 ยิงผู้คน การวางระเบิด เป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทำให้ทหารและชาวบ้านบาดเจ็บเป็น
 จำนวนมาก และบรรยากาศในพื้นที่ก็ยิ่งเต็มไปด้วยความโศกเศร้า เพราะผู้ก่อการร้ายเลือกใช้วิธี
 สังหารผู้เคราะห์ร้ายด้วยวิธีการที่โหดร้าย

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า สถานการณ์ในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้มีความตึงเครียด
 เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงบ่อย แม้รัฐบาลได้จัดเสนอนโยบายต่าง ๆ เพื่อควบคุมสถานการณ์ แต่กลุ่ม
 ผู้ก่อการร้ายก็ยังสร้างความไม่สงบในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง มีการฆ่าครู ทหาร ตำรวจ และส่งผลกระทบต่อ
 ต่อประชาชนและเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เป็นอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจและชีวิตความเป็นอยู่ ทำให้
 ประชาชนในพื้นที่เกิดความหวาดระแวง ไม่กล้าใช้ชีวิตและประกอบอาชีพตามปกติ

3.4.5 ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ

ปัญหาด้านเศรษฐกิจเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และเมื่อเศรษฐกิจตกต่ำ จะส่งผลกระทบต่อ
 ให้ประชาชนผู้ประกอบอาชีพโดยตรง มีโอกาสสูงที่จะตกงาน และเจ้าของธุรกิจบางคนก็อาจ
 ประคับประคองกิจการไม่ได้ในช่วงเวลาเศรษฐกิจไม่ดี จึงมีการขายกิจการให้กับบริษัทอื่น ๆ เรียกได้
 ว่ามีผลกระทบต่อแทบจะทุกอาชีพ

เรื่องสั้น เรื่องเศร่าประจำวัน ได้กล่าวถึง ชายผู้หนึ่ง ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่
 เนื่องจากตกงานมาหลายเดือนแล้ว เงินจำนวนไม่มากที่เก็บไว้ก่อนหน้านี้ก็ถูกใช้จ่ายไปจนเกือบหมด
 จึงไปสมัครงานไว้หลายที่ แต่ก็ยังไม่ได้รับการตอบรับหรือติดต่อกลับจากบริษัทที่สมัครงานไว้
 ดังตัวอย่าง

เขาจากเมืองใหญ่มาด้วยสภาพบอบช้ำ ตั้งใจใช้ชีพันธุ์
 บ้านเกิดประสบผลจากวิกฤติเศรษฐกิจ พักพื้นร่างกายจิตใจ
 ให้เข้าทาง ระหว่างนี้จึงคอยตามงานที่สมัครไปด้วย กระทั่งเวลา
 ผ่านไปเนิ่นนาน เงินที่เก็บไว้ร่อยหรอลงทีละน้อย วุฒิปริญญาตรีกับ
 วิทยุไม่ช่วยให้อะไรดีขึ้น

(ฆาตกร : 72)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย ช่วงนี้อยู่ในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ บริษัทต่าง ๆ
 ประสบปัญหาและขาดทุนเป็นจำนวนมาก ส่งผลถึงพนักงานทุกตำแหน่งในองค์กร ในเวลานี้นับได้
 ว่าวุฒิปริญญาที่อยู่ในมือไม่ได้มีส่วนช่วยให้หลุดรอดจากสถานการณ์ที่ย่ำแย่ครั้งนี้ไปได้เลย ผู้คนใน

สังคมเกิดว่างงานเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้คนเหล่านี้เดินทางผ่านช่วงวิกฤติเศรษฐกิจครั้งนี้ไปด้วยความลำบากยากเข็ญ

เรื่องสั้น เรื่องเศร้าประจำวัน ได้กล่าวถึงชายหนุ่มคนหนึ่งคิดจะฆ่าตัวตาย เนื่องจากตกงานมาหลายเดือน ยังหางานใหม่ไม่ได้ ต้องบากหน้ามาอาศัยอยู่กับเพื่อนเพื่อลดค่าใช้จ่าย แต่เพราะความเครียดที่หาทางออกจากปัญหาไม่ได้ จึงเลือกตัดสินใจฆ่าตัวตายตัดปัญหา ดังตัวอย่าง

ผู้ตายเป็นชายหนุ่มตกงานอาศัยห้องเช่าเพื่อนอยู่ชั่วคราว ภายในห้องพักชั้นเจ็ด ไม่พบร่องรอยการต่อสู้ เบื้องต้นตำรวจจึงสันนิษฐานว่าน่าจะเป็นการฆ่าตัวตาย จากการสอบถามคำเพื่อนร่วมห้อง ทราบว่าผู้ตายไม่เคยมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับใคร หลังตนถูกหวยรางวัลที่ห้าจึงเดินทางกลับบ้านจังหวัดสุรินทร์เพื่อนำเงินไปมอบให้แม่...ปล่อยให้ผู้ตายอยู่ในห้องพักของตนเพียงลำพัง สาเหตุการฆ่าตัวตายน่าจะมาจากความเครียด เพราะผู้ตายตกงานมาหลายเดือนแล้ว

(ฆาตกร : 77)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำในช่วงเวลาดังกล่าว ทำให้ผู้คนจำนวนมากน้อยต้องเข้าสู่สภาวะว่างงาน ขาดรายได้มาจุนเจือครอบครัว ทุกคนต่างดิ้นรนหาทางออกให้ชีวิต โดยเร่งหางานใหม่ ประหยัดค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด บางคนจึงต้องลาออกจากห้องเช่าของตนเองไปอาศัยอยู่กับเพื่อน ๆ บริษัทต่างก็ขาดทุน ทำให้ต้องลดจำนวนพนักงานหรือไม่ก็ปิดกิจการลง เป็นเหตุให้มีคนคิดสั้นฆ่าตัวตายหนีปัญหาและภาระที่เกิดจากวิกฤติเศรษฐกิจหรือการตกงาน

เรื่องสั้น ตัณหา 24 ชั่วโมง ได้กล่าวถึงบริษัทที่หญิงสาวคนหนึ่งทำงานอยู่ได้ประสบปัญหาการขาดทุนในกิจการ จึงประกาศปิดกิจการลง เธอก็กลายเป็นคนตกงานทันที แต่เนื่องจากภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวโดยปกติเธอต้องเป็นผู้จัดการดูแล ดังนั้นเมื่อไม่มีรายได้ เธอจึงต้องตัดสินใจย้ายถิ่นกลับมาอยู่ที่บ้านเก่าเพื่อตั้งหลักอีกรอบ ดังตัวอย่าง

เธอกลับมาบ้านได้สองสามเดือนแล้ว ตอนนี้เธอไม่มีงานทำ เพราะบริษัทที่เธอทำงานเป็นเสมียนอยู่ได้เลิกกิจการเพราะขาดทุนต่อเนื่องมากกว่าสามปี เธอพยายามหางานใหม่อยู่หลายเดือน แต่ด้วยสภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซา การหางานจึงไม่ใช่เรื่องง่ายแม้เธอจะมีวุฒิปริญญาตรีก็ตาม ช้ำพ่อของเธอก็มาเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางรถยนต์หลังเธอตกงานได้ไม่นาน เมื่อไม่มีเสาหลักของครอบครัวและแม่ของเธอก็เป็นแม่บ้าน ดูกดาวที่ไร้งานก็แบกรับภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ไม่ไหวอีกต่อไป เธอกับแม่จึงตัดสินใจกลับมาตั้งหลักอีกครั้งที่บ้านเกิดแห่งนี้

(เหตุการณ์แม่บ้านกรี๊ดร้อง : 39)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในสังคมไทย เมืองหลวงเป็นถิ่นมีบริษัทและมีความต้องการด้านแรงงานสูงมาก และความเจริญก้าวหน้าทำให้เมืองหลวงมีค่าครองชีพมากกว่าที่อื่น แต่เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำ ผู้คนในเมืองหลวงเกิดการว่างงาน จึงประสบปัญหาขาดรายได้มาจุนเจือตนเองและครอบครัว ทำให้บางคนที่มาทำงานในเมืองหลวงต้องย้ายกลับไปยังถิ่นฐานเดิม เพื่อความอยู่รอดและเริ่มต้นตั้งหลักใหม่

เรื่องสั้น ที่จริงในใจ ได้กล่าวถึงชายผู้หนึ่งเป็นเจ้าของที่ที่ธนาคาร แต่เมื่อธนาคารโดนสั่งให้ปิดกิจการจากวิกฤติเศรษฐกิจ เขากลับกลายเป็นคนตกงาน จึงต้องหันมาทำอาชีพค้าขาย เพื่อเลี้ยงครอบครัว แต่การทำค้าขายก็ไม่ได้เป็นไปได้อย่างราบรื่นตามที่หวังไว้ ดังตัวอย่าง

การผันตัวเองมาเล่นพระและเป็นเซียนพระเกิดจากจุดพลิกผันเมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในประเทศ และธนาคารที่เขาทำงานอยู่ถูกทางการสั่งปิด เขาเข้าสู่ธุรกิจซื้อขายเก็งกำไรพระเครื่องเดินสายตามงานประกวดพระฯ ทางภาคใต้และกรุงเทพฯ สามปีให้หลังสิ่งที่เขาพบสอนบทเรียนชีวิตให้อย่างเจ็บปวด เล่ห์เหลี่ยม คดโกง การหักหลัง และความไม่จริงใจของบางคนในวงการ ซ้ำร้ายสถานการณ์ทางการเงินของเขาติดลบ

(ชายชราเบาหวาน : 189)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า วิกฤติเศรษฐกิจในสังคมไทยทำให้ประชาชนมีชีวิตยากลำบาก คนในสังคมไม่มีความมั่นคงด้านการเงิน การค้าขายก็ไม่คล่องตัว เนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำทำให้การจะทำอะไรก็ต้องเป็นไปด้วยความระมัดระวัง เพราะการหักหลัง การคดโกง สามารถเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อที่มีช่องทาง เพราะในช่วงเวลาดังกล่าว เงินถือเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตมากกว่าการมีศีลธรรม

เรื่องสั้น ปกปิด ได้กล่าวถึงชายคนหนึ่งมีตำแหน่งผู้บริหารฝ่ายลงทุนให้กับบริษัทหนึ่ง แต่เมื่อบริษัทประสบวิกฤติปัญหาจนต้องหาทีมบริหารจากที่อื่นมาแก้ปัญหาโดยด่วน เขาจึงถูกยกเลิกสัญญาส่งผลให้เขากลายเป็นคนว่างงานโดยทันที ดังตัวอย่าง

ผมรู้สึกแคว้งคว้างทันทีเมื่อถูกยกเลิกสัญญาจ้างจากการเป็นผู้บริหารฝ่ายการลงทุน เมื่อบริษัทเกิดปัญหาขึ้นวิกฤติจนปั่นป่วนหุ้นบริษัทถูกขายออกไปมากกว่าครึ่งหนึ่ง การบริหารงานภายในจึงถูกเปลี่ยนมือ ทีมบริษัทใหม่ก้าวเข้ามาทำหน้าที่แทนฝ่ายการลงทุนเดิมซึ่งผมดูแลอยู่ สถานการณ์บริษัทคล้ายกับถูกถ่ายเลือดใหม่ใจผมล้มคว่ำลงทันทีต่อหน้าเจ้านายซึ่งเป็นหนึ่งในจำนวนผู้ถือหุ้นเดิม ขณะบอข่าวร้ายและแสดงความเสียใจกับผม.....

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซิม ในตอนที่การกระจัดเท่ากับศูนย์ : 200)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า บริษัทในไทยมีปัญหาด้านการเงิน จึงส่งผลให้พนักงานที่อยู่ในบริษัทได้รับผลกระทบโดยตรง เมื่อมีการเปลี่ยนระบบการจัดการ ก็ต้องมีการเปลี่ยนพนักงาน บางคนเมื่อตงงานแล้วก็อาจหางานใหม่ได้ยาก

เรื่องสั้น ปกปิด ได้กล่าวถึงสามิตรงาน อยากรขอความเชื่อเหลือจากเพื่อนเก่า แต่เพื่อนเก่าก็ประสบปัญหาอยู่เช่นกัน ดังตัวอย่าง

นนท์บอกข่าวร้ายว่าตอนนี้ธุรกิจเขาก็มีปัญหา เขามองผมด้วยสายตาเห็นใจ พูดให้ผมคลายกังวลว่า แม้ปัญหาจะเกิดขึ้นพร้อมกัน แต่สามารถแก้ไขได้ เพียงแต่ขอให้ผมรอไปอีกลักระยะ แต่ผมรอไม่ได้ และไม่อาจมั่นใจได้ว่าต่อจากนี้จะไม่เกิดอุปสรรคเรื่องอื่นขึ้นอีก

(จุนอิจิกับคอร์ปัส แคลโลซัม ในตอนที่การกระจัดเท่ากักับศูนย์ : 207)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า วิฤติเศรษฐกิจได้สร้างปัญหาให้กับธุรกิจต่าง ๆ และส่งผลโดยตรงให้กับบุคคลและครอบครัวเป็นอย่างมาก ช่วงเวลาที่เศรษฐกิจไม่ดี ผู้คนก็ตงงานเป็นจำนวนมาก และวิฤติเศรษฐกิจได้สร้างปัญหาให้กับผู้คนทุกระดับ ส่งผลกระทบแก่สังคม บางคนเมื่อตงงานแล้วไม่มีค่าใช้จ่าย หางานใหม่ไม่ได้ แต่ยงต้องรับภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ภายในบ้าน จึงก่อให้เกิดปัญหาทางครอบครัวอีกด้วย

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด พ.ศ. 2552-2556 ได้สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงนี้ อยู่ในช่วงที่เศรษฐกิจโลกกำลังซบเซา สถานประกอบการต่าง ๆ ต่างก็พร้อมใจกันปลดพนักงานออก หรืออาจล้มเลิกกิจการก่อให้เกิดปัญหาผู้คนในสังคมว่างงานหรือตงงานเป็นจำนวนมาก ผู้คนที่ประสบปัญหาจากระบบเศรษฐกิจที่ล่มสลาย ตงงาน หรือขาดรายได้ประจำไป ก็ไม่สามารถใช้ชีวิตตามปกติได้ ไม่ว่าผู้คนที่อยู่ในเมืองหลวงหรือต่างจังหวัด ก็ต้องพยายามประหยัดค่าใช้จ่ายโดยทุกวิถีทาง สู้ทนกับชีวิตที่ขาดรายได้ อย่างมั่นคง บางคนยงประสบปัญหา ได้รับความเดือดร้อนจากภาวะหนี้สินของคนอื่น กลายเป็นเหตุผลสร้างปัญหาอาชญากรรมในสังคม